

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

उस्मानाबाद जिल्हा

१९९८-९९

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

कस्त कापीसपीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

उस्मानाबाद

1998 - 99

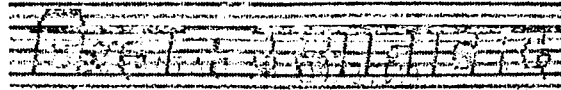
जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय,

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,

महाराष्ट्र शासन,

उस्मानाबाद

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

1998 - 99

अ लु क्र म णि का

तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
भाग - 1		
1.	दृष्टीक्षेपात जिल्हा उस्मानाबाद (सामान्य माहिती व महाराष्ट्राशी तुलना)	1 ते 8
2.	जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन	1 ते 18
भाग - 2		
3.	जिल्हा सांख्यिकी गोषवारा	1 ते 219

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा १९९८-९९

१९९८ - ९९

भाग - २

अनुक्रमणिका

क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र.
	<u>क्षेत्रफल आणि लोकसंख्या</u>	
१.१	१९९१ च्या जनगणनेप्रमाणे तहसिल निहाय क्षेत्रफल	१
१.२	१९९१ पासून लोकसंख्येमधील दशवर्षिय फरक	२
१.३	१९९१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्येच्या गटानुसार गावांचे तहसिल निहाय वर्गीकरण	६
१.४	१९९१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तहसिल निहाय वर्गीकरण	९
१.५अ	१९९१ च्या जनगणनेप्रमाणे काम करणारे व न करणारे यांची तहसिल निहाय संख्या	१०
१.५ब	१९९१ च्या जनगणनेनुसार सुस्थता काम करणा-या व्यक्तींची उधोगगट क्षेत्रनिहाय विभागणी	१२
१.६	१९९१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यातील लोकसंख्येचे वर्गीकरण	१३
१.७	१९९१ च्या जनगणनेप्रमाणे तहसिल निहाय अनु.जाती, अनु.जमाती व नवबौध्द यांची अकडेवारी.	१५
१.८	१९९१ च्या जनगणनेप्रमाणे भिंती, छपरे यासाठी वापरलेल्या साधन सामुग्री नुसार घरांचे वर्गीकरण	१७
१.९	१९९१ च्या जनगणनेप्रमाणे अकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण नागरी कुटुंबाचे वर्गीकरण	१८
१.१०	१९९१ च्या जनगणनेप्रमाणे घरे व त्यांचा वापर	२०
	<u>हवामान</u>	
२.१	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या	२२
२.२	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान	२६

क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र.
	कृषि	
3.1	तहसिल निहाय जमिनीचा वापर	27
3.2	तहसिल निहाय निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र	29
3.3	सुस्थ पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन	35
3.4	विविध साधनांनी ओलिताखाली असलेले तहसिल निहाय क्षेत्र	36
3.5	निरनिराळ्या पिकांखालील ओलितांचे तहसिल निहाय क्षेत्र	37
3.6अ	तहसिल निहाय सिंचन विहिरी व इतर विहिरी	41
3.6ब	तहसिल निहाय विधुत पंप व हात पंपाची माहिती	42
3.7	विहिरीझेरीज लघु पाटबंधा-घाची कामे.	43
3.8	मध्यम व मोठ्या प्रकल्पासुळे भिजणारे क्षेत्र व सिंचणारे फायदे	45
3.9	1990-91 च्या कृषि गणनेनुसार विहित धारण जमिनीची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेल्या विहित धारण जमिनी आणि ओलित ओलित निव्वळ क्षेत्र व वहितांच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळानुसार वहित जमिनीची संख्या	50
3.10	1992 च्या पशु गणनेनुसार तहसिल निहाय कृषि विषयक अवजारे	54
3.11	दुष्काळ, टंचाई सदृश्य परिस्थितीची तहसिल निहाय माहिती.	55
3.12	टंचाईच्या पूर्वतिहासानुसार कठीण व टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्या बाबतची माहिती.	56
	पशुसंवर्धन, वन व मत्स्य व्यवसाय	
4.1	1992 च्या पशु गणनेनुसार तहसिल निहाय पशुधन	57
4.2	तहसिल निहाय पशुवैद्यकीय संस्था	
4.3	रोगाच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या	64
4.3अ	तहसिल निहाय विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य	67
4.4ब	मान्यता प्राप्त पशुवधगृहे आणि पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या	68
4.5	जिल्ह्यातील वनक्षेत्र	69
4.6	जिल्ह्यातील सुस्थ व गौण वन उत्पादने	70
4.7	जिल्ह्यातील भुजल मत्स्य व्यवसाय	71
	उद्योग व विज	
5.1	कारखान्यांतील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	72
5.2	याख कारखान्याचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण	74

क्रमांक	विषय	पृष्ठ
5.1	कामाख्या दिवसाच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण	76
5.2	उद्योगाच्या महत्त्वाच्या बाबींची आकडेवारी	78
5.3	रोजगार विविधय केंद्रातील आकडेवारी	79
5.4	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम	81
5.7	कर्मचारी गणना जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या	82
5.8	निरनिराळ्या उद्योगांकरिता रोजगार	83
5.9	जिल्ह्यातील विधुतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या	84
5.10	विजेचा वापर	86
5.11	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार कृषि-व बिगर कृषि उद्योग	87
5.12	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार प्रमुख उद्योग गटानुसार (कृषि व बिगर कृषि) सर्वसाधारण पणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या	89
5.13	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि अस्था-पनांची संख्या	90
5.14	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषि अस्थापनांतील कामगारांची संख्या	91
5.15	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार कृषि आणि बिगर कृषि अस्थापना (सर्व उद्योग गट एकत्र)	92
5.16	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार प्रमुख उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगा-यांची संख्या	93
5.17/अ	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या उद्योग गटा तील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांचे आकारमान गटानुसार संख्या	94
5.17/ब	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या उद्योग गटा तील अस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	95
5.18/अ	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार धाऊक व किरकोळ व्यापारी स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	96
5.18/ब	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार धाऊक व किरकोळ अस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	97

क्र.सं.	विषय	पृष्ठ
5.19अ	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार सामुहिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	98
5.19ब	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार सामुहिक सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा अस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	99
5.20अ	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार सर्व उद्योग गट मिळून स्वकार्यरत एकत्र उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	100
5.20ब	1990 च्या आर्थिक गणनेनुसार सर्व उद्योग गट मिळून स्वकार्यरत एकत्र अस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	101
सहकार		
6.1	जिल्ह्यातील विविध प्रकारच्या संस्था	102
6.2	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती.	103
6.3	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा परिक्षा वर्गाप्रमाणे वर्गवारी	104
6.4	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळी सहकारी बँकाचे कार्य	105
6.5	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	106
6.6*	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य	
6.7*	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी (लॅप्स) संस्थांचे कार्य	
6.8	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली कर्जे	109
6.9*	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्जे	
6.10*	जिल्ह्यातील आदिवासी शेतकरी सहकारी संस्थांनी दिलेली कर्जे	
6.11	जिल्ह्यातील बिगर कृषि पतसंस्थांचे कार्य	110
6.12	जिल्ह्यातील जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य	111
6.13	जिल्ह्यातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य	114
6.14	जिल्ह्यातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा घांचे महत्वाचे कार्य	115
6.15	जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती	117
6.16	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	125

क्र.सं.	विषय	पृष्ठ
	वैधकीय असोस्य सेवा	
7.1	सार्वजनिक व अर्थ सहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैधकीय सुविधांची तहसिल निहाय माहिती	126
7.2	नोंदणी केलेल्या जन्म मृत्यूंची संख्या	128
7.3	जिल्ह्यातील विविध कारणांनुसार मृत्यूंची संख्या	129
7.4	जिल्ह्यातील माता बाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	130
7.5	जिल्ह्यातील कुटूंब नियोजन केंद्रांची संख्या	131
	शिक्षण	
8.1	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे तहसिल निहाय साक्षरता	132
8.2	शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची संख्या	133
8.3	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तर निहाय संख्या आणि भागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी	134
8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्थांची माहिती.	136
8.5	आर्थिक दृष्ट्या भागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत याबाबतची माहिती	138
8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील अर्थ	139
8.7	जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालय) व तंत्रिक शाळा अठवी ते बारावी	141
8.8	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे	142
8.9	शिक्षकांकरीता प्रशिक्षण संस्था	143
	परिवहन व दळणवळण	
9.1.अ	जिल्ह्यातील रेल्वे मार्गांची लांबी	144
9.1.ब	जिल्ह्यातील रेल्वे स्थानकांची तहसिल निहाय यादी	145
9.2	प्रकार व पृष्ठ भागांनुसार स्त्रयांची लांबी	146
9.3	जिल्ह्यातील वायरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या	148
9.4	महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतूक आकडेवारी	149
9.5	महत्वाच्या स्त्रयावरील वाहतूक गणना	150
9.6	जिल्ह्यातील पोस्ट, तार धरे, दुरध्वनी सेवा व दूरदर्शन संच यांची आकडेवारी	153
	स्थानिक संस्था	
10.1	स्थानिक संस्थेचे उत्पन्न व अर्थ	154
10.2	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व अर्थ	155

तरता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र.
10.3	जिल्हा परिषदेचे बाबदार उत्पन्न व खर्च	158
10.4	नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च	160
	<u>निधीजन विषयक माहिती</u>	
11.1	विविध विकास शिष्यांशालील झालेला योजनांतर्गत खर्च	162
11.2	योजनांशालील महत्वाची भौतिक साधे	165
11.3	रोजगार हमी योजना	174
11.4	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे व त्यावरील रोजगार व खर्च	175
11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाईसंबंधी केलेल्या उपाय योजना	176
11.6	संकरीत अधिक उत्पादन देणा-या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र	177
11.7	रासायणीक सतांचे वाटप	178
11.8	जिल्ह्यातील साक्षर कारखाने	179
11.9	जिल्ह्यातील दुग्ध संस्थांची माहिती	180
11.10	अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती	181
11.11*	एकात्मिक आदिवासीविकास कार्यक्रमाची प्रगती व त्यावरील तरतूद खर्च	
11.12	विस कलमी कार्यक्रम	182
11.13	विशेष घटक योजना	183
11.14अ	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा मतदार संघ)	184
11.14ब	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा मतदार संघ)	185
11.14क	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद मतदार संघ)	186
11.14ड	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्यसभा मतदार संघ)	186
	<u>किंमती व निर्देशांक</u>	
12.1	निवडक शेतीमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	187
12.2	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या सरासरी	189
12.3	सौलापूर केंद्रांचे कामगारांचे ग्राहक किंमती निर्देशांक	195
	<u>न्याय, पोलिस व कारागृहे</u>	
13.1	जिल्ह्यातील पोलिस दलांची एकूण संख्या	196
13.2	मुन्ह्यांसंबंधी आकडेवारी	197

संख्या क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्र.
13.3	तुरुंगात वासल केलेले गुन्हेगार	199
13.4	तुरुंगात वासल झालेल्या गुन्हेगारांची कथोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण	200
13.5	दिवानी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे	201
बँका, संयुक्त भांडवली संस्था व विमा		
14.1	बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संस्था व त्यांच्या ठेवी व कर्जे	202
14.2	संयुक्त भांडवली संस्था	203
14.3	उत्तरविलेख्या विमा पत्राची संस्था व विम्याची रकम	203
संकीर्ण		
15.1	चित्रपट गृहां विषयी आकडेवारी	204
15.2	जिल्ह्यातील गोळा केलेली अल्प बचतीची रकम	205
15.3	तहसिल निहाय गोळा केलेला जमिन महसूल	204
15.4	छापखाने, छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमान पत्रे-नियत कालीके	207
15.5	स्वस्त धान्य दुकानाला पुरविलेले तांदुळ, गहू, साखर	209
15.6	भागणी व वसूल केलेले धान्य	209
15.7	1997 मधील लोकसभा व 1995 मधील विधानसभा निवडणूक घासंबंधी आकडेवारी	210
15.8	अधिकारी व प्रवासी धांव्यासाठी असलेल्या बंगल्यांची तहसिल निहाय यादी	211
15.9	निवडक निर्देशांकाचे कल	214

टिप: * = तक्त्यामधील माहिती निरंक आहे.

कृषि क्षेत्रात जिल्हा : - उस्मानाबाद

अ.क्र.	बाज	परिमाण	उ.दाद	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
एक.	प्राकृतिक स्थाना			
अ)	भौगोलिक स्थान			
	1) उत्तर अक्षांश	अंश	17.35 ते 18.4 अंश	16.4 ते 22.1 अंश
	2) पूर्व रेखांश	अंश	75.16 ते 76.4 अंश	72.6 ते 80.9 अंश
ब)	हवामान			
	तापमान		1998	1994
	1) किमान	डिग्री सेल्सियस	9.5	4.8
	2) कमाल	डिग्री सेल्सियस	42.5	47.1
	3) पर्जन्य	मि. मि.	1318.18	1035.16
क)	प्रशासकीय विभाग		1998-99	1998-99
	1) तहसिल	संख्या	6	326
	2) पंचायत समित्या	संख्या	6	320
	3) टंचाईग्रस्त तालुके	संख्या	5	उ. ना.
	4) एकात्मिक ग्रामिण विकास प्रकल्प	संख्या	6	--
	5) शहरे	संख्या	8	336
	6) गावे (एकूण)	संख्या	722	43864
	1) निर्जन	संख्या	6	2613
	2) वस्ती असलेली	संख्या	716	41251
	7) क्षेत्रफळ	चौरस कि.मी.	7512.4	3077.3
दोन	प्रशासकीय संस्था		1998-99	1998-99
	1) पंचायत समित्या	संख्या	6	320

1	2	3	4	5
	2) महानगरपालिका	संख्या	-	15
	3) नगरपालिका	संख्या	8	229
	4) कटक मंडळे	संख्या	-	7
	3) ग्रामपंचायती	संख्या	614	27599
				(31 Dec 97)
	6) पोलीस ठाणी	संख्या	16	985
	7) पोलीस अँट पोस्ट	संख्या	15	1584
तीन	लोकसंख्या (1991)			
	1) ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारत	1082	48396
	2) नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारत	194	30541
	3) एकूण लोकसंख्या	आकडे हजारत	1276	78937
	4) अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	आकडे हजारत	289	8759
	5) अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	16.64	11.09
	6) अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	आकडे हजारत	22	7318
	7) अ.ज. लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	1.76	9.27
	8) पुरुष	आकडे हजारत	659	40826
	9) स्त्रिया	आकडे हजारत	617	38112
	10) स्त्रि- पुरुष प्रमाण	1000, पुरुषा-मागे स्त्रियांचे प्रमाण	937	934
	11) धनता	दर चौरस कि. मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या	170	257
	12) साक्षरतेचे प्रमाण 1991			
	1) एकूण	टक्केवारी	54.27	64.87
	2) पुरुष	टक्केवारी	68.39	76.6
	3) स्त्रिया	टक्केवारी	39.16	52.3

1	2	3	4	5
चार	4) राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक कृषी (स्थाई)	संख्या	24	-
			1995-96	1998-99
	1) भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	749	38738
	2) जंगलव्याप्त क्षेत्र त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	हजार हेक्टर टक्केवारी	4 0.53	5370 17.40
	3) शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
	अ) बिगर शेती वापरा- खालील जमीन	हजार हेक्टर	15	1212
	ब) पडीक आणि लाग- वडी लागू नसले- ली जमीन	हजार हेक्टर	6	1702
	क) एकूण (अ + ब)		21	2914
	4) पडीक जमिनीव्यति- रिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
	1) कायम सुरो धरण आणि इतर	हजार हेक्टर	17	1348
	2) झाडे वृद्धपांखालील जमीन	हजार हेक्टर	1	722
	3) लागवडीयोग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	41	888
	5) पडीक जमीन			
	1) चालू पड	हजार हेक्टर	44	1134
	2) इतर पड	हजार हेक्टर	27	1138
	6) पिका खालील क्षेत्र			
	1) पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	592	17744
	2) हसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	145	4339

1	2	3	4	5
	1) एकूण पिकांसाठील क्षेत्र	हजार हेक्टर	738	22883
	2) ओलित क्षेत्र		1995-96	1998-99
	1) निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	99	2968
	2) एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	119	3374
	8) महत्वाच्या पिकांसाठील क्षेत्र (अन्नधान्य)	हजार हेक्टर	70	13111
	9) वहित धारण जमीन अंतिम (1998 - 91)			
	1) 2 हेक्टर पेक्षा कमी	संख्या हजारात	184	6883
	2) 2 ते 10 हेक्टर	संख्या हजारात	106	3297
	3) 10 हेक्टर पेक्षा जास्त	संख्या हजारात	7	171
				1998-99
	10) जमीन महसूल वसुली (1998 - 99)	लाख रुपये	9.99	12179
	11) जिल्हा परिषदेचा उपकर	हजार रुपये	7688	उ.ना.
	12) पंचायत समित्यांचा उपकर	हजार रुपये	23164	उ.ना.
पाच	पशुसंवर्धन (पशुगणना (1997)		संस्था	
	1) एकूण पशुधन	संख्या हजारात	933	39793
	2) गाई व बैल	संख्या हजारात	379	17749
	3) म्हशी व रेडे	संख्या हजारात	147	6484
	4) भेंड्या	संख्या हजारात	54	
	5) शेळ्या	संख्या हजारात	290	14716
	6) कांबड्या व बंदके	संख्या हजारात	559	34984
सहा	सहकार (1998 - 99)			
	1) सहकारी संस्था	संख्या	2467	146641
	2) प्राथमिक कृषि सहकारी	संख्या	457	28354
	3) प्राथमिक कृषि सहकारी पधसंस्थाची सभासद संस्था	संख्या हजारात	261	10698
	4) सहकारी दुग्ध संस्था	संख्या	956	28518
	5) प्राथमिक कृषि पतसंस्थानी दिलेली कर्जे	रुपये काटीत	102.86	2236

1	2	3	4	5
सति	जलसिंचन (1998 - 99) च्या अंशपर्यंत पूर्ण झाले- ले पाटबंधारे प्रकल्प व त्यातील लाभक्षेत्र		जून 98	जून-98
	1) भोठे प्रकल्प	संख्या	3	33
	2) मध्याम प्रकल्प	संख्या	16	177
	1 व 2 चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	40(सु)	उ.ना.
	3) लघुप्रकल्प (शव्यक्षेत्र) लाभक्षेत्र	संख्या	32	1835
		हजार हेक्टर	10	उ.ना.
	4) सिंचन विहिरीझाली मिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर.	73	1402
अठ	उद्योग 1998 अंश		1998	1998अंश
	1) नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या	संख्या	53	33517
	2) नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या (उत्पादन चालू कारखाने)	संख्या	41	28874
	3) सहकारी साखर कारखान्यांची संख्या 98-99	संख्या	2	175
	4) सहकारी साखर कारखान्यातील उत्पादन (1998-99)	हजार मी.टन	87.74	5217
	5) सर्व सूत गिऱ्यांची संख्या(1998-99)	संख्या	5	224
नउ	वीज दि.11/3/99 अंश			
	1) वीज पुरवठा केलेली शहरे व व्हॉर्डे	संख्या	8	39413
	2) विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	722	उ.ना.
	3) विज पुरवठा केलेले विज घंघ(मार्च 99 पर्यंत)	संख्या हजारता	57	2210
	4) बसविण्यात आलेली गौबरगॅस घंघत्रे 1999	संख्या	9710	उ.ना.

1	2	3	4	5
दहा	सार्वजनिक आरोग्य 1998		1998	1998-99
	1) रुग्णालये	संख्या	8	अस्थाई 843
	2) दवाखाने(P.H.C. म्हणून श्रेणीवाढीमुळे संस्थेत घट	संख्या	14	1396
	3) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	45	1683
	4) प्रा. आरोग्य पथके	संख्या	-	169 अस्थाई
अकरा	शिक्षण 1997-98		1997-98	1998-99
	1) एकूण प्राथमिक शाळे	संख्या	1824	64918
	2) प्रा. शाळेतील विद्यार्थी	संख्या "000"	218	12291
	3) प्रा. शाळेतील शिक्षक	संख्या "000"	6	320
	4) प्रत्येक शिक्षकामागे शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	38	38
बारा	माध्यमिक शिक्षण उच्च माध्यमिक सह (1997-98)		1997-98	1998-99
	1) दुय्यम शाळा	संख्या	286	14441
	2) शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या "000"	111	8687
	3) शाळेतील शिक्षक	संख्या "000"	4	246
	4) प्रत्येक शिक्षकामागे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	31	35
तेरा	उच्च शिक्षण (1997-98)			
	1) संख्या	संख्या	27	1497
	2) एकूण विद्यार्थी	संख्या "000"	18	906
चौदा	अ) प्रौढ शिक्षण			
	1) प्रौढ शिक्षण केंद्र	संख्या	18975	उ. ना.
	2) प्रौढांची उपस्थिती (साक्षर) संख्या "000"		110	उ. ना.
	ब) तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण		1998-99	1998-99
	1) औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था संख्या		18	616
	a' शासकीय	संख्या	6	347
	b' अशासकीय	संख्या	3	269
	2) शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या	1849	96428

1	2	3	4	5
	3) पदवी अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	2	109
	4) पदविका अभ्यासक्रमाच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता.	संख्या	288	29269
	5) व्यवसाय शिक्षण संस्था (माध्य. व उच्च माध्य. मट) व त्यांची प्रवेश क्षमता.	संख्या	1	192
	पंधरा) परिवहन आणि दळणवळण (मार्च 1999 असे)	संख्या	188	32388
	1) एकूण रेल्वे मार्ग लांबी	कि.मी.	23	उ.ना.
	2) स्थायी जोडलेली गावे	संख्या	2998	उ.ना.
	अ. बा.मा.ही	संख्या		(1998-99)
	ब. हंगामी	संख्या	30	5447
	3) एकूण स्थायी लांबी (पृष्ठांकित)	कि.मी.	629	32369
	4) राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	कि.मी.	68	4567
	5) राज्य महामार्गाची लांबी	कि.मी.	5838	286891
	6) महत्वाच्या जिल्हा स्थायी लांबी	कि.मी.	227	3399
	7) इतर जिल्हा स्थायी लांबी	कि.मी.	846	33223
	8) ग्रामीण स्थायी लांबी	कि.मी.	1353	45816
	सोळा) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	कि.मी.	963	42943
	1) दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे (1992-93) च्या सर्वेक्षणानुसार	कि.मी.	1649	82288
			1992-93	1992-93
			1.69	77.65
		लाखात		(अस्थाई)

1	2	3	4	5
	2) 1998-99 वर्षातील जुने लाभार्थी	संख्या	उ.ना.	1998-97 6987
	नवे लाभार्थी	संख्या	उ.ना.	154831
	एकूण	संख्या	2979	161818
सतस	रोजगार निर्मिती (1998-99)			
	अ. रोजगार हमी योजना	म. दि. लासत	24.46	918.59
	ब. जवाहर रोजगार कार्यक्रम (असेर)	---	10.58	483.81
अठरा	आदिवासी कल्याणकारी योजना		1997-98	1997-98
	आदिवासी करीता			
	आक्रम शाळा	संख्या	6	731
	विधार्थी	संख्या	720	248298
एकोणिस	भागसवर्गीयां- साठी कल्याणकारी योजना			
	1) भागसवर्गीयांसाठी वसतिगृहे	संख्या	1997-98 8	1994-95 192
	2) वसतिगृहात राहणारे विधार्थी	संख्या	480	12797
वीस	जिल्हा नियोजन (1998-99)			
	1) वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रुपये कोटीत	19.36	4189.54
	2) अनुशेष भरून काढण्या साठी मंजूर तरतूद	रुपये कोटीत	9.00	352.85
एकविस	नागरी पुरवठा (98-99)			
	1) सस्त भावाची दुकाने	संख्या	999	43285
	2) पुरविलेला एकूण साठा			
	अ. गहू	हजार टन	2678	1147
	ब. तांदूळ	हजार टन	885	675
	3) शासकीय गोदामे (30.6.1998)	संख्या	28	968
	साठविण्याची क्षमता जून 1998 असेर	मे. टन (हजार टनात)	17	641

टिप:- उ.ना. = उपलब्ध नाही.

आधार:- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई. जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, उस्मानाबाद. (8)

जिल्हा : उस्मानाबाद

महाराष्ट्र कुलस्वामिनी श्री. तुळजाभवानी देवीच्या तुळजापूर येथील प्राचीन मंदीरासुद्धे या जिल्ह्यास जगद्वंद महत्व प्राप्त झालेले आहे. उस्मानाबाद शहराच्या नजीकच्या परीसरातील डोंगरश्रेणीत असलेली अतीप्राचीन व ऐतीहासिक दृष्ट्या महत्वाची जैन लेणी धाराशीवाची या नावाने संबोधली जाते. उस्मानाबाद हे शहर धाराशीव या नावाने ओळखले जात असे. उमरगा तहसीलमधील अचलेर या गावी असलेली हेमाडपंथी प्राचीन शिवमंदीरे व त्यांच्या जवळच असलेली नगरी व प्राचीन काळी-मुळंब नगरी (सध्याचे मुरुम) या नावाने भरभराटीस असलेली नगरी ही पण प्राचीन व ऐतीहासिक दृष्ट्या महत्वाचे होत. जिल्ह्यातील तेर हे गाव अती प्राचीन कालापासून प्रसिध्द आहे. कुथलगिरी हे जैनांचे प्रसिध्द तीर्थस्थळ ही या जिल्ह्यात आहे. परंटा तहसीलमधील माणकेश्वर येथील हेमाडपंथी मंदीर हे शिल्पकलेचा एक उत्कृष्ट नमुना म्हणून पाहावयास मिळतो. 2/- हा जिल्हा पूर्वीच्या हैद्राबाद राज्यातील मराठवाडा म्हणविला जाणा-या मराठी भाषीक जिल्ह्यांपैकी एक आहे. द्विभाषीक राज्याच्या स्थापनेच्या वेळी म्हणजे 1956 साली हा जिल्हा मराठवाड्यातील उर्वरित चार जिल्ह्यांसह सुंबई या द्विभाषीक राज्यात समाविष्ट करण्यात आला. स्वतंत्र महाराष्ट्र राज्याच्या स्थापनेनंतर या जिल्ह्याचा महाराष्ट्र या मराठी भाषीक राज्यामध्ये समावेश करण्यात आला. बीड, औरंगाबाद, नांदेड व परभणी या मराठवाड्यातील अन्य जिल्ह्याबरोबर उस्मानाबाद जिल्ह्यासह सध्याचा औरंगाबाद या स्वतंत्र महसूल विभागाची स्थापना करण्यात आली.

3/- 1981 च्या जनगणनेपर्यंत लातूर ही या जिल्ह्यातील एक तहसिल होती. परंतु, ऑगस्ट 1982 मध्ये या जिल्ह्याचे विभाजन होऊन पूर्वीच्या जिल्ह्यातील लातूर, औसा, उदगीर, अहमदपूर आणि निलंगा हे तहसिल लातूर या नवनिर्मित जिल्ह्यात समाविष्ट करण्यात आले. त्यासुद्धे सध्याच्या पुनर्रचित उस्मानाबाद जिल्ह्यात पूर्वीचे फक्त उस्मानाबाद, कळंब, उमरगा, तुळजापूर, परंटा व भूम हे सहा तहसिल राहिल्या आहेत. याच सुमारात सोलापूर जिल्ह्यातील बाशी या तहसिलमधील आठ गावे या जिल्ह्यातील उस्मानाबाद तहसिलमध्ये समाविष्ट करण्यात आली आहेत.

4/- उस्मानाबाद जिल्हा दक्षिण पठाराच्या क्षेत्रात घेता. जिल्ह्याचा बराच भाग खडकाळ व उर्वरित भाग सपाट असून समुद्रसपाटीपासून सरासरी ६०० मी. उंचीवर आहे. हा जिल्हा बालाघाट डोंगराच्या लहान संगानी वेढलेला आहे. भूम, कळंब, उस्मानाबाद आणि तुळजापूर ह्या तहसिल बालाघाट डोंगराच्या कक्षेत व इतर तहसिल सपाट प्रदेशावर आहेत. जिल्ह्याचा कांही भाग गोदावरी नदीच्या त्रा-घात व कांही भाग भिमेच्या त्रा-घात मोडतो. गोदावरी नदीची महत्वाची उपनदी मांजरा या नदीच्या त्रा-घात कळंब तहसिल आहे. मांजरा नदीच्या तेरणा या उपनदीच्या कक्षेत उस्मानाबाद व उमरगा हे तहसिल घेतात. परंटा, भूम,

तुळजापूर आणि उमरगा या तहसीलचा काही भाग सिना नदीच्या खोऱ्यात मोडतो, सिना नदी ही भिमा नदीची उपनदी आहे. जिल्ह्यातील सर्व शहरांमध्ये भ्रम हे शहर असुद्ध संपाटीपासून 760 मि. उंचीवर असल्यामुळे ते जिल्ह्यात सर्वांत उंचीवर असलेले शहर आहे. तर परंडा 530 मी. उंचीवर आहे.

म्हणजे ते जिल्ह्यात सर्व शहरात कमी उंचीवर आहे. पठाराची सरासरी उंची 600 मी. असून त्याचा मधीलकडील खोलगट भाग भिमा नदीच्या खोऱ्यात मोडतो.

5/- हा जिल्हा मराठवाड्याच्या अती पूर्वेकडील असून त्याचा विस्तार 17.35 अंश ते 18.40 अंश उत्तरअक्षांश आणि 75.16 अंश ते 76.40 अंश पूर्वेक्षांश यांमध्ये आहे. जिल्ह्याच्या दक्षिण-पश्चिमेस सांलापूर, उत्तर-पश्चिमेच्या बाजूला अहमदनगर, उत्तरेस बीड, ईशान्य व पूर्व दिशेला लातूर व दक्षिणेला कर्नाटक राज्यातील अनुरुमे बिदर, व गुलबर्गा जिल्हे आहेत.

6/- जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ 7512.4 चौ. कि.मी. असून आकारमान लक्षात घेता महाराष्ट्रात त्याचा 24 वा क्रमांक लागतो. जिल्ह्याच्या एकूण क्षेत्रापैकी 241.4 चौ. कि.मी. क्षेत्र (3.21%) नागरी असून उर्वरित 7271.0 चौ. कि.मी. क्षेत्र (96.79%) ग्रामिण आहे. प्रशासनाच्या सोईसाठी जिल्ह्याचे भ्रम, उस्मानाबाद हे दोन महसूल विभाग पाडण्यात आलेले आहेत. एक उपविभाग भ्रम पंथे असून त्यामध्ये भ्रम, परंडा, कळंब या तहसील समाविष्ट आहेत. दुस-याचे मुख्यालय उस्मानाबाद हे आहे व त्यात उर्वरित उस्मानाबाद, उमरगा व तुळजापूर या तहसीलचा अंतर्भाव आहे. बरील उपविभागांसाठी स्वतंत्र उपजिल्हाधिकारी कार्यालय आहे. नागरी विभाग वेगळेता प्रत्येक तहसिलांचे सर्व क्षेत्र संबंधीत पंचायत समितीच्या कक्षेत असून तहसिल एवढ्याच म्हणजे 6 पंचायत समित्या जिल्ह्यात असून उस्मानाबाद पंथे जिल्हा परिषदेचे मुख्यालय आहे.

7/-1991 च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यात एकूण 722 गावे आहेत. त्यापैकी 716 गावे वस्ती असलेली व सहा गावे औसाड आहेत. 31.3.99 अखेर एकूण 616 ग्रामपंचायती होत्या. जिल्ह्यातील एकूण आठ नागरी क्षेत्रापैकी उस्मानाबाद पंथे 'ब' वर्ग नगरपालिका व इतर सात शहरांसाठी 'क' वर्ग नगरपालिका आहेत.

8/- उस्मानाबाद हे शहर जिल्ह्याचे मुख्यालय आहे. पंथे राज्य शासन व जिल्हा परिषदेची कार्यालये आहेत.

9/- जिल्ह्यातील जमिनीची डांबळ मानाने दोन भागात विभागणी होऊ शकते. पहिल्या विभागात भारी व खोल काळ्या जमिनीपासून ते कमी खोलिच्या ते हलक्या जमिनीपर्यंत वेगवेगळे प्रकार आढळतात. दुस-या भागात अत्यंत सुपिक जमिनीचा समावेश आहे. या भागात असलेल्या डांगराळ विभागातील जमिनीचे पट्टे भात शेतीसाठी उपयुक्त आहेत.

नदी नाले

10/- तेरणा नदी जिल्ह्याच्या पश्चिमेकडून पूर्वेकडे उस्मानाबाद व उमरगा तालुक्यातून जाऊन पूर्वेकडील सिमेवर मांजरा नदीस मिळते. परंडा तालुक्याच्या

पश्चिम सिमेंटरून सिना नदी उत्तरेकडून दक्षिणेकडे वहात जाते. बोरी नदी तुळजापूर तालुक्यापासून वाहून सुडे ती सोलपूर जिल्ह्यात प्रवेश करते व सिना नदीस जाऊन मिळते. या नद्या व्यतिरिक्त उमागा तालुक्यात बेनीतुरा, भूम तालुक्यात बाणगंगा अदी अन्य नद्या व झाले आहेत. पण पावसाळा साडून अन्य काळात वर्षभरा ते जवळ जवळ कोरडेच असतात. कारण, पावसाचे पाणी उंच डोंगरावरून वाहत घेते व दुस-या जिल्ह्यात वाहत जाते. जलसिंचन प्रकल्प, पावसातलाव या व्यतिरिक्त जिल्ह्यात मोठी तळी किंवा भरीवरे नाहीत

हवामान व पर्जन्य

11/- जिल्ह्यातील हवामान प्रामुख्याने कोरडे असून पावसाळा साधारणतः जूनच्या मध्यापासून सुरु होतो व सप्टेंबरच्या अखेर संपतो. सप्टेंबरच्या अखेरपासून ते नोव्हेंबरच्या मध्या पर्यंत हवामान दमट असते. त्यानंतर जानेवारी अखेर पर्यंत हिवाळा असतो. फेब्रुवारी व मार्च महिन्यात हवामान कोरडे असते. एप्रिल ते जून उन्हाळा असतो. उन्हाळ्यामध्ये सामान्यता वादळी वारे वाहतात. उस्मानाबाद शहराचे उन्हाळ्यातील हवामान माठवाड्यातील इतर जिल्ह्याच्या मानाने थंड असते.

12/- दक्षिण पठारावरील इतर जिल्ह्याप्रमाणे उस्मानाबाद जिल्ह्यात देखील दक्षिण-पूर्व मोसमी वा-यापासून पाऊस पडतो. साधारणपणे जूनच्या मध्यापासून पावसाळा सुरु होतो. जून मध्ये पाऊस मोठ्या प्रमाणात होतो. व सामान्यतः सप्टेंबरच्या शेवटी पावसाळा संपतो. 1998 मधील जिल्ह्याचे सरासरी पर्जन्यमान 1318.18 मि.मि.होते. त्यापैकी उस्मानाबाद व तुळजापूर या पश्चिमेकडील तहसीलचे अनुक्रमे 1278 व 1698 मि.मि. पाऊस झाला. परंडा, भूम या पश्चिम घाटाच्या पर्जन्यछायेतील तहसीलात यावर्षी अनुक्रमे 926.5 व 1205 मि.मि. पाऊस झाला. तर कळंब तालुक्यात 1578.7 व उमरगा तालुक्यात 1219.5 मि.मि.पाऊस झाला. संदर्भ वर्षात सर्वात जास्त 1578.7 मि.मि.पाऊस कळंब घेथे व सर्वात कमी पाऊस 926.5 मि.मि. पाऊस परंडा घेथे नोंदला गेला.

13/- उस्मानाबाद घेथे तापमान निरीक्षण केंद्र असून 1998 मध्ये कमाल 42.5 व किमान 9.5 से. तापमान नोंदले गेले आहे.

जमिनीचा प्रकार

14/- जिल्ह्यातील जमिनीची विभागणी दोबळ मानाने दोन विभागात करणे शक्य आहे. पहिल्या विभागात काळ्या व सुपिक मातीचा थर असलेली काळीभोर सुपिक जमिन तसेच हलक्या प्रतीची जमिन आढळते. जमिनीच्या या वैशिष्ट्यांमुळे या भागात खरीप व खबी या दोन्ही हंगामातील पिके घेतली जातात. कळंब व उस्मानाबाद या तहसीलचा समावेश या विभागात होतो. या तहसीलच्या पूर्व भागात खरीप व पश्चिमेकडील भागात खबी पिके घेतली जातात. दुस-या विभागात प्रामुख्याने सुपिक जमिनीचा समावेश आहे. घेथे सृष्ट्यत्वे खबी पिके घेतली जातात.

लोकसंख्या

15/- 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे उस्मानाबाद जिल्ह्याची लोकसंख्या 1276327 आहे. त्यापैकी 658896 पुरुष व 617431 स्त्रिया आहेत. ग्रामीण भागातील लोकसंख्या 1082447 आहे. तर नागरी भागातील लोकसंख्या 193880 आहे. जिल्ह्याचे एकूण लोकसंख्येची तालुका निहाय लोकसंख्येच्या विभागणीची टक्केवारी उस्मानाबाद 23.26%, कळंब 16.32%, उमरगा 22.59%, तुळजापूर 17.14%, परंदा 18.97% व भूम 9.72% आहे.

घनता

16/- महाराष्ट्राच्या एकूण क्षेत्रफळाच्या तुलनेत उस्मानाबाद जिल्ह्याच्या क्षेत्रफळाची टक्केवारी 2.43% आहे. त्याप्रमाणे महाराष्ट्राच्या एकूण लोकसंख्येची उस्मानाबाद जिल्ह्याच्या लोकसंख्येची टक्केवारी 1.62% आहे. उस्मानाबाद जिल्ह्याची लोकसंख्येची घनता प्रत्येक चौ.कि.मी. मागे 170 एवढी आहे. तर, महाराष्ट्राची लोकसंख्या 257 एवढी आहे. भारताची 208 आहे. जिल्ह्यामध्ये उस्मानाबाद तहसीलच्या लोकसंख्येची घनता सर्वात जास्त आहे. म्हणजेच 229 व्यक्ती प्रति चौ.कि.मी. इतकी असून सर्वात कमी म्हणजे 133 व्यक्ती प्रति चौ.कि.मी. परंदा तालुक्यात आहेत.

ग्रामीण व नागरी लोकसंख्या

17/- जिल्ह्यातील 84.81% लोकसंख्या ग्रामीण भागात राहते. एकूण 193880 शहरीलोकसंख्येपैकी 74.74% लोकसंख्या उस्मानाबाद, तुळजापूर, उमरगा व मुरुमचा उस्मानाबाद, तुळजापूर, उमरगा तहसीलमधील शहरामध्ये समाविष्ट आहे. तर, उरलेली 25.26% लोकसंख्या कळंब, भूम व परंदा शहरात विस्तारलेली आहे.

स्त्रि-पुरुष प्रमाण

18/- महाराष्ट्रात दर हजार पुरुषामागे 934 स्त्रिया हे प्रमाण 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे आहे. तर उस्मानाबाद जिल्ह्यात हेच प्रमाण 937 स्त्रिया आहे. जिल्ह्यातील ग्रामीण भागात तेच प्रमाण 943 स्त्रिया, नागरी भागात 924 स्त्रिया या प्रमाणे आहे.

अनुसूचित जाती व जमाती

19/- उस्मानाबाद जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येपैकी अनु.जातीची टक्केवारी 16.34% आहे. या बाबीची महाराष्ट्राची टक्केवारी 11.09% आहे.

20/- 1991 च्या जनगणनेनुसार अनु.जातीची लोकसंख्या 22463 आहे. तीची टक्केवारी एकूण लोकसंख्येच्या 1.76% घेते. महाराष्ट्र राज्याची ही टक्केवारी 9.27% आहे. कामकरी

21/- 1991 च्या जनगणनेनुसार उस्मानाबाद जिल्ह्यातील कामक-घांची (सुस्थतः व सिमांतिक) संख्या 578526 एवढी असून या कामक-घांचे प्रमाण एकूण लोकसंख्येच्या 45.33 % आहे. एकूण सुस्थतः कामक-घांपैकी शेतकरी 40.51% शेतमजूर 41.09%, घरगुती उद्योग वस्तुनिर्माण प्रक्रिया सेवा व दुरुस्ती 1.42% व इतर काम करणारे 6.80% व सिमांतिक काम करणारे 9.27% आहेत.

वयोगटानुसार लोकसंख्या

22/- 1991 च्या जनगणनेनुसार वयोगटानुसार लोकसंख्या उपलब्ध नसल्यामुळे 1981च्या जनगणनेनुसार या बाबीची माहिती देण्यात येत आहे. 1981च्या जनगणनेनुसार वयोगटाप्रमाणे जिल्ह्याच्या लोकसंख्येची विभागणी पुढील प्रमाणे आहे. 0 ते 14 वर्षे या वयोगटात सर्वात जास्त म्हणजे 41.34%, 15 ते 19 वर्षे वयोगटात 8.75%, 20 ते 24 वर्षे वयोगटात 7.68%, 25 ते 29 वर्षे वयोगटात 6.92%, 30 ते 34 वर्षे वयोगटात 6.27%, 35 ते 39 वर्षे वयोगटात 5.92%, 40 व 49 वर्षांवरील वयोगटात 7.25% आणि अनिर्देशित वयोगटात 0.11% लोकसंख्या आढळते. वरील माहिती लुन्हा उस्मानाबाद जिल्ह्याची (सध्याचे लातूर व उस्मानाबाद जिल्हे एकत्रित करून) आहे. व त्यात सोलापूर जिल्ह्यातून उस्मानाबाद जिल्ह्यात आलेल्या आठ व्हेड्यांच्या माहितीचा समावेश नाही. वरील विवेचनावरून स्पष्ट होते की, काम करण्यास योग्य जशा 15 ते 49 वर्षे वयोगटातील लोकसंख्येचे प्रमाण 50% पेक्षाही कमी (सुमारे 45%) आहे.

साक्षरता

23/- 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे उस्मानाबाद जिल्ह्यातील साक्षरतेची टक्केवारी एकूण लोकसंख्येच्या 54.27% आहे. महाराष्ट्र राज्याची हीच टक्केवारी 64.87% आहे. ग्रामीण क्षेत्रातील साक्षरतेचे प्रमाण 51.23% असून शहरी विभागातील हेच प्रमाण 71.86% आहे. उस्मानाबाद जिल्ह्यातील नगरपालिका निहाय साक्षरतेचे प्रमाण पुढील प्रमाणे आहे. उस्मानाबाद 77.89%, कळंब 74.46%, उमरगा 66.18%, तुळजापूर 72.26%, परंडा 62.94%, भूम 70.42%, नळदुर्ग 63.85%, सुरुम 60.27% आहे. जिल्ह्यात एकूण पुरुषांच्या 68.39% पुरुष तर स्त्रियांच्या 39.16% स्त्रिया साक्षर आहेत. नगर पालिका निहाय साक्षरतेचा विचार केला असता सर्वात जास्त म्हणजे 77.89% साक्षरतेची टक्केवारी उस्मानाबाद नगरपालिकेमध्ये आहे. तर, सर्वात कमी म्हणजे 40.27% साक्षरतेची टक्केवारी सुरुम नगरपालिकेची आहे.

निवासी घरे व कुटुंबाची संख्या

24/- उस्मानाबाद जिल्ह्यात 1991 च्या जनगणनेनुसार राहत्या घांंची संख्या 230029 असून त्यापैकी 85.05% घरे ग्रामीण भागात असून उर्वरित 14.95% शहरी भागात आहेत. एकूण 230029 कुटुंबे असून त्यापैकी 198395 कुटुंबे ग्रामीण भागात राहतात व इतर 34603 कुटुंबे शहरी भागात राहतात.

वने

25/- माननीय संचालक, कृषि संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे यांनी पुरविलेल्या माहितीच्या आधारे 95-96 मध्ये जिल्ह्यातील जंगलव्याप्त क्षेत्र 4071 हेक्टर आहे. जिल्ह्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राची तुलना करता जंगलव्याप्त क्षेत्राची टक्केवारी 0.54 म्हणजे नगण्य आहे. राज्याच्या टक्केवारीची तुलना करता जिल्ह्याची टक्केवारी छुपच कमी आहे. पर्जन्यमान, पर्यावरणाचा समतोल, आदी बाबत सुधारणा होण्यासाठी जंगलव्याप्त क्षेत्रात वाढ होणे अत्यावश्यक आहे. हे आकडेवारीवरून स्पष्ट होते.

वन उत्पादन

26/- 1998-99 या वर्षात गवता पासून रु.10000 वन उत्पादन मिळाले.

वन विकास कार्यक्रम

27/- पर्वविराणाचा समतोल राखण्यासाठी जंगलव्याप्त क्षेत्र सुमारे 33% हवे. परंतु, या बाबतची जिल्ह्याची टक्केवारी 17 पेक्षाही कमी आहे. हे परिच्छेद 25 मधील आकडेवारीवरून दिसून आले आहे.

शेती : जमिनीचा वापर

28/- जिल्ह्यातील शेतिविषयक पूर्ण अंतीम स्वरूपाची आकडेवारी 95-96 करिता उपलब्ध आहे. या माहितीमध्ये घासुडील वर्षाची अंतीम आकडेवारी उपलब्ध नसल्यामुळे 95-96 या वर्षाच्या आकडेवारीचा उपयोग समालोचनात केलेला आहे. जिल्ह्याचे भौगोलिक क्षेत्रफळ 749478 हेक्टर आहे. घायैकी जंगलातील क्षेत्र फक्त 4871 हेक्टर (म्हणजे 0.54 %) आहे. शेतीकरीता उपलब्ध नसलेल्या क्षेत्रामध्ये विंगरशेती वापराखालील जमिन 15842 हेक्टर 2.02% होती. तर पडीक व लागवडीलायक नसलेली जमिन 6224 हेक्टर (0.83 %) होती. म्हणजेच एकूण भौगोलिक क्षेत्रापैकी 2.84% जमिन शेती वापरासाठी उपलब्ध नव्हती. पडीत जमिनी व्यतिरिक्त लागवडी खाली नसलेल्या जमिनीमध्ये लागवडीलायक पण वापरात नसलेली जमिन 48818 हेक्टर (5.45%) होती. काथम गुरे चराऊ आणि इतर चराऊ जमिन 16931 हेक्टर (2.26%) होती. जिल्ह्यात असलेल्या एकूण गोजातीय (गायी व म्हशी) पशूंचा विचार केला असता प्रत्येक पशूमागे 0.63 हेक्टर चराऊ क्षेत्र इतके म्हणजेच क्षय कमी क्षेत्र उपलब्ध आहे असे दिसून येते. असे असले तरी, इतर पडीक जमिनीमुळे जनावरांना चा-याचा प्रश्न सुटण्यात मदत होते. तर कसलेल्या जमिनीमध्ये समाविष्ट न झालेली झाडे झुडपे व फळबागा याखालील जमिन 1566 हेक्टर (0.21%) होती. घाखेरीज चालू पड 44871 हेक्टर (5.89%) होती. तर इतर पड 27328 हेक्टर 3.65% होती. निव्वळ कसलेले क्षेत्र 592435 हेक्टर म्हणजे एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या 79.15% होते. या क्षेत्राची प्रत्येक माणसामागे 0.46 हेक्टर इतकी सरासरी येते

29/- पावसाचे व कालव्याखालील ओलिताचे प्रमाण कमी असल्याने दुबार पिकाखालील क्षेत्र कमी आहे. सन 95-96 मध्ये दुबार पिकाखालील क्षेत्र 145428 हेक्टर म्हणजे निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्राच्या 24.54% होते.

धारण केलेली वहित जमिन व वहित सातेदार

30/- 94-95 कृषि गणनेची सध्याच्या उस्मानाबाद जिल्ह्याची (लातूर जिल्हा वगडून) माहिती उपलब्ध आहे. या कृषि गणनेनुसार जिल्ह्यातील सातेदारांची एकूण संख्या 216681 होती. त्यांनी धारण केलेली एकूण जमिन 656188 हेक्टर होती. जमिन धारणेच्या विविध गटांनुसार असलेले एकूण सातेदार त्यांनी धारण केलेली जमिन व त्यांचे एकूण सातेदारांशी जमिनीची असणारी टक्केवारी या विषयी माहिती खालील तक्त्यात दिलेली आहे. खालील तक्त्यावरून असे दिसून येते की, एक हेक्टर पेक्षा कमी जमिन धारण करणारे एकूण सातेदार 38421 असून त्यांची धारण

केरीली जमिन एकूण 2100 हेक्टर आहे. आणि 1.0 ते 1.99 हेक्टर पर्यंत जमिन असणारे एकूण 39198 सातेदार आहेत व त्यांनी 25758 हेक्टर क्षेत्र धारण केले आहे. म्हणजे जिल्ह्यात एकूण 100312947.84% अत्यांतर्ग सुधारक असून त्यामध्ये 119.88 हेक्टर (13.15%) क्षेत्र धारण केले आहे. सन 2011-12 मध्ये 38.18 % सातेदार 1.0 ते 1.99 हेक्टर क्षेत्रातील आहेत. त्यांची एकूण क्षेत्राच्या 14.59% क्षेत्र धारण केले आहे. त्या सालीसाल 2.0 ते 3.99 हेक्टर असणारे 28.49% सातेदार आहेत. मात्र त्यांनी धारण केलेले क्षेत्र 26.21% आहे. 10.0 हेक्टर पेक्षा जास्त क्षेत्र असणारे सातेदार सुमारे 3.23 % आहेत. व त्यांनी धारण केलेले क्षेत्र 15.38 आहे.

अ. क्र.	जमिन धारणेचा मट(हेक्टर)	एकूण सातेदार (संख्या)	एकूण धारण केलेली जमिन हेक्टर	एकूण साते दारांशी संख्या	एकूण जमिनीशी टक्केवारी
1	2	3	4	5	6
1.	1.0 हेक्टर पेक्षा कमी	39421	23336	17.74	3.56
2.	1.00 ते 1.99	65198	95758	38.18	14.19
3.	2.00 ते 3.99	61708	171939	28.49	26.21
4.	4.00 ते 9.99	44268	264212	28.44	40.26
5.	10.00 पेक्षा जास्त	7026	100311	3.23	15.38
एकूण		216601	656180	100.00	100.00

पिके व पिक पध्दती

31/- जिल्ह्यात सर्राप व खंबी पिके घेतली जातात. दोनही हंगामात घेतल्या जाणा-या पिकामध्ये सर्वांत जास्त क्षेत्रे एकदल धान्याचे असून घानंतर तेलवर्गीय पिके व त्यासालोसाल द्विदल धान्ये असा क्षेत्रानुसार पिकाचा क्रम लागतो. सन 95-96 मध्ये सर्राप ज्वारी क्षेत्र 84649 हेक्टर म्हणजे निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राच्या 14.29 %होते.

32/-तुल हे महत्वाचे सर्रापातील कडधान्य असून या सालील क्षेत्र 78298 हेक्टर आहे. एकूण कडधान्यासालील क्षेत्राच्या 48.85% क्षेत्र या पिकासाली आहे.

33/- खंबी पिकामध्ये ज्वारी,गहू हरभरा व करडई ही महत्वाची पिके असून खंबी ज्वारीचे सन 95-96 मधील जिल्ह्यातील क्षेत्र 208285 हेक्टर म्हणजेच, निव्वळ कसले- ल्या क्षेत्राच्या 35.16% होते.

34/- तेलबियांचे पिकामध्ये मुख्यत्वे सूर्यफूल, करडई,भुईसुम,कारळी व जवस ही पिके घेतात. करडई पिक खंबीमध्ये कोरडवाहू जमिनीमध्ये घेतले जाते. मात्र भुईसुमाचे पिक सर्राप व उन्हाळी या दोनही हंगामात घेण्यात येते. आणि अलिकडील कांही वर्षांपासून

सुर्याकुल या नवीन गळीताच्या पिकाचे क्षेत्र जिल्ह्यात वाढत असून ते पिक सर्व हंगामात घेता येते. जिल्ह्यात १५-१६ या वर्षात तेलबिद्यांचे गळीतांच्या धान्याचे एकूण क्षेत्र १८१३७ हेक्टर होते. या पिकाखालील क्षेत्राची टक्केवारी निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राच्या सुमारे ३१.१६% होती. कोरडई पिकाखालील क्षेत्र ४१५०५ हेक्टर होते.

३५/- खापारी पिकामध्ये ऊस व कापूस ही महत्वाची पिके आहेत. गेल्या कांही वर्षात उग्रलब्ध असलेल्या ओलिताच्या सोपी अपूर-घा असल्याने ऊसाखालील क्षेत्रात वाढ झाली आहे. १५-१६ मध्ये ऊसाखालील क्षेत्र १६१५१ हेक्टर होते.

पिक उत्पादन व मुख्य पिकाच्या उत्पादनाचे प्रमाण

३६/- सर्वसाधारणपणे जिल्ह्यातील जमिनीचा पोट चांगला असल्यामुळे पाऊस पुरेपूर झाल्यास पिके चांगली घेऊ शकतात. कोरडवाहू पिकांचे प्रमाण जास्त असल्यामुळे पिके व त्यांचे उत्पादन पावसाच्या (पाण्यावर) प्रमाणावर अवलंबून असते. १९९८ या वर्षात पावसाच्या प्रमाणात वाढ झाल्यामुळे जवळजवळ सर्व पिकांच्या उत्पादनात वाढ झाली. १८-१९ या वर्षातील कांही पिकांचे उत्पादन पुढील प्रमाणे होते. गहू ४५१०३ टन, ज्वारी २४२२०३ टन एवढे झाले. उत्पन्नाचे मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी प्रमाण पुढीलप्रमाणे आहे. गहू १०६१, ज्वारी ८४९, बाजरी ४८९, हरभरा ५५०, तर ५१९, भुईमूग सोंग ६२०, तर मिरची ४०५ किलो एवढे झाले. ओलिताच्या सोपी सुधारीत बिद्याणे व सताचा वापर घासुळे उत्पादनात वाढ करण्याचे प्रयत्न चालू आहेत.

जास्त उत्पादन देणा-या जातीच्या बिद्यांनाचा वापर

३७/- १८-१९ या वर्षातील संकरीत ज्वारी खाली १२७५३ हेक्टर क्षेत्र होते. बाजरी व मका या पिकांच्या संकरीत बिद्याणांची अनुक्रमे १३१५० हेक्टर व ५१५३ हेक्टर क्षेत्रात पेरणी झाली होती. सुधारीत जातीच्या बिद्याणाखालील पिकवार क्षेत्र पुढील प्रमाणे आहे. ज्वारी ११५५२० हेक्टर, गहू ३०८६५ हेक्टर भात १३१९० हेक्टर व मका ८६० हेक्टर.

फळे व भाजीपाला

३८/- जिल्ह्यात फळामध्ये आंबे, द्राक्षे, पेरू, इत्यादी घेतात. १५-१६ साली फळबाग व भाजीपाला घाखालील क्षेत्र ८७७६ हेक्टर होते. या दोन्ही पिकांचे प्रमाण निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राच्या १.४८% होते.

सैद्धीय रासायनिक खतांचा वापर

३९/- संकरीत बिद्याणाच्या वापराबरोबर सैद्धीय रासायनिक खतांचा वापराने दिवसेंदिवस वाढत आहे. जिल्हा परिषदेतील कृषि खात्यामार्फत सत्ते वाटपाचा कार्यक्रम घेतला जातो. १८-१९ वर्षातील रासायनिक खतांचे वाटप निष्पत्तीत संस्थांकडून १६४७६ मे. टन व खाजगी संस्थेकडून ३०६०५ मे. टन करण्यात आले.

पिक संरक्षण

४०/- पिकांवर रोगांचा प्रादुर्भाव झाल्यास जिल्हा परिषदेतर्फे पिक संरक्षण मोहिम हाती घेतली जाते. पंचायत समिती पातळीवर पिक संरक्षण औषधांचा पुरवठा केला जातो.

विकासी व योजना

४१/- जिल्ह्यात मुख्य प्रकारच्या सात कृषि उत्पन्न बाजार समित्या असून त्या उत्पन्नाबाबत कळंब, उमरगा, तु. जायूर, मुरुम, परंडो व भूस घेथे आहेत. सन ९७-९८ या वर्षात सर्व बाजार समित्यात एकूण ३४७१३ मे. टन धान्य विक्रीस आले व त्याची किंमत २२६०० हजार रुपा होती. (१९९८-९९ ची माहिती उपलब्ध नाही.)

४२/- नागरी साठवण करण साठी वडार महामंडळाची जिल्ह्यात फक्त पाच गोदामे आहेत. त्या गोदामाची एकूण साठवण क्षमता ३६०० मे. टन आहे. या गोदामाव्यतिरिक्त महाराष्ट्र शासनाची २८ गोदामे आहेत. या गोदामांची साठवण क्षमता १६२६० मे. टन आहे.

एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम

४३/- ग्रामविकास खात्याने वेतलेल्या गणनेनुसार सुमारे ५२९२९ कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखालील आहेत. कुटुंबांच्या अधिक उन्नतीसाठी विविध योजना राबविल्या जात असून त्यापैकी एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम ही महत्त्वाची योजना आहे. त्या योजनेखाली ९८-९९ या वर्षात २५०० जुन्या व नव्या लाभार्थ्यांना मदत उरण्याचे उद्दीष्ट होते. एकूण २५७५ लाभार्थ्यांना मदत केली गेली. संदर्भीय वर्षातल्या योजनेच्या लाभार्थ्यांना एकूण २४१.९८ लक्ष रुपये अधिक सहाय्य (सबसिडी) देण्यात आली. उद्योगधंदे, गैतीसुधारणा, सिंचन सोयी, दुभती जनसंचार इ. विविध योजनांसाठी या कार्यक्रमाखाली अर्थसहाय्य करण्यात येते. त्यामुळे दारिद्र्यरेषेखालील कुटुंबांच्या उत्पादनात वाढ करून त्यांना दारिद्र्य रेषेच्या वर आणण्याचा प्रयत्न केला जातो.

अवर्षणप्रवण कार्यक्रम

४४/- अवर्षणग्रस्त भागाच्या आर्थिक विकासासाठी कृषि विकास लघुपाटबंधारे, पशुसंवर्धन, दुग्धविकास, वने व कृषण विकास, सामाजिक वनिकाण व मत्स्य व्यवसाय हे कार्यक्रम राबविले जातात. या सर्व कार्यक्रमासाठी ९८-९९ करिता एकूण १००० लक्ष रुपयाची तरतूद केली होती. त्याप्रमाणे पूर्णच म्हणजे १००० लक्ष रुपये खर्च आले.

सिंचन

४५/-९५-९६ या वर्षी जिल्ह्यातील एकूण सिंचनाखालील क्षेत्र ११६६७६ हेक्टर होते. त्या क्षेत्राची एकूण पिकाखालील क्षेत्र ७१ टक्केवारी १६.०८ घेते. जिल्ह्यात मार्च ९८ पर्यंत ३.५५ मध्यम प्रकल्पाची कामे पूर्णगोपथावर आहेत. ९७-९८ अखेर जिल्ह्यात ६५ लघुपाटबंधारे होते. यापैकी ५ पाटबंधारे उपयोगात नव्हते. या सर्व

प्रकल्पाद्वारे १९९१ हेक्टर क्षेत्र निव्वळ ओलिताखालील आलेले होते. जिल्ह्यात ९५-९६ अखेर ३२२०२ सिंचन विहिरी होत्या. त्यापैकी २९३९ (९.२३ %) विहिरी वापरात नव्हत्या वापरात असलेल्या सिंचन विहिरींवर २८४७४ विद्युत पंप व ७२४ डिझेल पंप बसवलेले होते. विहिरींमुळे भिजणारे निव्वळ क्षेत्र ७२९१० हेक्टर म्हणजेच ओलिताखालील क्षेत्राच्या ६१.४४% होते. राहिलेले २६०७८ हेक्टर निव्वळ ओलिताचे क्षेत्र पृथ्वभागीय साधनाखाली होते.

ओलिताखालील पिके

४६/- अन्नधान्यापैकी रब्बी हंगामात गहू, ज्वारी व हरभरा ही ओलिताखालील पिके आहेत. ९५-९६ या वर्षात एकूण ओलिताखालील क्षेत्रापैकी गहू, ज्वारी व हरभराखालील क्षेत्र अनुक्रमे १०३७०, ४०४९६, १२४७६ हेक्टर होते. व्यापारी वर्गातील पिकामध्ये ऊस व मिरची ही ओलिताची पिके आहेत. यापैकी ऊसाचे ओलिताखालील क्षेत्र १६९५१ हेक्टर होते. फळे व भाजीपाला या पिकाखालील बागायत क्षेत्र ५५३९ हेक्टर इतके होते. तेल वर्गीय पिकामध्ये भुईमूगाला विशेषतः उन्हाळी हंगामात पाणी देतात.

मोठ्या व मध्यम व लहान ओलिताच्या साधनांचा विकास कार्यक्रम

४७/- सध्या सिना कोळेगांव ता.परंडा या मोठ्या प्रकल्पाचे काम चालू असून तो प्रकल्प सन २००३ मध्ये पूर्ण होण्याची अपेक्षा आहे. या प्रकल्पासुद्धे उस्मानाबाद जिल्ह्यातील ६००० हेक्टर क्षेत्र ओलिताखाली घेईल. या व्यतिरिक्त ३ मध्यम प्रकल्पाचे काम चालू आहे. ते प्रकल्प उस्मानाबाद, भुम, परंडा तहसीलमध्ये आहेत. या प्रकल्पाचे काम पूर्ण झाल्यावर एकूण ७१४८ हेक्टर क्षेत्रातील सिंचनाची सोय प्राप्त होईल. या प्रकल्पांना सध्याचा अंदाजीत खर्च रु. ६००० लाख आहे. या क्षेत्रीय लक्ष्याटबंधा-याची कामे उपलब्ध पैशाच्या प्रमाणात चालू आहेत. पाझर तलावाचे बांधकाम पाझर क्षेत्रातील विहिरीचे पाणी वाढावे म्हणून घेण्यात येत आहे. सिंचनाच्या विहिरी सोदण्याकरिता पण विविध योजनाद्वारे अर्थसहाय्य देण्यात येत आहे.

पुर नियंत्रण व टंचाई सदृश्य परिस्थिती.

४८/- ९८-९९ जिल्ह्यात पुरग्रस्त गावे नव्हती. पावसाचे प्रमाण चांगले असल्यामुळे टंचाईग्रस्त गावे म्हणून ३६३ जाहीर केलेली आहेत.

पशुसंवर्धन, वैद्यकीय सेवा व दुग्ध व्यवसाय

४९/- पशुसंवर्धन :- १९९७ च्या पशुगणने प्रमाणे जिल्ह्यात एकूण ९३३४७९ एवढे पशुधन होते. १९९२ च्या पशुगणनेप्रमाणे एकूण जनावरांची संख्या ८५१९९७ एवढी होती. १९९७ च्या पशुगणनेप्रमाणे एकूण पशुधनात गायी बैलांची संख्या ४०.५९% होती. म्हशी व रेडे १५.८०% होते.

५०/- शेळ्या व मेंढ्या ३६.८२% व इतर जनावरे ६.७१% असे पशुप्रमाण होते. एकूण दुग्धत्या गायींची संख्या ७२४११ होती. जिल्ह्यात दुग्ध व्यवसाय हा महत्वाचा असून गायी व म्हशी खरेदीसाठी जिल्हा ग्रामीण विकास घंत्रणे मार्फत अर्थसहाय्य दिले जाते. ३ वर्षांतील बैलांची संख्या १५७३५१ होती. हे बैल शेतीच्या कामासाठी उपयुक्त असतात. ९५-९६ मध्ये दर बैल जोडीमागे निव्वळ कसलेल्या क्षेत्राचे

सरासरी प्रमाण 7.53 हेक्टर होते. घांच गणनेप्रमाणे एकूण म्हशी व रेड्यांची संख्या 147475 होती. त्यापैकी 3 वर्षांवरील रेडे 1894 व म्हशी 66358 होत्या या व्यतिरिक्त एकूण कांबड्यांची संख्या 558791 होती. जिल्ह्यात मेंढ्या पावण्याचा व्यवसाय मोठ्या प्रमाणावर नाही. शेळ्या मेंढ्याचा उपयोग मांस मिळविण्यासाठी होतो.

पशु उत्पादन

51/- अतीशरीर दूग्ध व्यवसाय हा जिल्ह्यातील महत्वाचा व्यवसाय असून त्या व्यवसायाच्या विकासात शासनाचे प्रोत्साहन असल्यामुळे दूग्ध उत्पादनात वाढ होत आहे. दुधाच्या विक्रीसाठी त्याचे संकलन प्रामुख्याने सहकारी संस्थांमार्फत केले जाते. घाप्रकारच्या एकूण 956 दूध संस्था व दोन दूग्ध संघ मिळून 958 दूग्ध संस्था जिल्ह्यात आहेत. 98-99 मध्ये 29184 हजार लिटर म्हणजे सरासरी प्रतिदिन 89.93 हजार लिटर दूध गोळा केले गेले. दूध शिंतकरणासाठी जिल्ह्यात पाच शिंतगृहे आहेत. त्यांची क्षमता 144 हजार लिटर आहे. सहकारी दूग्ध संस्थांतर्फे झालेल्या दुधाच्या खरेदी व विक्रीचे 97-98 चे मूल्य अनुक्रमे 1254 व 1298 लक्ष रुपये होते. जिल्ह्यात एकूण 12 मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आहेत. 98-99 मध्ये या गृहात एकूण 38138 जनावरांची मांस उत्पादनासाठी कत्तल करण्यात आली.

पशु वैद्यकीय सेवा

52/- उस्मानाबाद जिल्ह्यात 95-96 या वर्षात 1 चिकित्सालय व 48 दवाखाने व 1 फिरता दवाखाना, 49 प्रथमोपचार केंद्रे व 89 गर्भधारणाकेंद्रे होती. या संस्थांमधून उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या 473776 होती. कृत्रीम गर्भधारणा केलेल्या जनावरांची संख्या 39329 होती. या पध्दतीमुळे 11634 वासरे जन्माला आली. त्यापैकी 8561 संकरीत जातीची वासरे होती. एकूण 473776 जनावरांना लस टोचली. कृत्रीम गर्भधारणा केंद्रातून संकरीत गाधीच्या निर्मितीचे काम जिल्हा परीषद व राज्य शासनातर्फे केले जाते.

विकास कार्यक्रम

53/- विकास कार्यक्रमात पशुवैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देण्याकरीता पशुदवाखाने व उपचार केंद्रे घांची वाढ केलेली आहे. तसेच, जास्त दूध उपलब्ध होण्याकरीता संकरीत गाधी पैदाशीचा कार्यक्रम मोठ्या प्रमाणात घेतला जात आहे. गोठलेल्या विद्यांचा पुरवठा पुणे घेवून होतो. ग्रामीण विकास घंत्रणेमार्फत गाधी म्हशी खरेदीसाठी अर्थ सहाय्य मिळते. शासकीय दुधडेअरी योजने मार्फत उस्मानाबाद, कडंब, भुम, पांडा व उमरगा येथे शिंतकेंद्रे आहेत. उपरोक्त शिंत केंद्राची रोजची क्षमता 132 हजार लिटर्सची आहे.

मत्स्य व्यवसाय

54/- 98-99 मधील जिल्ह्यातील भुजल मत्स्य उत्पादन 865 मे.टन होते. त्याचे मूल्य 172 लक्ष रुपये होते.

विकास कार्यक्रम

55/- जिल्ह्यात बारमाही वाहणारी नदी नसल्यामुळे मांजरा, सिंना या जिल्ह्याच्या सिमेवरील नद्या व तेरणा, चांदणी, बोरी व इतर ज्या कांदी नद्यात मासेमारीचा धंदा चालतो तो अल्प प्रमाणात आहे. त्यामुळे मच्छिमारांची संख्या

मर्यादित आहे. विविध मध्यम प्रकल्प, लघुपाटबंधारे तलाव, जिल्हा परिषदेचे व इतर तलाव पाट्टारे मासे मारीसाठी 11680 हेक्टर जलक्षेत्र उपलब्ध आहे. मत्स्योद्योग विभागांमार्फत राबविल्या जाणाऱ्या विविध योजनांमुळे नाजिकच्या काळात वरील जलक्षेत्रात वाढ होऊन सुमारे 8336 हेक्टर क्षेत्र मत्स्य व्यवसायासाठी असेल आहे.

अचरुद्ध पाण्यातील मत्स्य संवर्धन

56/- भुजल मत्स्य व्यवसाय हा शैतीयचा स्वरूपात आहे. प्रत्येक वर्षी तलावात व जलाशयात सुधारलेल्या जातीचे मत्स्यबीज सोडून ती मासळी विक्री करण्याइतपत मोठी करण्यात येते. 98-99 या वर्षात मत्स्यबिज साठविण्याचे उद्दीष्ट 74.26 लक्ष मत्स्यबिजाचे होते. प्रत्यक्षात 71.86 लक्ष बिज साठविण्यात आले आहे. तर, भुजल मत्स्योत्पादन 865 मे.टन इतके आहे.

मत्स्य बिज उत्पादन प्रकल्प

57/- पारंदा तालुक्यात चांदणी येथे मत्स्यबिज उत्पादन केंद्राची स्थापना करण्यात आली आहे. 98-99 मध्ये चांदणी प्रकल्पाच्या मत्स्यबिजाचे उत्पादन उद्दीष्ट 74.26 लाख मत्स्य बिज एवढे होते. प्रत्यक्षात 71.86 लक्ष मत्स्यबिज साठविण्यात आले. तर त्यापासून मत्स्य उत्पादन 865 मे.टन इतके झाले.

मत्स्य व्यवसाय व सहकारी संस्था

58/- 1997-98 या वर्षात जिल्ह्यात एकूण 52 मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था होत्या. त्यातील एकूण सभासद संख्या 2312 होती. 98-99 या वर्षात या संस्थांनी पकडलेल्या मत्स्याचे सुल्य 172 लाख अड्डन त्यांच्या विक्री पासूनचे सुल्य 172 होते.

विद्यतीकरण व विद्यत पुरवठा

59/- या जिल्ह्यात महाराष्ट्र राज्य विद्यत मंडळ मार्फत विजपुरवठा केला जातो. 31 मार्च 1999 अखेर जिल्ह्यासाठी सर्व आठ शहरांचे व 722 गावांचे विद्यतीकरण झालेले आहे. जिल्ह्यात विद्यत निर्मिती प्रकल्प नाही.

विद्यतीकरण झालेल्या पंपाची संख्या

61/- 98-99 या वर्षात एकूण विजेचा वापर 238176 हजार कि.वॅ. तास होता. या वापराचा विविध प्रयोजनांनुसार अभ्यास केला असता असे दिसून येते की, घरगुती वापर 21.28 व्यापारी काम व लघु शक्तीसाठी 2.98 औद्योगिकरणासाठी 10.93% सार्वजनिक दिवाळती साठी 2.60, शैतीसाठी 58.49%, व अन्य कारणासाठी 3.42%, विज वापरली जाते. संदर्भात वर्षाच्या अखेरीस 186514 कनेक्शन देण्यात आले.

खनिज उद्योग

61/- उस्मानाबाद जिल्ह्यात सहत्वाची खनिजे नाहीत. बांधकामास उपयोगी पडणारी दगड, वाद, माती इत्यादी किरकोळ खनिजापासून थोडेफार उत्पन्न रॉयल्टी म्हणून शासनास मिळते. अशा प्रकारे 98-99 या वर्षात 32.40 लाख रुपये रॉयल्टी म्हणून शासनास मिळाले.

62/- 1998 अखेर जिल्ह्यात फॅक्टरी अॅक्टखाली नोंदणी झालेल्या कारखान्यांची संख्या 53 होती. त्यापैकी 12 कारखाने बंद पडले होते.

63/- वरील वयात चाळ असलेले परंतु अंघ्रि न पाठविता-या 21 कारखान्यातील मनुष्यांची संख्या 349 एवढी होती.

64/- हा जिल्हा उद्योगधंद्याच्या दृष्टीने माभासलेला असून डोंकी ता. उस्मानाबाद, नळदुर्ग/ ता. तुळजापूर, येथे साखर कारखाने असून भूम तालुक्यातील साखर कारखान्यात नव्याने मंजरी मिळाली आहे. तामलवाडी, ता. तुळजापूर येथे साजगी व्यवस्थापनाखाली एक मुत गिरणी कार्यात असून सहकारी क्षेत्रातील पाच मुत गिरणी स धाऊनी मंजरी मिळालेली असून त्यापैकी अणदार व तुळजापूर येथील मुत गिरण्यात प्रत्यक्ष मुत उत्पादन सुरु झाले आहे.

औद्योगिक वसाहती

65/- महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाची जिल्ह्यात फक्त एकच औद्योगिक वसाहत आहे. तेथे भुसंड, पाणी, विज, आदि सुविधा उद्योजकांना उपलब्ध करून दिल्या जातात. या वसाहतीतील स्टील फॅब्रीकेशन, अॅल्युमिनीयमची भांडी, सिमेंट पाईप, पॅकींग पेपर, प्लॅस्टिक चप्पल बनविणे, इलेक्ट्रीक ट्रांसफार्मर दुरुस्त करणे व दाळ मिल यांचे प्रत्येकी 1 या प्रमाणे सात औद्योगिक घटक आहेत. जिल्हा उद्योग केंद्रामार्फत लघु उद्योगांची नोंदणी, प्रशिक्षण, मार्गदर्शन, अर्थ सहाय्य आदि सौघी उपलब्ध करून दिल्या जातात. रस्ते व परिवहन

66/- रेल्वे : मिर्ज-लातूर नॅशनेल रेल्वे हा एक लांबमार्ग जिल्ह्यातून जातो त्याची लांबी 30 कि.मी. आहे.

67/- रस्ते : सार्वजनिक बांधकाम खाते व कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परीषद उस्मानाबाद यांच्याकडून रस्त्याची देखभाल केली जाते. 1998-99 अखेर या दोन्ही विभागातील रस्त्यांची लांबी (नगरपालिका रस्ते धरून), 5057 कि.मी. होती. या मार्गापैकी, डांबरी मार्गाची 2653, खडीचे पक्के 1703 कि.मी. होते. इतर माल वापरून तयार केलेले रस्ते कि.मी. 669 होते.

नोंदणीकृत वाहने

68/- 31 मार्च 99 अखेर जिल्ह्यात एकूण 22726 नोंदणीकृत वाहने होती. त्यापैकी 12092 मोटार सायकली, मोपेड, स्कुटर इ., 2435 ट्रॅक्टर व 2597 मोटारी. जिप्स व स्टेसन वॅगन होत्या.

टपाल व तार कार्यालय

69/- 98-99 मध्ये जिल्ह्यातील एकूण टपाल कार्यालयांची संख्या 287 होती व तार वटांची संख्या 2 होती. 1 लाख लोकसंख्येमागे कार्यालयांच्या संख्येचे प्रमाण 22 इतके होते.

दुरध्वनी

70/- 98-99 च्या अखेरीस एकूण 13995 मूठ व विस्तारीत दुरध्वनी होते.

दुरचित्रवाणी

71/- 1999 मध्ये उस्मानाबाद येथे दुरचित्रवाणी केंद्र सुरु झालेले आहे. मार्च 99 अखेरपर्यंत भासनाने वाटप केलेल्या सार्वजनिक संस्थातील दुरचित्रवाणी संचाची संख्या 189 होती.

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन

72/- १९-११ / मध्ये दररोज सरासरी ३७९ इसगाड्या ३१४८७ कि.मी. लांबीच्या ४६६ मार्गावर धावत होत्या. दररोज प्रवास करणा-या प्रवाशांची सरासरी १.५१ लाख होती. दररोज दर प्रवासामागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न सुमारे ८४६.७७ पैसे होते.
कामगार व रोजगार

73/- सेवायोजन कार्यालयाने पुरविलेल्या माहिती नुसार १९-११ मध्ये जिल्ह्यातील एकूण २७७ आस्थापनांमध्ये ३२८१३ व्यक्तींना रोजगार मिळालेला होता. त्यापैकी १३८६ व्यक्ती शासकीय, १५६३१ व्यक्ती निमशासकीय, ७८६१ व्यक्ती खाजगी आस्थापनांमध्ये होत्या.

सेवायोजन कार्यालय

74/- उस्मानाबाद येथे सेवायोजन विनिमय कार्यालय अस्तित्वात आहे. ३१.१२.११ अखेर येथील पटावरील अजदारांची संख्या ६१११९ होती. संदर्भीय वर्षात एकूण १३ व्यक्तींना या कार्यालयामार्फत नोक-या मिळाल्या.

रोजगार हमी योजना

75/- ग्रामीण भागात मागणीनुसार काम देण्याची हमी महाराष्ट्र शासनाने घेतलेली आहे. लहान व मध्यम पाटबंधा-याची कामे, बांध-बंदिस्ती, नाला बंदिस्ती, वृक्षारोपन कार्यक्रम व जेथे कामे नसतील तेथे रस्त्याची कामे काढली जातात. या कामावर २४.४६ लक्ष मनुष्य दिवस काम १९-११ या वर्षात पुरविले व यावर १२२३.५४ लाख रुपये खर्च झाले.

जवाहर रोजगार योजना

76/- ग्रामीण भागात रोजगार निर्मिती व्हावी म्हणून जवाहर रोजगार योजना जिल्ह्यात राबविली जात आहे. या योजनेतील विविध कामासुळे १८.५८ लाख मनुष्य दिवस इतकी रोजगार निर्मिती झाली.

सहकार संस्था व सभासद

77/- जिल्ह्यात १९-११ या वर्षात सहकारी संस्थांची संख्या २४६७ होती. या संस्थांच्या सभासदांची संख्या ३१६ हजार होती.

78/- संदर्भीय वर्षात एकूण ४५१ (१८.६१%) सहकारी पत संस्था होत्या. त्यापैकी ४५७ (१८.५२%) कृषि सहकारी पत संस्था होत्या आणि उर्वरित ३१७ (१२.८५%) बिगर शेती पत संस्था होत्या. वरील वर्षात एकूण १६११ (३८.५४%), इतर पत संस्था होत्या. एकूण पतसंस्थांपैकी उत्पादन संस्था सर्वात जास्त ११०७ होत्या. सामाजिक संस्थांची संख्या कमी म्हणजे ३११ असल्यासुळे यांचा क्रमांक उत्पादन संस्थांनंतर आहे. उत्पादन व सामाजिक सहकारी सभासदांची (१७-१८ ची) संख्या अनुक्रमे १२६६६५ व ७११६३ होती. उत्पादन संस्थांपैकी दुग्धव्यवसाय संस्था महत्वाच्या असून त्या प्रकारच्या संस्था व सभासदांची संख्या अनुक्रमे १५६ व ६७८१४ होती. सामाजिक संस्थांपैकी गृहनिर्माण संस्था व त्यांचे सभासद अनुक्रमे २७५ व १६६७ होते. (१९-११ची माहिती उपलब्ध नाही)

79/- शेतक-यांच्या पतपुरवठ्याच्या मागणीची पूर्तता करण्यासाठी जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक कार्यरत आहे. तीच्या १६ शाखा जिल्ह्यात व सर्व तहसीलमध्ये विस्तारलेल्या आहेत. या बँकेतर्फे १९-११ अखेरपर्यंत अल्प सुदतीचे रुपये २७०००.६० लाख व मध्यम सुदतीचे रुपये २०१०.७० लाख इतके कर्ज देण्यात आले.

धातून ६११३.५७ रुपयां अल्प सुदतीचे आणि १९०.५८ लाख रुपयां मध्यम सुदतीचे कर्ज धरलेले आहे. विविध सहकारी संस्थांनी केलेली कार्ये खालील प्रमाणे आहेत:

७७/- जिल्ह्यातील दोन साक्षर कारखान्यांमध्ये संदर्भीय-वर्षात ७७५५९ मे. टन ऊसाचे मज्दित झाले. सुमारे ४७७९ मे. टन साखर तयार झाली. दुग्ध व्यवसाय सहकारी संस्थांमार्फत १९९७-९८ या वर्षात झालेल्या दुधाच्या खोटी व विक्रीचे मुख्य १२५९ व १२९८ लक्ष रुपयां होते. (९८-९९)ची माहिती उपलब्ध नाही. मच्छीमार संस्था मार्फत एकड लेल्या माशांच्या विक्रीचे मुख्य १९१ लक्ष होते. महाराष्ट्र राज्य सहकारी भुविकास बँक जिब्हा शाखा उस्मानाबाद मार्फत ९८-९९ पर्यंत या वर्षात ६.१६ कोटी रुपयांचे दिर्घ सुदतीचे कर्ज घेणे बाकी होते.

व्यापारी बँका

८१/- उस्मानाबाद जिल्ह्यात ९८-९९ वर्षात एकूण ७ वर्गीकृत व ११७ अवर्गीकृत बँकांच्या शाखा होत्या. व्यापारी बँका बहुतांशी नागरी विभागात आहेत. परंतु सहकारी बँकांच्या शाखा ग्रामीण विभागात असून सर्वत्र विस्तारलेल्या आहेत.

एका शाखेमागे सरासरी लोकसंख्या

८२/- ९८-९९ वर्षांखेर वर्गीकृत आणि सहकारी बँकेच्या एका शाखेमागे सरासरी लोकसंख्या प्रमाण १०२९३ आहे.

८३/- ३०.६.९९ अखेर उस्मानाबाद जिल्ह्यातील महत्वाच्या निवडक शेतीमालाच्या सरासरी धाऊक किंमतीचा कल प्रति बिंटेतलला खालील प्रमाणे होता. गहू व ज्वारी(संकरित) या तृणधान्याच्या धाऊक किंमतीमध्ये १९९९ या वर्षात मागील वर्षाच्या तुलनेत वाढ दिसून घेते. ९८ मध्ये बन्सी गव्हाचा सरासरी भाव ६५२ रुपयां होता व ९९ मध्ये ८२८ रुपयां झाली त्यात १७६ रुपयांची वाढ झाली. संकरित (हायबीड)ज्वारीची किंमत २८० रुपया वरून ३५८ होऊन त्यात ७८ रुपयांनी वाढ झाली. पांढ-या ज्वारीची किंमत ६१७ वरून ९५७ रुपयां होऊन त्यात ३४० रुपयांची वाढ झाली. तर बाजरीच्या भावात रुपयां ३३७ वरून रुपयां ३८१ होऊन त्यात रुपयां ४४ ने वाढ झाली. तर या महत्वाच्या कडधान्याची किंमत ९८ मध्ये रुपयां १२२१ होती ९९ मध्ये ती १६४८ होऊन त्यात रुपयां ४२७ ची वाढ झाल्याचे अढळते. हरभ-याच्या किंमतीत रुपयां ११९२ वरून ११८० झाल्याने १२ रुपयांनी घट झाली. भईसूंग शेंग करडी जवस तिळ या तेल बिघांच्या किंमती अनुक्रमे ११७५, ९५८, ११९५, १५७५ रुपयां वरून रुपयां १३५७, १३६३, १५६१, २०९६ झाल्यामुळे या तेल बिघांच्या किंमतीत गतवर्षाच्या तुलनेत वाढ झाल्याचे दिसून घेते.

किरकोळ किंमती

८४/- जिल्हा मुख्यालय उस्मानाबाद महत्वाच्या वस्तूच्या किरकोळ सरासरी वार्षिक किंमती १९९८ मध्ये प्रति किलोस खालील प्रमाणे होत्या. गहू(तांबडा) रु.९.७५ ज्वारी(पांढरी) रु.९.७७ तांदूळ(मध्यम) १२.३३ तुरीची दाळ रु.३०.१३ सुयाची दाळ रु.२५.१२ हरभरा दाळ १९.३६ रु. गूळ १२.७३ गोडेतेल शेंगदाणे रु.४९.५६ तुषार वनस्पती तुष रु.४४.३३ कांही असाथ वस्त्रांच्या किंमती खालील प्रमाणे आहेत.
सोलापूर साडी १७५ रुपयां शर्टिंग प्रती मिटर रु. ८२.५०

ग्रामिक किमतीचे निर्देशांक

85/- प्राथमिक वर्ष 1982-83 सुद्धित परत सोलापूर केंद्रातील कामगारांच्या शासक किमतीचा सर्वसाधारण निर्देशांक 78-99 मध्ये 445 होता. एप्रिल 1998 मध्ये सर्वसाधारण निर्देशांक सर्वात कमी 29 होता तर डिसेंबर 1998 मध्ये 479 होता.

शैक्षणिक सुविधा प्राथमिक माध्यमिक व महाविद्यालयीन

86/- 1997-98 वर्षाचेर जिल्ह्यातील प्राथमिक शाळांची संख्या 1824 होती. माध्यमिक शाळांची संख्या 283 होती. उच्च माध्यमिक शाळांची संख्या व महाविद्यालयांची संख्या अनुक्रमे 63 व 34 होती. 1997-98 या वर्षात प्राथमिक शाळांचे प्रमाण दर एक लाख लोकसंख्येमागे 80.23 होते. राज्याचे हेच प्रमाण 82.24 लाख होते. माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांचे दर एक लाख लोकसंख्येमागे अनुक्रमे हेच प्रमाण 22.4 व 5.09 असे होते.

87/- 1997-98 या वर्षात एकूण 462796 विद्यार्थ्यांपैकी 25.15% विद्यार्थी पुर्व प्राथमिक शाळेत, 47.14% विद्यार्थी प्राथमिक शाळेत व 12.62% विद्यार्थी माध्यमिक शाळेत 3.40% विद्यार्थी उच्च माध्यमिक शाळेत व महाविद्यालयीन संस्थेत 2.40% विद्यार्थी शिक्षण घेत होते. एकूण विद्यार्थ्यांपैकी मुलींची टक्केवारी 46.22 % होती. जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण 49.32% आहे. हे लक्षात घेता एकूण विद्यार्थ्यांमध्ये मुलीचे प्रमाण कमी आहे असे दिसून येते. पूर्व प्राथमिक व प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी-शिक्षक प्रमाण अभ्यासले असता प्रत्येक शिक्षकामागे 38 विद्यार्थी हे प्रमाण आहे. 1991 च्या जनगणनेनुसार दर हजार लोकसंख्येमागे जिल्ह्यातील प्राथमिक व माध्यमिक वि-द्यार्थ्यांचे प्रमाण 1997-98 ला 363 विद्यार्थी होते. राज्याचे प्रमाण 276 विद्यार्थी होते. माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थ्यांचा तौलीनिक अभ्यास करता जिल्ह्यातील प्राथमिक शाळेतील दर 100 विद्यार्थ्यांमागे माध्यमिक शाळेतील 25 विद्यार्थी घेतात.

88/- 98-99 या वर्षात सामान्य शिक्षणाच्या महाविद्यालयांची संख्या 34 होती. उस्मानाबाद, तुळजापूर येथील साजगी क्षेत्रातील प्रत्येकी एक अभियांत्रिकी महाविद्यालय असून उस्मानाबाद येथे एक शासकीय तंत्रनिकेतन आहे. जिल्ह्यात 10 औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था आहेत.

इतर शैक्षणिक कार्यक्रम

89/- शासकीय आदेशानुसार जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षणाच्या कार्यक्रमाऐवजी साक्षरता अभियान प्रबलीकरण कार्यक्रम सर्व तहसीलमध्ये राबविण्यात येत आहे. सन 98-99 मध्ये साक्षरता प्रबलीकरण केंद्राची संख्या 1425 होती. पटावरील उमेदवारांची संख्या 88827 होती.

वैधकीय सेवा

90/- विविध मार्गाने उदा. राज्य सरकार, स्थानीक संस्था व इतर साजगी संस्था व व्यक्ती मार्फत वैधकीय सेवा उपलब्ध होतात. 1998 वर्षात उस्मानाबाद जिल्ह्यात 8 रुग्णालये होती. उस्मानाबाद येथे शासकीय रुग्णालय आहे. अन्य 6 ग्रामीण रुग्णालये अनुक्रमे उमरगा, परंडा, तुळजापूर भूम व कळंब तालुक्यात आहेत. दवाखाने व प्रभुतीगृहे यांची संख्या अनुक्रमे 14 व 1 होती. प्राथमिक

आरोग्य केंद्रांची संख्या 45 होती. रुग्णांमध्ये राज्य सरकारच्या अधिपत्याखाली असून प्राथमिक आरोग्य केंद्र जिल्हा परिषदेच्या अधिपत्याखाली आहे. जिल्ह्यातील रुग्णांमध्ये दलाखाने व प्राथमिक आरोग्य केंद्रांची संख्या लक्षात घेतली तर सुमारे 1070 लोकसंख्येसाठी एक संस्था असे प्रमाण येते. 1998 या वर्षात जिल्ह्यातील आटांची संख्या 209 अंतर्हण्यांची संख्या 53/00 तर बाह्य रुग्णांची संख्या 516700 होती 91/- कुटूंब कल्याण केंद्रांची संख्या 45 होती. त्यापैकी 37 ग्रामीण 8 नागरी भागात होते. 98-99 मध्ये निर्दिष्टीकरण केलेल्या व्यक्तींची संख्या 9672 होती. घायली 9 पुरुष व 9866 स्त्रिया होत्या. लुप पध्दतीचा वापर करत असलेल्या स्त्रियांची संख्या 7347 होती. जननक्षम जोडप्यांची संख्या 225945 होती.

पाणी पुरवठा

92/- उस्मानाबाद जिल्ह्यात एकूण 716 गावे होती. 98-99 मध्ये 500 गावांना बाराही महिने पाणी उपलब्ध होते. 113 गावांना टँकरने पाणी पुरवठा करण्यात आला. यामध्ये कठीण गावाव्यतिरिक्त अन्य गावे पण समाविष्ट आहेत. या शिवाय जिल्ह्यातील उस्मानाबाद, कळंब, उमरगा, सुरुम, तुळजापूर, नळदुर्ग, परंडा व भूम या सर्वच नगरपालिका असलेल्या शहरास नगरपालिकेतर्फे पाणी पुरवठा केला जातो.

इतर कार्यक्रम

93/- जिल्ह्यात हिवाताप निर्मूलन पथक काम करीत आहे. साधीच्या रोगाचे प्रादुर्भाव झाल्यास लस टोचणीचे कार्यक्रम तात्काळ घेण्यात येतात. तसेच माता बाल संगोपन, पौलीओ, डब्ल्यू.सी.जी. गांवर, धडुर्वात आदि विकारांवर लस टोचली जाते. याबाबत तपशील तक्ता क्र. 7.4 मध्ये दिला आहे.

दुर्बल घटक

94/- जिल्हा ग्रामीण विकास संस्थेतर्फे दुर्बल घटकांकरिता स्वतंत्र रित्या कार्यक्रम राबविण्यात येतो. 1984-85 या आधार वर्षात दारिद्र्य रेषेखालील एकूण कुटूंबे 5392 होती. सन 1992-93 या वर्षात पुनर्तपासणी केल्यानंतर दारिद्र्य रेषेखालील कुटूंबांची संख्या 168666 होती. 98-99 या वर्षात 2979 लाभधारकांना विविध प्रयोजनासाठी उदा. सिंचन दुभत्या गांधी, म्हशी, झरेदी इ. करीता 241.98 लाख रुपयांचे अर्थसहाय्य देण्यात आले. उपरोक्त कर्ज वाटप पण सहकारी व व्यापारी बँकामार्फत करण्यात आले तसेच, मागास व दुर्बल घटकांना महात्मा फुले महामंडळामार्फत स्वतःचा व्यवसाय करण्यासाठी अर्थ सहाय्य देण्यात येते.

संकिर्ण

मागासवर्गीय वसतीगृह व आश्रम शाळा

95/- उस्मानाबाद जिल्हा जरी आदिवासी म्हणून घोषित नसला तरी भटक्या व विमुक्त जातींसाठी एकूण 6 आश्रमशाळा असून यामध्ये 720 विद्यार्थ्यांची सांघ होऊ शकते. मागासवर्गीयांसाठी 8 वसतीगृहे असून त्याचा लाभ 400 विद्यार्थ्यांना मिळतो.

नगरपरिषद, जिल्हा परिषद व ग्रामपंचायत

96/- उस्मानाबाद जिल्ह्यात एकूण 8 नगरपालिका आहेत. 98-99 या वर्षात या नगरपालिकांचे एकूण उत्पन्न 1241.15 लाख रुपये होते. एकूण खर्च रुपये 1465.55 होता. 98-99 मधील जिल्हा परिषदेचे एकूण उत्पन्न रुपये 18828.67 लाख रुपये होते. तर, एकूण खर्च 18731.89 लाख रुपये होता. जिल्ह्यामध्ये महानगरपालिका व कटक मंडळे नाहीत. 98-99 या वर्षात ग्रामपंचायतीची संख्या 616 होती. त्यांचे उत्पन्न 470.81 लाख रुपये होते व खर्च 315.66 लाख रुपये होता.

जमिन महसूल

97/- जिल्ह्यात 1998-99 या वर्षात 9.99 लाख रुपये जमिन महसूल वसूल करण्यात आला.

गृहनिर्माण

98/- विस कलमी कार्यक्रमाखाली 98-99 मध्ये इंदिरा आवास योजनाखाली 1233 घरे बांधण्यात आली.

पोलीस आणि गुन्हे

99/- 98-99 अखेर जिल्ह्यातील पोलीस ठाण्यांची व आऊट पोस्टची संख्या अनु. 16 व 15 होती. लॉकअपची संख्या 15 होती. एकूण दलाची संख्या 1322 होती. त्यावरील खर्च रु.815.25 लक्ष होता.

100/- 98-99 मधील सर्व प्रकारच्या गुन्हेगारांची संख्या 447 होती. त्यापैकी सुंबई दारुबंदी अधिनियमाखाली 17, सुन 56, घाफोडी 28, चोरी व इतर 376 गुन्हेगार होते.

101/- 98-99 या वर्षात कायम व फिरत्या चित्रपट गृहांची संख्या 11 व 3 होती. तर व्हि.डी.ओ. ची संख्या 43 होती. घापासून एकूण 30.06 लाख रुपये करमणूक कर वसूल करण्यात आला.

अल्प बचत

102/- 98-99 करिता जिल्ह्यात 9.50 कोटी रुपये अल्पबचतीचा इष्टांक ठरवून दिलेला होता. त्याच्या तुलनेत निव्वळ 6.94 कोटी रुपयांची रक्कम गुंतवली जाऊन 73.05 % इष्टांकाची पूर्तता झाली.

घात्रा व पर्यटन स्थळे

103/- जिल्ह्यात तुळजापूर येथे तुळजाभवानी मातेचे प्राचीन मंदीर असून घात्रेकरुंचे प्रमुख धार्मिक स्थळ आहे. कुंथलगिरी, ता. भूम येथे जैन मंदीर आहे. तर, ता. उस्मानाबाद येथे प्राचीन कालीन भारभराटीस आलेली नगरी होती. तेथे उत्खननात सापडलेल्या वस्तूंचे संग्रहालय संत गौरीबा कुंभार यांचे मंदीर आहे. परंडा व नळदुर्ग येथे प्राचीन किल्ले असून नळदुर्गाच्या किल्ल्यातील पाणी-महल पर्यटकांचे प्रमुख आकर्षण आहे. उस्मानाबाद जिल्ह्यातील डांगरावरील रामलिंगचे देवस्थान पण प्रेक्षणीय स्थळ असून श्रावणात सोमवारी येथे घात्रा भरते. सोनारी ता. परंडा येथे भैरव नाथाचे मंदीर आहे.

तक्ता क्र. 1.1

1991 च्या जनगणनेनुसार तालकावार क्षेत्रफळ, घरे, व लोकसंख्या

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	बा ब	क्षेत्र चौ. कि. मी.	घरे चौ. कि. मध्ये लोकसंख्या	गावे संख्या वस्ती		श ह रे संख्या	वाप-राती-ल निवा-सगृहे संख्या	कुटुंबे संख्या	लोकसंख्या हजारांत		
					अ सा ड	ह रे सं				ए क ण	पु रु ष	स्त्रि या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	उस्मानाबाद	एकूण	1294.9	229	126	2	1	54	54	297	155	142
		ग्रामीण	1283.4	178	126	2	0	42	42	229	118	111
		नागरी	11.2	6073	0	0	1	12	12	68	36	32
2	कळंब	एकूण	1226.6	169	119	0	1	38	39	208	107	101
		ग्रामीण	1207.7	156	119	0	0	35	35	188	97	92
		नागरी	18.9	1051	0	0	1	4	4	20	10	10
3	उमरगा	एकूण	1493.4	193	133	0	2	50	50	288	148	140
		ग्रामीण	1405.3	176	133	0	0	43	43	247	127	120
		नागरी	88.1	465	0	0	2	7	7	41	21	20
4	तुळजापूर	एकूण	1566.4	140	125	1	2	38	39	219	113	106
		ग्रामीण	1517.1	121	125	1	0	32	32	183	94	89
		नागरी	39.3	728	0	0	2	6	6	36	19	27
5	परंडा	एकूण	1052.6	133	116	2	1	26	27	140	72	68
		ग्रामीण	1020.0	123	116	2	0	23	25	126	65	31
		नागरी	32.6	438	0	0	1	2	2	14	7	7
6	भूम	एकूण	878.5	153	97	1	1	24	24	124	64	60
		ग्रामीण	837.5	130	97	1	0	21	21	109	56	53
		नागरी	41.0	362	0	0	1	3	3	15	8	7
जिल्हा		एकूण	7512.4	170	716	6	8	230	233	1276	659	617
		ग्रामीण	7271.0	149	716	6	-	196	198	1082	557	525
		नागरी	241.4	803	0	0	8	34	35	194	102	92

टिप : आकडे पूर्णांकात केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत. 2) स्तंभ 4 मधील माहिती क्षेत्रफळ हे 1981च्या जनगणनेप्रमाणे आहे. 3) क्षेत्रफळ 1981 च्या जनगणनेप्रमाणे व लोकसंख्या 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे स्तंभ 5 चे आकडे आहेत.

आधार : 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक : 1.2

1951 पासूनच्या लोकसंख्येसधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	उस्मानाबाद	1991	297	229	68	155	118	36	143	111	32
		1981	234	195	39	121	100	20	113	94	19
		1971	200	173	27	103	89	14	98	85	13
		1961	155	136	19	79	69	10	75	67	9
		1951	129	110	19	66	56	10	62	53	9
2	कळंब	1991	208	188	20	107	97	10	101	93	10
		1981	175	161	14	89	82	7	86	79	7
		1971	161	150	10	82	77	5	78	73	5
		1961	127	120	7	65	61	4	62	58	3
		1951	106	100	6	54	51	3	52	49	3
3	उमरगा	1991	288	247	41	148	127	21	140	120	
		1981	230	201	30	117	102	15	113	99	14
		1971	211	186	25	119	96	13	102	91	11
		1961	162	145	18	83	74	9	79	71	8
		1951	134	113	21	69	58	11	65	55	10
4	तुळजापूर	1991	219	183	36	113	94	19	106	89	17
		1981	172	145	27	88	74	14	84	71	13
		1971	157	137	20	81	71	10	76	67	10
		1961	121	107	14	63	55	7	58	52	7
		1951	103	91	13	54	47	7	50	44	6
5	परंडा	1991	140	126	14	72	65	7	68	61	
		1981	116	106	11	59	54	6	57	52	5
		1971	108	99	9	55	51	5	53	49	4
		1961	88	82	7	45	42	3	43	40	3
		1951	72	66	6	39	34	3	35	32	3

तक्ता क्र. 1.2 पुढे चालू....

तक्का क्रमांक : 1.2 पुढे सुरु ..

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामी- ण	नागरी	एकूण	ग्रामी- ण	नागरी	एकूण	ग्रामी- ण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
6	भूम	1991	124	109	15	64	56	8	60	53	7
		1981	102	92	10	52	47	5	50	45	5
		1971	91	84	8	47	43	4	45	41	4
		1961	73	67	5	37	34	3	36	33	3
		1951	60	49	10	30	25	5	29	24	5
<hr/>											
एकूण जिल्हा		1991	1276	1082	194	659	557	102	617	525	92
		1981	1030	900	130	526	459	67	504	441	63
		1971	928	830	98	476	425	52	452	405	47
		1961	726	656	70	373	336	36	353	320	33
		1951	603	528	75	310	271	39	294	257	36

तक्का क्र. : 1.2 पुढे सुरु ...

तक्का क्रमांक : 1.2 पुढे सुरु ..

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	दर चौरस कि. मी. मधील लोकसंख्या	दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	दर दशवार्षिक		
					एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
1	उस्मानाबाद	1991	229	916	+27.09	+17.65	+74.10
		1981	180	934	+16.53	+12.32	+43.22
		1971	150	951	+29.50	+27.41	+44.58
		1961	121	949	+20.30	+24.06	+ 0.74
		1951	100	949	उ.ना	उ.ना	उ.ना
2	कळंब	1991	169	944	+18.88	+16.73	+44.05
		1981	143	966	+ 9.13	+ 7.37	+34.96
		1971	131	951	+26.57	+25.75	+40.00
		1961	103	954	+19.81	+10.43	+25.77
		1951	86	963	उ.ना	उ.ना	उ.ना
3	उमरगा	1991	193	946	+25.32	+23.34	+38.79
		1981	154	966	+09.02	+ 7.55	+20.17
		1971	141	936	+29.93	+28.69	+40.18
		1961	108	952	+2094	+28.43	+18.38
		1951	80	942	उ.ना	उ.ना	उ.ना
4	तुळजापूर	1991	140	938	+27.13	+25.71	+34.90
		1981	110	955	+ 9.65	+ 6.03	+34.78
		1971	100	938	+29.87	+28.17	+43.46
		1961	77	921	+16.87	+18.23	+ 7.28
		1951	66	926	उ.ना	उ.ना	उ.ना
5	परंडा	1991	133	944	+20.24	+19.13	+30.96
		1981	111	966	+ 7.91	+ 6.49	+24.81
		1971	103	964	+22.21	+21.50	+30.86
		1961	83	956	+23.47	+23.49	+22.04
		1951	67	972	उ.ना	उ.ना	उ.ना

तक्ता क्रमांक : 1.2 पुढे सुरु ...

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(लोकसंख्येचे आकडे हजारात)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	दर चौरस कि. मी. मधील लोकसंख्या	दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	दर दशवार्षिक		
					एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
6	भूम	1991	153	938	+21.27	+28.70	+44.21
		1981	116	962	+12.03	+10.21	+31.37
		1971	104	957	+35.41	+23.97	+43.12
		1961	82	973	+22.10	+36.33	+46.27
		1951	67	967	उ.ना	उ.ना	उ.ना
जि		1991	170	936	+23.95	+20.34	+48.92
ल्हा		1981	137	958	+10.93	+ 8.40	+32.64
ए		1971	124	950	+27.85	+26.41	+41.37
कू		1961	97	946	+20.35	+24.21	+ 6.92
ण		1951	80	948	+ 9.85	+ 4.99	+58.33

टिप : आकडे पूर्णांकात केल्याने बेरजा जुळवून नाहीत

आधार : 1951, 1961, 1971, 1981, 1991 ची जनगणना.

तक्का क्रमांक : 1.3

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : उस्मानाबाद

(लोकसंख्या शंभरात)

अ. तहसील	व स्ती		अ स		ले ली		गा वे		
	200 पेक्षा कमी	200 ते 499	500 ते 999	1000 ते 1999	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	
क.	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 उ.बाद	3	5	13	48	25	198	54	760	
2 कळंब	-	-	11	42	32	235	52	777	
3 उमरगा	1	1	12	47	40	300	39	527	
4 तुळजापूर	1	1	17	63	38	278	42	582	
5 परंडा	6	8	20	77	41	312	34	455	
6 भूम	2	3	23	88	33	236	31	411	
एकूण जिल्हा	13	18	96	365	209	1559	252	3511	

तक्का क्र. : 1.3 पुढे सरु ...

तक्का क्रमांक : 1.3 पुढे सुरु ..

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : उस्मानाबाद

(लोकसंख्या शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	व. स्ती		अ स ले ली		गा वे				
		2000 ते 4999	5000 ते 9999	10000 व अधिक	ए	क	ण	ओसाड गावे संख्या		
		संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	संख्या	
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	उ.बाद	26	783	4	344	1	149	126	2289	2
2	कळंब	19	534	5	296	-	-	119	1884	-
3	उमरगा	30	910	11	690	-	-	133	2473	-
4	तुळजापूर	24	683	2	114	1	108	125	1828	1
5	परंडा	14	355	1	51	-	-	116	1258	2
6	भ्रम	6	178	1	52	1	124	97	1092	1
जिल्हा एकूण		119	3443	24	1544	3	381	716	10824	6

टीप : आकडे पुर्णकात केल्यासुळे बेरजा जुळनार नाहीत
आधार: 1991 ची जनगणना.

तक्का क्रमांक : 1.4

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांची तालुकावार वर्गीकरण
जिल्हा : उस्मानाबाद. (लोकसंख्या हजारात)

अ. क्र.	तहसील	लोकसंख्ये प्रमाणे शहरांची संख्या					
		5000 पेक्षा कमी		5000 ते 9999		10000 ते 19999	
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	उ.बाद	-	-	-	-	-	-
2	कळंब	-	-	-	-	1	20
3	उमरगा	-	-	-	-	1	16
4	तुळजापूर	-	-	-	-	1	13
5	परंडा	-	-	-	-	1	14
6	भूम	-	-	-	-	1	15
एकूण जिल्हा		-	-	-	-	5	78

तक्ता क्रमांक : 1.4 पुढे सुरु ...

1991 च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटांनुसार शहरांचे तालकावार वर्गीकरण

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(लोकसंख्या हजारात)

अ. क्र.	तहसील	लो क सं ख्ये प्र मा णे		श ह रां ची		सं ख्या			
		20000 ते 49999	50000 ते 99999	100000 व अधिक	एकूण शहरे				
		संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या		
1	2	9	10	11	12	13	14	15	16
1	उ.बाद	-	-	1	68	-	-	1	68
2	कळंब	-	-	-	-	-	-	1	20
3	उमरगा	1	25	-	-	-	-	2	41
4	तुळजापूर	1	23	-	-	-	-	2	36
5	परंडा	-	-	-	-	-	-	1	14
6	भ्रम	-	-	-	-	-	-	1	15
एकूण जिल्हा		2	48	1	68	-	-	8	194

टिप :- आकडे पूर्णांकांत केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

आधार : 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे.

तक्ता क्रमांक : 1.5

1991 च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे घांची संख्या

जिल्हा : उस्मानाबाद

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	बाब	काम करणा-घांचा वर्ग						
			शेत-करी	शेत-मजूर	पशुसंवर्धन, जंगल काम, मच्छीमारी, शिकारी, फळबाग, मळे, इ.	खाण-काम व दगड खाण-काम करणारे	वस्तु निर्माण प्रक्रिया सेवा व दु-रुस्त्या इ. घरगुती उ-धोगात काम करणारे	घरगुती उधोगा-व्यतिरिक्त इतर उधोग	बांध-काम करणारे

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	उ.बाद	ग्रामीण	416	451	10	2	13	45	11
		नागरी	8	26	4	3	3	13	18
		एकूण	424	477	15	5	15	58	28
2	कळंब	ग्रामीण	435	316	5	1	11	11	5
		नागरी	4	14	1	*	1	4	2
		एकूण	439	331	6	1	12	15	7
3	उमरगा	ग्रामीण	266	504	8	1	18	13	12
		नागरी	19	44	1	*	3	7	7
		एकूण	385	548	9	1	21	20	19
4	तुळजापूर	ग्रामीण	304	381	15	2	9	23	9
		नागरी	10	26	2	*	4	6	3
		एकूण	314	407	17	3	13	29	12
5	परंडा	ग्रामीण	305	217	7	*	5	6	2
		नागरी	7	13	1	*	3	3	2
		एकूण	312	210	8	*	8	8	4
6	भ्रम	ग्रामीण	262	172	5	*	4	8	3
		नागरी	8	12	1	*	1	2	3
		एकूण	270	183	7	*	6	10	6
		ग्रामीण	2088	2040	51	6	60	105	42
		नागरी	56	135	10	4	15	36	35
		एकूण	2145	2175	61	10	75	140	77

तक्ता क्रमांक 1.5 पुढे चालू

तत्का कर्मांक : 1.5 पुढे सुरु ..

1991 च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे घांची संख्या.

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(आकडे शंभरात)

अ. क्र.	तहसील	बाब	काम करणा-घांची संख्या						
			व्यापार- णि वाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	वाहतूक साठ- वण आणि दळण वळण	इतर काम करणा रे	एकूण सुलभतः काम करणारे (4 ते 13 ची बेरीज)	सिमा- तिक काम करणा रे	एकूण काम करणा रे	एकूण लोक- संख्या (14 ते 16 ची बेरीज)
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	उ.बाद	ग्रामीण	22	10	51	1031	65	1193	2289
		नागरी	28	14	57	173	3	504	680
		एकूण	49	24	108	1204	67	1698	2969
2	कळंब	ग्रामीण	14	6	41	847	97	943	1884
		नागरी	13	2	14	55	4	139	199
		एकूण	27	8	55	899	101	1082	2083
3	उमरगा	ग्रामीण	22	12	51	1006	96	1371	2473
		नागरी	17	7	21	128	3	279	410
		एकूण	39	19	72	1134	99	1650	2883
4	तुळजापूर	ग्रामीण	16	6	33	797	76	956	1828
		नागरी	17	5	26	100	4	256	359
		एकूण	33	12	59	897	79	1211	2187
5	परंडा	ग्रामीण	7	11	22	573	78	607	1258
		नागरी	8	6	8	44	1	98	143
		एकूण	15	17	30	618	78	705	1400
6	भूम	ग्रामीण	2	3	28	497	60	536	1092
		नागरी	1	2	10	46	7	96	148
		एकूण	3	5	37	543	66	632	1241
		एकूण	93	39	225	4748	470	5607	10824
		जिल्हा	87	32	136	546	21	1371	1939
		बेरीज	180	71	360	2294	491	7978	12763

टीप:-आकडे शेकड्यात दिल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

2)*आकडे दिलेल्या परिमानाच्या निम्न्यापेक्षा कमी आहेत.

आधार =1991 जनगणना प्रकाशन.

तक्का क्रमांक : 1.5 (ब)

1991 च्या जनगणनेनुसार सुस्थाता काम करणा-या व्यक्तींची उधोगगटक्षेत्रनिहाय विभागणी

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(आकडे हजारात)

बाब	प्राथमिक क्षेत्र			द्वितीय क्षेत्र			तृतीय क्षेत्र			एकूण		
	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
ग्रामीण	242 (83)	177 (96)	419 (88)	17 (6)	3 (2)	21 (4)	36 (11)	3 (2)	35 (8)	291 (100)	184 (100)	475 (100)
नागरी	14 (31)	7 (66)	21 (38)	8 (17)	1 (9)	9 (16)	23 (52)	3 (25)	25 (47)	44 (100)	11 (100)	55 (100)
एकूण	255 (76)	184 (95)	439 (83)	25 (7)	4 (2)	29 (6)	55 (16)	6 (3)	61 (12)	335 (100)	195 (100)	529 (100)

टिप : कंसातील आकडे काम करणा-या एकूण व्यक्तींची (पुरुष / स्त्रिया / एकूण) टक्केवारी दर्शवितात.

2) आकडे पूर्णाकात केल्यासुळे बेरजा कदाचित जुळनार नाहीत.

आधार : 1991 ची जनगणना.

तक्का क्रमांक : 1.6 (अ)

लोकसंस्थेचे वयोगटांनुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(आकडे शंभरात)

बा ब	सर्व वयोगट	0 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34
1	2	3	4	5	6	7
एकूण	22506	9222	1952	1712	1543	1398
ग्रामीण	18874	7789	1609	1403	1280	1172
नागरी	3432	1433	343	30	163	225

तक्का क्रमांक : 1.6 (अ) पुढे सुरु ..

बा ब	35 - 39	40 - 49	50 - 59	60 व त्यावरील	वय अनिर्देशित
1	8	9	10	11	12
एकूण	1321	2113	1404	1618	24
ग्रामीण	1123	1825	1331	1422	20
नागरी	198	288	174	195	4

टिप : आकडे पूर्णांकात आसल्याने बेरजा जुळना न्हातीत.
आधार : 1991 ची जनगणना.

तक्का क्रमांक : 1.6 (ब)

लीकसंस्थेचे धर्मानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा : उस्मानाबाद

(आकडे शंभरात)

ज. क्र.	पुरुष/स्त्रिया/एकूण	बा. ब	सर्व धर्म	बाँ दू	सि इय न	हिं दू	जै न	सु स्ली म	शी ख	इ त र	धर्म अ-निर्देशित
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	पुरुष	एकूण	6589	209	1	5704	24	628	*	1	21
		गामीण	5571	159	*	4973	14	406	*	*	18
		नागरी	1018	51	1	731	10	222	*	1	2
2	स्त्रिया	एकूण	6174	198	1	5334	23	596	*	1	20
		गामीण	5254	150	*	4683	13	388	*	*	18
		नागरी	920	48	1	651	10	208	*	1	2
	एकूण	एकूण	12763	407	3	11038	47	1224	1	3	3
		गामीण	10824	309	1	9657	27	794	*	1	1
		नागरी	1939	98	2	1381	20	430	*	2	2

टिप: आकडे पुर्णकात केल्याने बेरजा जुळनार नाहीत.

2) * = आकडे दिलेल्या परिमानाच्या निम्नपेक्षा कमी आहेत.

आधार : 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक 1.7

उस्मानाबाद जिल्हातील तहसिल निहाय 1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती

(आकडे हजारात)

अ.क्र.	जिल्हा/ तहसील	एकूण ग्रामीण नागरी	अनुसूचित जाती		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6
1	उस्मानाबाद	एकूण	48	25	23
		ग्रामीण	38	19	18
		नागरी	10	5	5
2	कळंब	एकूण	38	20	18
		ग्रामीण	35	18	17
		नागरी	3	2	2
3	उमरगा	एकूण	49	25	24
		ग्रामीण	42	22	21
		नागरी	7	3	3
4	तुळजापूर	एकूण	38	19	18
		ग्रामीण	33	17	16
		नागरी	5	3	2
5	परंडा	एकूण	18	10	9
		ग्रामीण	17	9	8
		नागरी	2	1	1
6	भूम	एकूण	18	9	9
		ग्रामीण	16	8	8
		नागरी	2	1	1
एकूण जिल्हा		एकूण	209	107	101
		ग्रामीण	180	92	87
		नागरी	29	15	14

तक्ता क्रमांक 1.7 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 1.7 पुढे सुरु ...

अ. क्र.	जिल्हा/ तहसिल	एकूण ग्रामीण नागरी	अनुसूचित जमाती			एकूण		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	7	8	9	10	11	12
1	उरमाताबाद	एकूण	8	4	4	55	29	27
		ग्रामीण	6	3	3	44	23	21
		नागरी	1	1	1	11	6	5
2	कळंब	एकूण	5	2	2	43	22	21
		ग्रामीण	4	2	2	39	20	19
		नागरी	1	अ	अ	4	2	2
3	उमरगा	एकूण	6	3	3	55	28	27
		ग्रामीण	5	3	2	48	24	23
		नागरी	अ	अ	अ	7	4	4
4	तुळजापूर	एकूण	2	1	1	39	20	19
		ग्रामीण	1	1	1	34	18	16
		नागरी	अ	अ	अ	5	3	3
5	परंडा	एकूण	1	1	1	20	10	10
		ग्रामीण	1	1	1	18	9	9
		नागरी	अ	अ	अ	2	1	1
6	भ्रम	एकूण	1	1	1	10	10	9
		ग्रामीण	1	1	1	9	9	8
		नागरी	अ	अ	अ	1	1	1
एकूण जिल्हा		एकूण	22	12	11	231	119	112
		ग्रामीण	20	11	9	199	102	97
		नागरी	3	1	1	32	17	15

टिप :- 1) आकडे दिलेल्या प्रमाणकाच्या अध्यापेक्षा कमी आहेत.

2) आकडे पूर्णांकाने केलेले बेरजा जुळणार नाहीत.

आधार :- 1991 जनगणना प्रकाशन.

तफा क्रमांक : 1.8

भिंती / छपरे घासाठी वापरलेल्या साधन सामग्री नुसार घरांचे वर्गीकरण

जिल्हा : अस्मानाबाद.

(1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ. क्र.	बा	ब	ए कू ण सं ह्या	ग्रा मी ण सं ह्या	ना ग री सं ह्या
1	2		3	4	5
	<u>एक : एकूण जनगणना घरे</u>		283645	241600	42045
1	भिंतीची सामुग्री : गवत, पाने, वेळू व बांबू		28290	26060	2230
2	माती		41290	38805	2485
3	कच्च्या विटा		20120	18290	1830
4	लाकूड		3060	1455	1605
5	पक्क्या विटा		29810	14860	14950
6	गॅल्वानाईज्ड लोखंडी किंवा इतर धातूचे पत्रे		2425	700	1725
7	दगड		151545	136845	14700
8	सिमेंट काँक्रीट		2945	1740	1205
9	वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामुग्री		3980	2680	1300
ल	<u>दोन:छपरांसाठी वापरलेली सामुग्री</u>				
1-	गवत, पाने, वेळू, माती, कच्च्या विटा किंवा बांबू		51030	2390	1640
2	कौले, तक्ती दगड, कंकर		33305	31700	1605
3	पन्हाळीचे लोखंडी पत्रे, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रे		173955	146225	27730
4	अॅसबेसटॉस सिमेंटचे पत्रे		5035	4080	955
5	विटा व चूना		1460	950	510
6	दगड		1555	1225	330
7	प्रचलित सिमेंट काँक्रीट		11015	3315	7700
8	इतर वर उल्लेखलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामुग्री		6290	4715	1575

आधार : 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक : 1.9

आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण / नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ. क्र.	बा	ब	ग्रामीण संख्या	नागरी संख्या	एकूण संख्या
1	2	3	4	5	6
1	एक) एकूण कुटुंबे		192900	31880	224780
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती				
	अ) स्वतःची घरे असलेली		181755	20015	201770
	ब) भाड्याच्या घरात राहणरी		6390	10700	17090
	क) बेघर कुटुंबे		--	--	--
	ड) इतर		4455	1165	5920
2	एक ते दोन व्यक्ती असलेली कुटुंबे				
	एक) एकूण कुटुंबे		22205	4170	26375
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती				
	अ) स्वतःची घरे असलेली		19435	1775	21210
	ब) भाड्याच्या घरात राहणरी		1545	2260	3805
	क) बेघर कुटुंबे		--	--	--
	ड) इतर		1225	135	1360
3	तीन ते पाच व्यक्ती असलेली कुटुंबे				
	एक) एकूण कुटुंबे		83670	13490	97160

तक्ता क्रमांक 1.9 पुढे सुरु

तक्ता क्रमांक 1.9 पुढे सुरु

1	2	3	4	5
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	78220	7280	85500
	ब) भाड्याच्या घरात राहणरी	3235	5660	8895
	क) बेघर कुटुंबे	--	--	--
	ड) इतर	2215	550	2765
4	<u>सहा ते आठ व्यक्ती असलेली कुटुंबे</u>			
	एक) एकूण कुटुंबे	63135	10030	73165
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	60490	7250	67740
	ब) भाड्याच्या घरात राहणरी	1460	2405	3865
	क) बेघर कुटुंबे	--	--	--
	ड) इतर	1185	375	1560
5	<u>नऊ व अधिक व्यक्ती असलेली कुटुंबे</u>			
	एक) एकूण कुटुंबे	23890	4190	28080
	दोन) घराच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	23610	3710	27320
	ब) भाड्याच्या घरात राहणरी	150	375	525
	क) बेघर कुटुंबे	--	--	--
	ड) इतर	130	105	235

टिप : एकूण कुटुंबाच्या संस्थेत बेघर कुटुंबाचास समावेश आहे.
आधार = 1991 जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक 1 . 10

1991 च्या जनगणनेनुसार जनगणना घरे आणि त्याचा वापर

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	एकुण ग्रामीण नागरी	एकुण जनगणना घरे	जनगणनेच्या सुरुवातीला रिकामी असलेली घरे	राहणे	दुकान आणि राहणे	घंत्रशाळा कुटीर उद्योग आणि राहणे	निवासा सह इतर वापरा साठी	हॉटेल धर्मशाळा पर्यटक घरे इत्यादी
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1) जिल्हा

उस्मानाबाद

एकुण	283645	18255	213435	2975	6455	1880	1180
ग्रामीण	241600	15040	183055	2595	5775	1455	880
नागरी	42045	3215	30380	380	680	680	300

2) उस्मानाबाद

शहर (न.पा)

उस्मानाबाद (नागरी)	--	--	--	--	--	--	--
----------------------	----	----	----	----	----	----	----

तक्ता क्रमांक 1 . 10 पुढे सुरु....

तक्ता क्रमांक 1 . 10 पुढे चालू

अ. क्र.	एकुण ग्रामीण नागरी	उपहारगृहे सोडून दुकाने	व्यवसायाची घरे आणि कार्यालये	कारखाने घंत्रशाळा कार्यशाळा छपरे इ.	रेस्टॉरंट मिठाचीची दुकाने उपहारगृहे	करमणूकं पंचायती घरे संस्कृ तीक केंद्र इ. पुजा स्थाने सोडून	पुजा स्थाने देवळे चर्च मशिद गुरु- वदारे इतर	इ. अनि. सी घरे
---------	--------------------------	------------------------------	------------------------------------	--	--	--	--	-------------------------

1 2 10 11 12 13 14 15 16

1) जिल्हा

उस्मानाबाद

एकुण	6295	1730	5575	510	1375	2940	21040
ग्रामीण	4095	1090	3860	255	1260	2610	19820
नागरी	2200	640	1715	255	115	330	1410

2) उस्मानाबाद शहर

नगर पालीका.

उस्मानाबाद (नागरी)	-	-	-	-	-	-	-
----------------------	---	---	---	---	---	---	---

आधार :- 1991 जनगणना प्रकाशन .

तक्ता क्र. 2.1

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष -1998 (पर्जन्य मि.मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		जानेवारी			फेब्रुवारी			मार्च		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उस्मानाबाद	5	0	0	4	0	0	7	0	0
2	कळंब	6	0	0	5	0	0	6	1	3.0
3	उमरगा	2	0	0	5	0	0	6	0	0
4	तुळजापूर	6	0	0	4	0	0	4	1	5.0
5	परंडा	4	0	0	4	0	0	3	0	0
6	अ.म.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा एकूण	23	0	0	22	0	0	26	2	8.0

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू ..

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष - 1998 (पर्जन्य मि.मि.)

अ. क्र.	तहसील/ केंद्र	महिना व वर्ष								
		एप्रिल			मे			जून		
		सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	उस्मानाबाद	17	0	0	21	0	0	148	8	183.3
2	कळंब	16	0	0	32	4	33.7	147	10	179.4
3	उमरगा	16	1	13.2	30	1	11.8	146	9	186.6
4	तुळजापूर	18	1	4.0	36	6	173.0	143	11	173.0
5	परंडा	8	0	0	38	3	53.4	125	8	157.0
6	धूम	0	0	0	0	0	0	46	16	207.3
	जिल्हा एकूण	75	2	17.2	157	14	271.9	755	62	1093.6

तक्ता क्र. 2.1 पुढे

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा :- उस्मानाबाद

वर्ष - 1998 (पर्जन्य मि.मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		जुलै			ऑगस्ट			सप्टेंबर		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	21	22	23	24	25	26	27	28	29
1	उस्मानाबाद	161	12	289.9	149	17	258.6	211	16	300.4
2	कळंब	122	16	313.2	116	15	252.6	190	19	410.8
3	उमरगा	131	9	220.5	141	12	233.2	171	17	293.2
4	तुळजापूर	144	12	230.0	137	16	488.0	193	16	441.0
5	परंडा	89	8	164.1	72	12	120.1	178	16	308.1
6	भूम	169	17	198.1	225	21	205.3	297	23	389.4
	जिल्हा एकूण	816	74	1415.8	840	93	1557.8	1240	107	2147.9

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

तक्ता क्र. 2.1 पुढे चालू

निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा :- उस्मानाबाद. वर्ष - 1998 (पर्जन्य मि.मि.)

अ. क्र.	तहसील/केंद्र	महिना व वर्ष								
		ऑक्टोबर			नोव्हेंबर			डिसेंबर		
		सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
1	2	30	31	32	33	34	35	36	37	38
1	उस्मानाबाद	54	11	203.1	24	2	38.0	8	0	0
2	कळंब	32	13	243.0	28	7	105.0	6	0	0
3	उमरगा	25	11	213.0	20	1	48.0	4	0	0
4	तुळजापूर	46	12	163.0	25	2	8.6	7	0	0
5	परंडा	48	11	161.1	4	2	11.0	7	0	0
6	भूम	66	12	186.9	0	3	16.2	0	0	0
	जिल्हा एकूण	271	70	1170.1	101	17	226.8	32	0	0

आधार : जिल्ह्यातील सर्व तहसिलदार.

तक्रा क्रमांक : 2.2

निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान (1998)

जिल्हा : उस्मानाबाद

(आकडे सेल्सिअसमध्ये)

अ.क्र.		महिना	केंद्र :- उस्मानाबाद.	
			कमाल	किमान
1	2		3	4
1.	जानेवारी	1998	33.1	09.5
2.	फेब्रुवारी	1998	33.4	12.5
3.	मार्च	1998	40.7	16.4
4.	एप्रिल	1998	41.7	19.1
5.	मे	1998	42.5	22.1
6.	जून	1998	42.5	19.5
7.	जुलै	1998	32.7	19.5
8.	ऑगस्ट	1998	29.3	19.8
9.	सप्टेंबर	1998	30.5	19.1
10.	ऑक्टोबर	1998	31.3	21.1
11.	नोव्हेंबर	1998	32.0	14.9
12.	डिसेंबर	1998	32.1	12.6
वर्ष : 1998			42.5	9.5

आधार : मुख्याध्यापक व मानसेवी अधिकांक हवामान वेधशाळा,
जिल्हा परिषद माध्यमिक शाळा, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.3.1.

जमिनीचा वापर व 1994-95, 95-96 या वर्षाकडिता.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(क्षेत्र*१००हेक्टर)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण शेतीक्षेत्र	जंगल-क्षेत्र	शेतीक्षेत्र	अवलंबनक्षेत्र	नसलेली जमीन	पडीत जमीन	व्यतिरिक्त जमीन	लागवडी पट्टे	एकूण जमीन
---------	-------	------	------------------	--------------	-------------	---------------	-------------	-----------	-----------------	--------------	-----------

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
उ.बाद	1994-95	1326	-	20	3	23	7	31	*	38	
	1995-96	1326	-	26	3	29	7	31	23	61	
कळंब	1994-95	1227	5	16	4	20	108	59	*	167	
	1995-96	1227	5	16	4	20	167	59	*	226	
उमरगा	1994-95	1465	11	11	17	28	43	1	-	44	
	1995-96	1465	17	17	17	28	6	1	-	7	
तुळजापूर	1994-95	1524	17	35	-	35	191	44	2	237	
	1995-96	1524	17	35	-	35	191	43	2	236	
परंडा	1994-95	1055	-	39	-	39	7	10	-	17	
	1995-96	1055	-	-	-	-	7	11	-	18	
भूम	1994-95	887	8	23	39	62	52	23	14	89	
	1995-96	887	8	23	39	62	37	23	13	73	
जिल्हा एकूण	1994-95	7485	41	144	63	207	408	168	16	593	
	1995-96	7485	47	150	62	212	415	152	16	683	

तक्ता क्रमांक 3.1 पुढे चालू ...

तक्ता क्र.३.१ पुढे चालू
जमिनीचा वापर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

लागवडीखालील क्षेत्र

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	पडील जमीन			निव्वळ कसलेले क्षेत्र	एका- पेक्षा अधिक	लागवडी- खालील ए. क्षेत्र	लागवडीलायक क्षेत्र (९+११+१५-१६)
			चालू पड	इतर पड	एकूण पड				
१	२	३	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
१	उस्माबाद	१९९४-९५	-	९५	९५	११७०	१५४	१३२४	१२७२
		१९९५-९६	-	१४४	१४४	१११५	१२२	१२३६	१२५९
२	कळंब	१९९४-९५	२३१	५२	२८३	७५२	२५५	१००७	११४३
		१९९५-९६	२५०	५८	३०८	७२७	२५५	९६१	१२०२
३	उमरगा	१९९४-९५	१२४	१२५	२४९	११३३	२०७	१३३९	१४२५
		१९९५-९६	११३	०	११३	१२६९	२३५	१५०३	१३८८
४	तुळजापूर	१९९४-९५	५७	५	६३	११७३	३१४	१४८८	१४२९
		१९९५-९६	५८	१४	७२	११६४	३१२	१४७५	१२३३
५	परंडा	१९९४-९५	६	८	१४	९८५	३०३	१२८७	१००६
		१९९५-९६	५	४२	४७	९५०	२९८	१२४८	१००४
६	भूम	१९९४-९५	१८	*	१८	७१०	२८५	९९५	७९४
		१९९५-९६	१५	१५	३०	७००	२५५	९५४	७८०
जिल्हा एकूण		१९९४-९५	४३७	२८५	७२२	५९२३	१५१८	७४४०	७०६९
		१९९५-९६	४४१	२७३	७१४	५९२४	१४५४	७३७८	६८६६

टीप:-१* = आकडे दिलेल्या परिमाणाच्या निम्त्यापेक्षा कमी आहेत. २) आकडे (००) मध्ये असल्यासुळे एकूण ही बाब असणा-या स्तंभातील बेरजा कांही ठिकाणी न जुळण्याची शक्यता आहे ३) १९९५-९६ ची आकडेवारी पूर्ण सुधारित आहे. ४) सन ९६-९७ व ९७-९८, ९८-९९ या संदर्भ वर्षांची माहिती जिल्हा निरीक्षक भूमी अभिलेख घांच्याकडून प्राप्त न झाल्यासुळे तक्त्यात ती देता येत नाही.

आधार : १) कृषि आयुक्तालय, पुणे
२) जिल्हा निरीक्षक भूमी अभिलेख, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 3.2

तहसिलवार गिरजिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	तांदूळ	गहू	रुईप ज्वारी	रबी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	वरी	नाच- णी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	उंबाद	1994-95	2510	5621	28535	39695	68230	0	1309	193	0
		1995-96	1490	3755	24900	41250	66150	449	0	0	55
2	कळंब	1994-95	1933	5500	18892	15100	33992	2949	1602	0	0
		1995-96	1482	1255	20692	12776	33468	3682	805	0	0
3	उमरगा	1994-95	5310	5540	15230	22740	37970	4620	670	0	0
		1995-96	5620	4820	19905	28310	43715	3040	225	0	0
4	तुळजापूर	1994-95	6830	4316	7816	27115	34931	130	2440	0	0
		1995-96	6836	9413	17819	27810	34944	136	766	0	0
5	परंडा	1994-95	0	1863	754	73699	74453	1839	629	0	0
		1995-96	0	0	0	77959	77959	298	432	0	0
6	भूम	1994-95	766	5124	11333	25065	36398	3607	776	5	0
		1995-96	766	5424	11333	25366	36699	3607	432	0	0
जिल्हा एकूण		1994-95	17349	27964	94427	82568	285974	13145	7426	193	0
		1995-96	16194	24367	84649	208285	292934	13825	3653	0	55

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तक्ता क्र. 3. सुढे ढल

तहसिलवार नलरनलशलुडल डलकलललल ङड

डललललल : उडुडलनलडलड

(डलड डेकटरडडुडे)

अ. क्र.	तहसलल	वरुड	डललर तु-ण डलनुड	एकुण तुण-डलनुड	डरडल-रल	तुड	तुड	उडीड डलल	कुडुडल डलल	डलल	
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	उडलड	1994-95	530	78393	8510	9631	2983	2131	उ.नल.	उ.नल.	41
		1995-96	0	72543	8069	9631	222	2295	0	0	142
2	कडड	1994-95	6	52682	6825	8439	50	4675	उ.नल.	उ.नल.	उ.नल.
		1994-95	2	33376	300	7721	25	30	---	---	---
		1995-96	1	40693	3293	9361	10	40	0	0	1045
3	उडरडल	1994-95	8	54118	8350	19350	3435	10230	उ.नल.	उ.नल.	82
		1995-96	0	52095	8490	18460	3220	10265	0	0	4
4	तुडडलडूर	1994-95	325	48972	4917	18960	3916	4300	उ.नल.	उ.नल.	512
		1995-96	245	52095	4616	19980	3918	4360	0	0	593
5	डरंडल	1994-95	0	78784	7974	10261	246	242	उ.नल.	उ.नल.	298
		1995-96	0	81356	8139	10241	240	270	0	0	865
6	डुड	1994-95	417	47088	4969	13617	2411	3790	उ.नल.	उ.नल.	375
		1995-96	295	47471	4169	11617	2411	3790	0	782	275
डललललल एकुण		1994-95	1285	353336	44020	79540	15165	24824	उ.नल.	उ.नल.	2417
		1995-96	541	351385	42719	78290	10021	25020	0	782	2774

तक्ता क्र. 3. 2 सुढे ढल

तक्ता क्र.3.2

तहसिलवार निरनिराक्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	इतर क- डधान्य	एकूण कड धान्य	एकूण अन्न- धान्ये	ऊस	मिरची	हळद	सु- पारी	इतर मशा- ल्या- चे प- दार्थ	एकूण दत्ता- ल्याचे प- दार्थ
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	उबाद	1994-95	260	23488	101881	4460	उ.ना.	उ.ना.	0	1166	1166
		1995-96	0	20299	92842	5100	-	-	0	517	517
2	कळंब	1994-95	419	24930	70911	3129	उ.ना.	उ.ना.	0	9	9
		1995-96	0	23894	64587	2060	0	0	0	5	5
3	उमरगा	1994-95	330	41777	95895	3105	उ.ना.	उ.ना.	0	282	282
		1995-96	0	40439	97666	3075	0	0	0	333	333
4	तुळजापूर	1994-95	531	33136	82108	4876	उ.ना.	उ.ना.	0	2877	2877
		1995-96	0	32601	84696	4175	0	0	0	1983	1983
5	परंडा	1994-95	642	19655	98439	1982	उ.ना.	उ.ना.	0	88	88
		1995-96	0	19796	101152	1184	0	0	0	90	90
6	भूम	1994-95	1087	26249	73337	3357	उ.ना.	उ.ना.	0	857	857
		1995-96	0	23249	70720	1357	0	0	0	857	857
जिल्हा एकूण		1994-95	3269	169235	522571	20109	उ.ना.	उ.ना.	0	5279	5279
		1995-96	0	160278	511663	16951	0	0	0	3785	3785

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.2 पुढे चालू..

तहसिलवार निरनिराख्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	आंबा	काजू	एकूण फळे व भाजीपाला	संकीर्ण खाद्य-पिके	एकूण खाद्य-पिके	कापूस	इतर तंतू-पिके	एकूण तंतू-पिके	भूईसू-ग
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	उस्मानाबाद	1994-95	उ.ना.	0	361	0	107868	0	460	460	3185
		1995-96	0	0	285	0	98744	0	25	25	3100
2	कळंब	1994-95	उ.ना.	0	0	0	74049	0	12	12	1240
		1995-96	0	0	0	0	66652	0	5	5	2127
3	उमरगा	1994-95	उ.ना.	0	467	0	99749	0	2930	2930	1215
		1995-96	0	0	459	0	101533	0	2710	2710	3130
4	तुळजापूर	1994-95	उ.ना.	0	6909	0	95970	0	555	555	9463
		1995-96	0	0	7344	0	98198	0	356	356	9524
5	परंडा	1994-95	उ.ना.	0	292	0	100801	0	0	0	756
		1995-96	0	0	329	0	102155	0	0	0	722
6	भूम	1994-95	उ.ना.	0	332	0	77883	43	540	583	884
		1995-96	0	0	359	0	73293	83	340	423	884
जिल्हा एकूण		1994-95	उ.ना.	0	8361	0	556320	43	4497	4540	16743
		1995-96	0	0	8776	0	541175	83	3436	2519	19487

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.2 पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	करडई	जवस	तीळ	सूर्य फूल	इतर गळीत धान्ये	एकूण गळीत धान्ये	तंबाखू	इतर औषधी व मादक पदार्थ
1	2	3	40	41	42	43	44	45	46	47
1	उस्मानाबाद	1994-95	6495	2821	728	8935	1810	23974	55	0
		1995-96	5933	3155	515	10343	1764	24812	0	0
2	कळंब	1994-95	7309	2078	490	12315	2637	26069	0	0
		1995-96	8694	1950	1810	12908	1557	29046	0	0
3	उमरगा	1994-95	3340	3057	2005	18310	3290	31217	0	46
		1995-96	5410	3287	2970	22805	8487	46099	0	0
4	तुळजापूर	1994-95	7600	1576	298	27328	2385	48950	0	0
		1995-96	8700	1577	300	23086	3378	46565	0	0
5	परंडा	1994-95	13445	1108	765	11205	471	27750	0	10
		1995-96	6267	1045	708	12252	180	21172	0	0
6	भूम	1994-95	5504	944	2386	10400	877	20995	0	0
		1995-96	6504	1200	386	12392	297	21663	0	0
जिल्हा एकूण		1994-95	43693	11584	6972	88493	11470	178955	55	56
		1995-96	41505	12212	6689	93787	15673	189357	0	0

तक्ता क्र. 3.2 पुढे चालू ...

तक्ता क्र.3.2 पुढे चालू

तहसिलद्वार निरनिराख्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-यांची पिके	हिर-वी पिके	संकीर्ण अ-खाथ पिके	एकूण अखाथ पिके	लागव-डी खालील एकूण क्षेत्र	एकापे-का अधि-क वेळा लागव-डीखालील क्षेत्र	लाग-वडी खालील निव्वळ क्षेत्र
1	2	3	48	49	50	51	52	53	54	55
1	उस्मानाबाद	1994-95	55	11	उ,ना.	0	24500	132368	15410	116958
		1995-96	0	65	--,,--	0	24902	123646	12167	111479
2	कळंब	1994-95	0	587	उ,ना.	0	26668	100717	25492	75225
		1995-96	0	375	--,,--	0	29426	96078	23350	72128
3	उमरगा	1994-95	46	0	उ,ना.	0	34193	133942	20670	113272
		1995-96	0	0	--,,--	0	48809	150342	23450	126892
4	तुळजापूर	1994-95	0	3265	उ,ना.	35	52805	148775	31443	117332
		1995-96	0	2384	--,,--	37	49342	147540	31169	116371
5	परंडा	1994-95	10	165	उ,ना.	0	27925	128726	30269	98457
		1995-96	0	873	--,,--	0	22045	124800	29805	94995
6	धूम	1994-95	0	58	उ,ना.	0	21636	99519	28519	51000
		1995-96	0	58	0	0	22144	95437	25467	69970
जिल्हा एकूण			111	4086	उ,ना.	35	187727	744047	151803	592244
			0	3755	0	37	196668	737843	145408	592435

टिप:- : 1995-96 ची आकडेवारी पूर्ण सुधारित स्वरूपाची आहे. 2) सन 1996 -97 व 97-98 98-99 या संदर्भ वर्षांची माहिती जिल्हा निरीक्षक धूमि अभिलेख घांच्याकडून प्राप्त न झाल्याने तक्त्यात ती देता येत नाही.

आधार:- 1. कृषि आपूर्तालय, पुणे, जिल्हा ऋतु व पिके अहवाल.

2. तालुका निरीक्षक, धूमि अभिलेख कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.3.3

सुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष :- 1998-99

1) दर हेक्टरी उत्पादन - किलोमध्ये, 2) एकूण उत्पादन - '००'मेट्रिनात.

अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन	अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन
1	2	3	4	1	2	3	4
1	तांदूळ	148	36	17	उस	167	13443
2	गहू	422	451	18	सुंटे	15	16
3	ज्वारी	2852	2422	19	मिरची	28	11
4	बाजरी	176	86	20	हाळद	420	540
5	बाली	4	4	21	बटाटा	23	58
6	मका	92	38	22	जवस	117	34
7	नाचणी	0	0	23	तिळ	59	9
8	इतर धान्ये	8	9	24	नारळ	0	0
9	एकूण धान्ये	3702	3046	25	भुईमूग	145	90
10	हरभरा	500	275	26	सिरसाचे तेल	0	0
11	तूर	749	449	27	एरंडी	5	1
12	उडीद	314	147	28	तंबाखू	1	1
13	सुग	126	44	29	ताग	2	0
14	मसूर	2	1	30	कापूस	40	32
15	इतर कडधान्ये	50	18	31	आंबाडी	47	73
16	एकूण कडधान्ये	1741	934				

टिप : 1) ऊसाचे उत्पादन ड्रेस्ट केनच्या स्वरूपात आहे. 2) बाब क्र.31(मेट्रा - 1) या पिकाचे उत्पादन '००' गासड्यामध्ये आहे. 3) कापसाचे उत्पादन ०० गाठीच्या स्वरूपात आहे. 1 गासडी = 170कि

4) उत्पादन व क्षेत्राचे आकडे अंतिम अंदाजाचे आहेत.

आधार:- कृषि आणुक्तालय, पुणे.

तहता क्र.3.4

विविध साधनांचे ओलिता खालील क्षेत्र

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	ओलिताखालील क्षेत्र पृष्ठ भागीय	ओलिता- खालील विहिरी	ओलिता- खालील निव्वळ क्षेत्र	ओलिता- खालील एकूण क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील क्षेत्र	ओलिताखालील एकूण क्षेत्राची लागव- डीखालील क्षेत्राची टक्केवारी
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	उस्मानाबाद	1994-95	1344	18491	19835	23176	132368	17.50
		1995-96	1840	15812	17652	21172	120500	17.57
2	कळंब	1994-95	3729	6227	9956	11265	100717	11.18
		1995-96	2599	8992	11591	12900	66275	19.46
3	उमरगा	1994-95	0	13393	13393	19934	133942	14.88
		1995-96	5475	6696	11171	19327	160950	12.00
4	तुळजापूर	1994-95	12035	16841	28876	31536	148775	21.19
		1995-96	12030	19655	31685	34445	141596	24.32
5	परंडा	1994-95	4433	16165	20598	23513	128726	18.26
		1995-96	4014	14928	18942	23385	100205	21.31
6	भूम	1994-95	116	10726	10842	11854	99519	11.91
		1995-96	120	7827	7947	9447	72867	12.96
जिल्हा एकूण		1994-95	21657	81843	103500	121278	744047	16.29
		1995-96	26088	72910	98988	118676	662393	17.92

टिप : 1995-96 कडेवारी पूर्ण सुधारित स्वरूपाची असून आहे. 2) सन 1996-97 व 97-98, 98-99 या संदर्भ वर्षाची माहिती जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेख घांचेकडून प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यात ती देता येत नाही.

आधार :- 1. कृषि आयुक्तालय, पुणे जिल्हा ऋतू व पिके अहवाल.

2. तालुका निरीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.3.5

निरनिराक्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	तांदूळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	सका	नाचणी	इतर चूणधान्ये
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	उ"बाद	1994-95	1097	3321	0	8241	8241	0	0	0	0
		1995-96	892	1103	0	8775	8775	0	0	0	0
2	कळंब	1994-95	733	2500	0	2100	2100	0	0	0	0
		1995-96	785	1085	0	3841	3841	0	0	0	0
3	उमरगा	1994-95	2310	3540	0	2740	2740	0	0	0	0
		1995-96	2540	2520	0	2664	2664	0	0	0	0
4	तुळजापूर	1994-95	1830	915	0	6691	6691	0	0	0	0
		1995-96	1829	4918	0	5697	5697	0	0	0	0
5	परंडा	1994-95	0	1035	0	15942	15942	0	0	0	0
		1995-96	509	2926	0	14839	14839	0	0	0	0
6	धूम	1994-95	0	974	0	4365	4365	0	114	0	0
		1995-96	142	1274	0	3841	3841	0	142	0	0
जिल्हा एकूण		1994-95	5970	12285	0	40079	40079	0	114	0	0
		1995-96	6198	10870	0	40496	40496	0	142	0	0

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.5 पुढे चाख

निरनिराख्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण तृण-धान्ये	हरभ-रा	तूर	वाटा-इतर पाकड धान्ये	एकूण कड-धान्ये	एकूण अन्न-धान्ये	ऊस	मसा-ल्याचे पदा-र्थ	
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	उबाद	1994-95	12659	1410	0	उ.ना.	0	1410	14069	4460	986
		1995-96	10770	1441	0	0	0	1441	12211	5100	517
2	कळंब	1994-95	5333	1950	0	उ.ना.	0	1950	7283	3129	9
		1995-96	6520	3500	0	0	0	3500	10020	2060	5
3	उमरगा	1994-95	8590	2350	0	उ.ना.	0	2350	10940	3105	300
		1995-96	7734	2490	0	0	0	2490	10224	3075	333
4	तुळजापूर	1994-95	9436	1756	0	उ.ना.	0	1756	11192	4076	2627
		1995-96	12444	1762	0	0	0	1762	14206	4175	1633
5	परंडा	1994-95	16977	1974	0	उ.ना.-	0	1974	18951	1982	88
		1995-96	14839	1939	0	0	0	1939	16778	1184	82
6	भूम	1994-95	5453	1044	0	उ.ना.	0	1044	6497	3357	849
		1995-96	5399	1344	0	0	0	1344	6743	1357	849
जिल्हा एकूण		1994-95	88448	10484	0	उ.ना.	0	10484	68932	20109	4859
		1995-96	57706	12476	0	0	0	12476	70182	16951	3419

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चाख

तक्ता क्र.3.5 पुढे चालू

निरतिराख्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- उस्मानाबाद

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसील	वर्ष	एकूण फाळे	एकूण भाजीपाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके	शुद्ध मूत्र	जवस
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	उबाद	1994-95	127	156	0	19798	0	0	0	640	1735
		1995-96	96	144	0	18068	0	0	0	335	2744
2	कळंब	1994-95	0	0	0	10421	0	0	0	50	794
		1995-96	1	0	0	12085	0	0	0	25	790
3	उमरगा	1994-95	210	195	0	14750	0	0	0	0	5138
		1995-96	197	235	0	14064	0	0	0	10	8253
4	तुळजापूर	1994-95	575	3689	0	22159	0	0	0	1902	6469
		1995-96	588	3768	0	24370	0	0	0	1903	6493
5	परंडा	1994-95	50	62	0	21133	0	0	0	0	2705
		1995-96	42	202	0	18968	0	0	0	0	2250
6	भूम	1994-95	37	193	0	10933	0	0	0	470	393
		1995-96	64	193	0	8526	0	0	0	470	393
जिल्हा एकूण		1994-95	999	4295	0	99194	0	0	0	3040	17754
		1995-96	987	4542	0	96081	0	0	0	2000	17923

तक्ता क्र. 3.5 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.5 पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(क्षेत्र - हेक्टरमध्ये)

अ. क्र	तहसील	वर्ष	करड-ई	इतर गळी-ताची पिके	एकूण गळी-ताची पिके	तंबा-खू	इतर औष-धी व मादक पदार्थ	एकूण औष-धी व मादक पदार्थ	चा-या-ची पिके	संकीर्ण अखा-ध पिके	एकूण अखा-ध पिके	ओलि-ताखालील एकूण क्षेत्र
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1	उबाद	1994-95	0	3	3378	0	0	0	0	0	3378	23176
		1995-96	0	5	3104	0	0	0	0	0	3104	21172
2	कळंब	1994-95	0	0	844	0	0	0	0	0	844	11265
		1995-96	0	0	815	0	0	0	0	0	815	12900
3	उमरगा	1994-95	0	0	5138	0	46	46	0	0	5184	19934
		1995-96	0	0	5263	0	0	3	0	0	5263	19327
4	तुळजापूर	1994-95	0	0	8389	0	0	0	962	26	9377	31536
		1995-96	0	0	8453	0	0	0	1585	37	10075	34445
5	परंडा	1994-95	0	0	2205	0	10	10	165	0	2380	23513
		1995-96	0	0	2250	0	0	0	167	0	2417	21385
6	भूम	1994-95	0	0	863	0	0	0	58	0	921	11854
		1995-96	0	0	863	0	0	0	58	0	921	9447
जिल्हा एकूण		1994-95	0	3	20817	0	56	56	1185	26	22084	121278
		1995-96	0	5	20748	0	0	3	1810	37	22595	118676

टिप:-सन 1995-96, ची आकडेवारी पूर्ण सुधारीत स्वरूपाची आहे. 2) सन 1996 -97, व 97-98 या वर्षांची माहिती जिल्हा भूमी अभिलेख घांच्या कडून प्राप्त न झाल्यामुळे तक्त्यात ती देता येत नाही.

आधार :- 1. कृषि आणुक्तालय, पुणे.

2. तालुका निरीक्षक, भूमी अभिलेख, उस्मानाबाद.

तक्का क्रमांक : 3.6 (अ)

तालुकावार सिंचन विहिरी आणि इतर विहिरी

जिल्हा : उस्मानाबाद.

वर्ष : 1998-99

१

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	सिंचन विहिरीची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरीवर डिवेल पंप	बासविलेले विजेचे पंप	वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरी संख्या	इतर विहिरीची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	उबाद	1994-95	7039	37	7110	0	410
		1995-96	7056	37	7110	0	410
2	कळंब	1994-95	4260	19	5545	726	973
		1995-96	3800	19	5545	3726	973
3	उमरगा	1994-95	7223	150	3240	40	890
		1995-96	7123	130	3240	55	780
4	तुळजापूर	1994-95	4961	215	4916	465	210
		1995-96	4968	215	4916	465	210
5	परंडा	1994-95	4196	230	4290	915	245
		1995-96	4169	255	4290	918	240
6	धूम	1994-95	4526	66	3373	825	82
		1995-96	4526	68	3373	825	82
एकूण जिल्हा		1994-95	32205	717	28474	2971	2810
		1995-96	32202	724	28474	2989	2695

टिप : सन 1995-96, ची माहिती पूर्ण सुधारित आहे. 2) सन 1996-97, व 97-98, 98-99 या संदर्भ वर्षांची माहिती जिल्हा धूमि अभिलेख घांचेकडे उपलब्ध नसल्यासुळे तक्त्यात देता आली नाही.

आधार 1) कृषि आयुक्तालय, पुणे.

2) तालुका निरीक्षक, धूमि अभिलेख, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.3.6(ब)

तालुकावार कुपनलिका, हातपंप चालू असलेल्या हातपंप व विधुत पंपांची संख्या
जिल्हा :- उस्मानाबाद वर्ष :- 1998-99

अ. क्र.	तहसील	यशस्वी कुपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हातपंपांची संख्या	बसविलेल्या विधुत पंपांची संख्या	चालू असलेल्या हातपंपांची संख्या	चालू असलेल्या विधुत पंपांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	उस्मानाबाद	116	76	0	743	133
2	कळंब	115	178	5	737	123
3	उमरगा	115	70	5	1005	170
4	तुळजापूर	118	81	1	733	110
5	परंडा	127	113	0	750	71
6	भूम	112	92	7	554	60
जिल्हा एकूण		703	610	18	4522	687

टिप :- चालू असलेले हातपंप व चालू असलेले विधुत पंप यामध्ये फक्त बाराही महिने पाणी असलेल्या पंपाचा समावेश आहे.

- आधार :** 1) उपअभियंता (यांत्रिकी) भुजल सर्वेक्षण आणि विकास घंत्रणा, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद. स्तंभ (6 व 7)
2) वरिष्ठ भू-वैज्ञानिक, भुजल सर्वेक्षण विकास घंत्रणा, उस्मानाबाद. स्तंभ (3 ते 5)

अ. क्र.	तहसील	उपघोगात नसलेली कामे (संख्या)				उपघोगात असलेली कामे (संख्या)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकार	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	उस्मानाबाद.	0	0	0	0	6	7	0	13
2	कळंब	0	0	0	0	4	6	0	10
3	उमरगा	0	0	0	0	5	3	0	8
4	तुळजापूर	4	0	0	4	12	5	0	17
5	परंडा	0	0	0	0	2	0	0	2
6	धूम	1	0	0	1	4	1	0	5
जिल्हा एकूण		5	0	0	5	33	22	0	55

तक्ता क्रमांक 3.7 पुढे चालू

तक्ता क्र.3.7 पुढे चालू

विहिरी खेरीज लघुपाटबंधा-घांची कामे

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

वर्ष : 1998-99

अ. क्र.	तहसील	चापरातील कामाचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)				ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र (हेक्टर)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	साजगी/सहकार	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	साजगी/सहकार	एकूण
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
र.ड. क्र. 11/98									
1	उस्मानाबाद.	1415	2302	0	3717	468	1826	0	2286
2	कळंब	1729	2562	0	4291	318	1805	0	2123
3	उमरगा	2005	1576	0	3581	397	701	0	1098
4	तुळजापूर	1835	1450	0	3285	946	799	0	1745
5	परंडा	625	0	0	625	198	0	0	198
6	भूम	1705	531	0	2236	317	150	0	467
जिल्हा एकूण		9314	8421	0	17735	2636	5281	0	7917

- आधार :**
- 1) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, उस्मानाबाद.
 - 2) कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.
 - 3) जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.3.8

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पासुळे गिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : उस्मानाबाद.

जून 1999 अखेरची

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प			
		1) निम्न तरंगा प्रकल्प, माऊणी ता.उमरगा	2) मांजरा प्रकल्प धनेगाव, जि.बिड	3) तुरांगी प्रकल्प आष्टा, ता.उमरगा	4) रुई प्रकल्प ता.उस्मानाबाद
2		4	5	6	
1	प्रकल्पाचे नांव				
2	प्रकल्पाचे स्थान				
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1989	1984	1985	1994
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	--	--	--
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	16521	3311.41	308.80	670.42
4	धरण				
	अ) मंजर झालेली उंची(मी)	26	36	17.50	11.75
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	26	36	17.50	11.75
5	कालवा अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	192.5	168.00	21.00	29.00
	ब) पूर्ण लांबी ---	46.5	168.00	21.00	29.00
6	कुमाल क्षमता(द.ल.घ.मी)	168.46	250.50	7.66	8.94
7	31.3.53 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	55.87	95.10	4.634	3.49
		जो. सा.	जो.सा.	जो.सा.	जो.सा.
8	एकूण लाभक्षेत्र -हेक्टर	20263	17713	1074	1910
	बीड	--	5162	--	--
	उस्मानाबाद	3649	--	1074	1910
	लातूर	16614	910	--	--
9	लाभक्षेत्रासालील एकूण लागवडी	18556	18223	967	1893
	लाभक्षेत्र-हेक्टर उस्मानाबाद	3342	627	967	1893
	लातूर	15214	13624	--	--
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर				
	एकूण	15587	18223	687	1420
	बीड	--	3972	--	--
	ओलिताखाली उस्मानाबाद	2807	627	887	1420
	पेणारे क्षेत्र(हेक्टर) लातूर	12780	13624	--	--
11	सध्या 97-98 मध्ये ओलिता-खाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर) अ) बारमाही --	--	--	--	--
	ब) हंगामी --	--	--	91	1

तक्ता क्र.3.8 पुढे चालू

मिठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पासुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : उस्मानाबाद.

जून 1998 अखेरची

अ.क्र.	बांध	मध्यम प्रकल्प				
1	2	3) रायगव्हाण प्रकल्प रायगव्हाण ता. कळंब	6) बेणेपुरा प्रकल्प सुरुम ता. उमरगा	7) तेरणा प्रकल्प तेर ता. उबाद.	8) खंडाळा प्रकल्प रामतिर्थ ता. तुळजापूर	
1	2	7	8	9	10	
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1994	--	1970	1972	
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	1999	--	--	
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	548.34	2026.50	80.30	57.40	
4	धरण					
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी)	13.32	13.38	15.00	13.00	
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	13.32	13.38	15.00	13.00	
5	कालवा अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	19.70	44.00	38.00	5.60	
	ब) पूर्ण लांबी	19.70	44.00	38.00	5.60	
6	कमाल क्षमता(द.ल.घ.मी)	12.70	12.00	22.02	6.26	
7	31.3.98 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	जो.सा.	4.423	0.906	0.138	
8	एकूण लाभक्षेत्र	2519	3232	3350	1446	
	बीड	--	--	--	--	
	उस्मानाबाद	21	3232	3350	1446	
	लातूर	2498	--	--	--	
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी	एकूण	2267	2908	2428	1384
	लायक क्षेत्र	बीड	--	--	--	--
		उस्मानाबाद	18	2908	2428	1384
		लातूर	2249	--	--	--
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर	एकूण	1700	2293	2177	830
	ओलिताखाली	बीड	--	--	--	--
	भिजणारे क्षेत्र(हेक्टर)	उस्मानाबाद	15	2293	2177	830
		लातूर	1685	--	--	--
11	सध्या 97-98 मध्ये ओलिता- खाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर) अ) बारमाही	--	--	--	--	--
	ब) हंगामी	--	41	--	170	

तक्ता क्र.3.8 पुढे चालू

भांडे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पांसाठी भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : उस्मानाबाद.

जून 1998 अखेरची

1	2	3	4	5	6
प्रकल्पाचे नाव	1) कुसूर कल्प	10) हरणी	11) चांदणी	12) सोलापूर	
प्रकल्पाचे स्थान	सामर्थ	प्रकल्प	प्रकल्प	प्रकल्प	
	ता. तुळजापूर	नळदुर्ग	पिंपळवाडी	सांगापूर	
		ता. तु'पूर	ता. परंडा	ता. परंडा	
	1	12	13	14	
3 अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1967	1966	1966	1954	
ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	--	--	--	
क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	100.83	76.00	70.60	56.15	
4 धरण					
अ) मंजर झालेली उंची(मी.)	23.00	16.65	20.70	13.77	
ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	23.00	16.65	20.70	13.77	
5 कालवा अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	9.50	37.50	23.50	30.90	
ब) पूर्ण लांबी	9.50	37.50	23.50	30.90	
6 क्रमाल क्षमता(द.ल.घ.मी.)	35.26	12.85	23.79	19.81	
7 31.3.98 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	3.210	जो.सा.	2.330	0.280	
8 एकूण लाभक्षत्र	7248	3657	3338	3696	
	बीड	--	--	--	
	उस्मानाबाद	7248	1672	3338	3696
	लातूर	--	--	--	
	सोलापूर	--	1985	--	
9 लाभक्षेत्रासालील लागवडी लायक क्षेत्र	एकूण	5463	3373	2891	3573
	बीड	--	--	--	
	उस्मानाबाद	5463	1543	2891	3573
	लातूर	--	--	--	
	सोलापूर	--	1830	--	
10 प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर	एकूण	3644	1640	2024	2146
	बीड	--	--	--	
	उस्मानाबाद	3644	774	2024	2146
	लातूर	--	--	--	
	सोलापूर	--	890	--	
11 सध्या 97-98 मध्ये ओलिता-साली असलेले क्षेत्र(हेक्टर)	अ) बारमाहि	10	--	--	--
	ब) हंगामी	184	65	852	72

तक्ता क्र. 3.8 पुढे चालू

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पांमुळे शिजणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : उस्मानाबाद

जून 1998 अहोरात्री

अ.क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प			
1	2	15	16	17	18
1	प्रकल्पाचे नांव	13) खंडेश्वर	14) राजगंगा	15) बाणगंगा	16) जेकेकर
2	प्रकल्पाचे स्थान	प्रकल्प ताकमाड भूम	प्रकल्प उरूप भूम	प्रकल्प भूमजवळ भूम	प्रकल्प जेकेकर उमरगा
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1987	1977	1975	1979
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	--	--	--
4	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात धरण	205.00	95.00	51.06	116.90
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी)	17.10	20.40	18.82	14.80
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	17.10	20.40	18.82	14.80
5	कालवा अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	16.00	2.46	3.50	21.25
	ब) पूर्ण लांबी ---	16.00	2.46	3.50	21.25
6	कमाल क्षमता(द.ल.घ.मी)	10.48	6.14	6.52	10.17
7	31.3.98 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	जो.सा.	1.510	1.840	जो.सा.
8	एकूण लाभक्षेत्र	1811	1016	871	2110
	बीड	--	--	--	--
	उस्मानाबाद	1811	1016	871	2110
	लातूर	--	--	--	--
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	एकूण बीड उस्मानाबाद	1710 -- 907	907 -- 864	864 -- 1983
	लातूर	--	--	--	--
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली घेणारे क्षेत्र(हेक्टर)	एकूण बीड उस्मानाबाद लातूर	1280 -- 770 --	770 -- 648 --	648 -- 1587 --
11	सध्या 97-98 मध्ये ओलिता-खाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर) अ) बारमाही	--	--	--	--
	ब) हंगामी	293	176	221	84

तक्ता क्र.3.8 पुढे चालू

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पासुळे भिजणारे क्षेत्र व मिळणारे जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प			
1	2	17) वाघोली	18) संगमेश्वर	19) पळसनिल-	20) साकत
तालुका	उबाद	धूम	तुळजापूर	परेंडा	
1	2	19	20	21	22
1	प्रकल्पाचे नांव	17) वाघोली	18) संगमेश्वर	19) पळसनिल-	20) साकत
2	प्रकल्पाचे स्थान	प्रकल्प	प्रकल्प	गांव/बहुत	प्रकल्प
		काजळा	डोकेवाडी	बाभळगांव	साकत
	तालुका	उबाद	धूम	तुळजापूर	परेंडा
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	1992	1995	--	--
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	--	--	1999	1999
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	619.28	645.44	726.00	1646.00
4	धरण				
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी.)	12.68	15.22	15.00	14.77
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी.)	12.68	15.22	15.00	14.77
5	कालवा अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	16.28	78.00	14.48	24.50
	ब) पूर्ण लांबी	16.28	78.00	14.48	24.50
6	कमाल क्षमता(द.ल.घ.मी.)	7.25	16.83	5.68	14.48
7	31.3.98 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	जो.सा.	4.584	जो.सा.	8.001
8	एकूण लाभक्षेत्र	2297	4846	1445	3478
	बीड	--	1432	--	--
	उस्मानाबाद	2297	3414	1445	3478
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र	एकूण	2867	4652	1308
	लायक क्षेत्र	बीड	--	1375	--
		उस्मानाबाद	2867	3277	1308
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताक्षाली घेणारे क्षेत्र(हेक्टर)	एकूण	1500	3358	1040
		बीड	--	998	--
		उस्मानाबाद	1500	4340	1040
11	सध्या 97-98 मध्ये ओलिताक्षाली असलेले क्षेत्र(हेक्टर) अ) बारमाही	लातूर	--	--	--
	ब) हंगामी	25	313	123	165

आधार : - 1) कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, उस्मानाबाद.

2) कार्यकारी अभियंता, उस्मानाबाद मध्यम प्रकल्प विभाग, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक ३.९

उस्मानाबाद जिल्हातील १९९० - ९१ च्या कृषि गणनेनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ, औताखालील वहित धारण जमिनी आणि औलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहिताच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	व्यवहारीक धारण संख्या	क्षेत्रफळ	संयुक्त धारण संख्या	क्षेत्रफळ	एकूण धारण संख्या	क्षेत्रफळ
१	२	३	४	५	६	७	८
१	०.०२ पेक्षा कमी	६०९	७	२११	२	८२०	९
२	०.०२ ते ०.५	९३००	२९२८	२२९०	३५३	११६७०	३२८१
३	०.५ ते १.० (सिमांतिक)	२४७२३	१९१२९	१२०८	९११	२५९३१	२००४०
४	१.० ते २.० (अल्प)	६२९५६	९२४५३	२२४२	३३०५	६५१९८	९५७५८
५	२.० ते ३.०	३७१६८	८९१४९	१८९२	४६८७	३९०६०	९३७५६
६	३.० ते ४.० (अल्प मध्याम)	२१४०१	७३६५१	१३२७	४५६२	२२७२८	७८२३३
७	४.० ते ५.०	१४३७४	६३६०९	९५१	४२३८	१५३२५	६८०४७
८	५.० ते ७.५	१९१३८	११६९११	१५०७	९२९७	२०६४५	१२५३०६
९	७.५ ते १०.०० (मध्याम)	७४५६	६३६०६	८४२	७२५१	८२९८	७०८५७
१०	१०.०० ते २०.००	५३७३	६८२२१	१००७	१३३७१	६३८०	८१५९२
११	२०.०० ते पेक्षा जास्त मोठे	४६२	१४४०२	१६४	४६९७	६२६	१९२९९
एकूण श्रेणी		२०३०४०	६०३३६६	१३६४१	५२८१४	२१६६८१	६५६१८०

तक्ता क्रमांक ३.९ पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 3.9 पुढे चालू

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	पूर्ण ओलिताखलील		पूर्ण जिरायत		अंशतःओलिताखलील	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ (एकूण)
1	2	9	10	11	12	13	14
1	0.02 पेक्षा कमी	0	0	149	2	0	0
2	0.02 ते 0.5	685	190	10110	2830	182	62
3	0.5 ते 1.0 (सिमांतिक)	1055	697	23216	17432	1489	1113
4	1.0 ते 2.0 (अल्प)	1407	1731	56771	79637	6589	9437
5	2.0 ते 3.0	582	1155	33400	75871	4915	11191
6	3.0 ते 4.0 (अल्प मध्यम)	757	2297	17834	57584	4017	12917
7	4.0 ते 5.0	87	326	11490	47223	3680	15142
8	5.0 ते 7.5	72	340	15290	83913	5223	29202
9	7.5 ते 10.00 (मध्यम)	45	284	5811	43728	2412	18424
10	10.00 ते 20.00	34	337	4494	48374	1809	19175
11	20.00 पेक्षा जास्त मोठे	10	26	416	9200	193	3896
एकूण श्रेणी		4734	7383	178981	465800	30499	12056

तक्ता क्रमांक 3.9 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 3.9 पुढे चालू

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	अंशता ओलीता सालील पुढे चालू (क्षेत्रफळ)	संपूर्ण मालकीचे	पुर्ण घणे भाडेपट्टिदने		
		(क्षेत्रफळ)	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	15	16	17	18	19
1	0.02 पेक्षा कमी	0	820	9	0	0
2	0.02 ते 0.5	25	11657	3279	13	3
3	0.5 ते 1.0 (सिमांतकीक)	499	25922	20035	0	0
4	1.0 ते 2.0 (अल्प)	3515	65168	95710	13	23
5	2.0 ते 3.0	3626	39047	93724	0	0
6	3.0 ते 4.0 (अल्प मध्यम)	3672	22705	78186	0	0
7	4.0 ते 5.0	4348	15295	67906	21	105
8	5.0 ते 7.5	7004	20600	125056	21	143
9	7.5 ते 10.00 (मध्यम)	4097	8270	70619	4	29
10	10.00 20.00	3479	6339	80965	0	0
11	20.00 च्या पुढे मोठे	824	626	19299	0	0
एकूण श्रेणी		31089	216467	654787	72	303

तक्ता क्रमांक 3.9 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 3.9 पुढे चालू

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	पूर्णतः इतर पध्दतीने		अंशता: मालकीचे		अंशता: भाडेपट्टीचे		अंशतः इतर पध्दतीने	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	20	21	22	23	24	25	26	27
1	0.02 ते 0.02 पेक्षा कमी	0	0	0	0	0	0	0	0
2	0.02 ते 0.5	0	0	0	0	0	0	0	0
3	0.5 ते 1.0 (सिमांतिक)	6	3	3	2	0	0	0	0
4	1.0 ते 2.0 (अल्प)	17	25	0	0	0	0	0	0
5	2.0 ते 3.0	0	0	13	29	0	0	0	3
6	3.0 ते 4.0 (अल्प मध्यम)	0	0	13	24	9	14	0	14
7	4.0 ते 5.0	0	0	9	10	16	10	0	10
8	5.0 ते 7.5	3	20	13	58	14	17	0	17
9	7.5 ते 10.00 (मध्यम)	0	0	24	80	89	40	0	40
11	10.0 ते 20.00	7	82	34	321	75	149	0	149
12	20.00 च्या पुढे मोठे	0	0	0	0	0	0	0	0
एकुण		33	130	109	524	203	233	0	233

टिप :- संस्थाची माहिती वय्यक्तिक स्रोतात समाविष्ट केली आहे.
 आधार :- कृषि गणना 1990 - 91 (कृषि विभाग महाराष्ट्र राज्या पुणे
 आधार :- कृषि अणुक्तालय, पुणे.

तक्का क्रमांक : 3.10

कृषिविषयक अन्वयारे - पशुगणना 1997

जिल्हा : उस्मानाबाद.

वर्ष : 1997.

अ. क्र.	तहसील	नांगरांची संख्या		बैलगा-इया संख्या	ऊसाचे चरक		ओलीतासाठी		ट्रक्टर संख्या	तेलघाणी	
		लाक-डी	लोखंडी		शक्ति-चालणारे	बैल म-दतीने चालणारे	तेला-चालणारे	विद्युत् पंप		विद्युत् त श-क्तिवर चालणारी	इतर शक्ति-वर चालणारी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	उ.बाद	1890	2371	5633	243	180	2066	4660	160	-	-
2	कळंब	991	4326	6519	26	7	153	5887	127	1	-
3	उमरगा	-	13585	6634	222	0	609	8575	317	-	-
4	तुळजापूर	2380	3382	4195	192	6	457	6009	67	25	1
5	परंडा	-	1718	2838	144	-	437	6353	327	2	3
6	धूम	319	2075	3443	94	17	551	3016	117	6	-
जिल्हा एकूण		5580	27377	29262	921	210	4273	34500	1115	34	4

टिप: आकडे अस्थायी आहेत.

आधार: 1997 पशुगणना (जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, उस्मानाबाद).

तक्रा क्रमांक : 3.11

दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सुद्धा परिस्थितीची माहिती

जिल्हा : उस्मानाबाद.

वर्ष : 1993-99

अ. क्र.	तहसील	बा				ब					
		(अ) दुष्काळ व टंचाई				टंचाई					
		एकूण गावे संख्या	ग्रस्त गावे संख्या	ग्रस्त कुटुंबे संख्या	जमीन महसूल पूर्ण वा निलंबन दि-लेली गा-वे संख्या	अंदाजित हानी पिक धन घेणे	मदतीची हाती पशु-धन माल-मत्ता इ.ची हानी	मदतीची हाती घेतलेली कामे	कामे संध्या	केले-ला संचय रुपये	शेत जमिन अधि-नियम स्याली दिले-ली त-गाई रुपये
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	उस्मानाबाद	128	68	136	-						
2	कळंब	121	99	52	-	मदतीची हाती घेतलेली कामे नाहीत तरी सुध्दा मजुरांना रोजगार हमी घोजनेस्यली कामे पुरवलेली आहेत.					
3	उमरगा	148	129	34	-						
4	तुळजापूर	126	68	39	-						
5	परंडा	118	8	8	-						
6	धूम	98	15	4	-						
जिल्हा एकूण		731	363	265	-						

टिप :- 1) तहसिल मधील गावांची संख्या 1991 च्या जनगणनेनुसार देण्यात आलेली आहेत.

2) ही माहिती टंचाईग्रस्त म्हणजे ज्या गावांची अंतिम पैसेवारी पन्नास पेक्षाकमी आहे. अशा टंचाईग्रस्त गावांची आहे.

अधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय, महसूल विभाग उस्मानाबाद.

तबला क्र.3.12

टंचाईच्या पूर्वेतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईयुक्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती

जिल्हा : उस्मानाबाद

वर्ष : 1997-98

अ.क्र.	तहसील	मंडळाचे नांव	मंडळातील गावांची संख्या	युक्त गावांची संख्या
1	2	3	4	5
1	उस्मानाबाद	1) उस्मानाबाद	33	16
		2) तेर	25	7
		3) ढोकी	23	10
		4) बेंबळी	25	15
		5) पाडोळी	22	12
		एकूण	128	60
2	कळंब	1) कळंब	44	38
		2) मोहा	42	35
		3) शिराढोण	33	26
		एकूण	121	99
3	उमरगा	1) उमरगा	56	38
		2) सुरुम	38	36
		3) लोहारा	46	35
		एकूण	140	109
4	तुळजापूर	1) तुळजापूर	31	22
		2) मंगरुळ	26	15
		3) सावरगाव	21	6
		4) नळदुर्ग	29	21
		5) जळकोट	19	16
		एकूण	126	80
5	परंडा	1) परंडा	39	0
		2) अनाळा	40	0
		3) जवळा	37	0
		एकूण	116	0
6	भूम	1) भूम	23	5
		2) वाशी	17	9
		3) वालवड	19	0
		4) पारगाव	18	0
		5) ईट	21	1
		एकूण	98	15
जिल्हा एकूण		24	729	363

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय, महसूल विभाग, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - 4.1

तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसील	विदेशी/संकरित गाई व बैल				एकूण (3 ते 6)
		केवळ पैदाशी करिता ठेवलेले वक्क	पैदाशी व कामाकरिता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामा करिता उप- योगात आणलेले बैल	पैदाशीसाठी अथवा कामा- साठी उपयो- गात न आणलेले बैल	
1	2	3	4	5	6	7
1	उस्मानाबाद	138	602	1859	227	2026
2	कढंब	25	53	812	4	894
3	उमरगा	10	25	233	3	271
4	तुळजापूर	14	42	349	7	412
5	परंडा	24	71	852	-	947
6	धूम	91	204	943	57	1295
एकूण जिल्हा		382	997	4246	298	5845

तक्ता 4.1 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चाल

तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अ. क्र.	तहसील	विदेशी / संकरित गाई व बैल					एकूण विदेशी/संकरित अडीच वर्षांपर्यंत- गाई व बैल
		दुभत्या	एकदाही न व्याय लेल्या व आट लेल्या	इतर	एकूण गाई	एकूण	
1	2	8	9	10	11	12	13
1	उस्मानाबाद	3318	1919	240	5477	2656	11970
2	कळंब	7445	2910	76	10631	5000	20442
3	उमरगा	2083	1135	40	3258	1521	6135
4	तुळजापूर	1810	1212	5	3027	1573	6009
5	परंडा	2312	2013	-	4325	2178	9216
6	धूम	6711	4354	16	11081	5981	22394
एकूण जिल्हा.		23879	13543	377	37799	18909	76166

तक्ता क्र.4. 1 पुढे चाल

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1997) च्या पशुगणनेप्रमाणे

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	देशी गाई व बैल						
		तीन वर्षावरील बैल				तीन वर्षावरील गाई		
		केवळ पै- दाशीसा- ठी वापर- लेले वद्ध	पैदाशी व कामाकरि- ता उपयो- गात आण- लेले	केवळ कामा- करिता वापरलेले	इतर बैल	एकूण 3 वर्षाव- रील बै- ल(14+15 +16+17)	दुभत्या	अटलेल्या व एकदाही न व्याधलेल्या गाई
1	2	14	15	16	17	18	19	20
1	उस्मानाबाद	441	3060	22199	634	26334	9461	5204
2	कळंब	81	1245	25483	125	27134	5504	3546
3	उमरगा	61	1691	27125	66	28943	11625	8941
4	तुळजापूर	71	2544	22376	471	25462	13657	8316
5	परंडा	186	1202	26526	-	27834	4128	3538
6	भूम	72	2913	12502	312	15799	4157	2974
एकूण जिल्हा.		832	12655	136411	1608	151506	48532	32419

तक्ता क्र. 4.1 पुढे चालू...

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	देशी गाई व बैल				
		३ वर्षावरील-गाई इतर	एकूण गाई	तीन वर्षे व त्याखालील देशी वासरे	एकूण देशी गाई व बैल (18+22+23)	विदेशी / संकरीत व देशी एकूण गाई व बैल
1	2	21	22	23	24	25
1	उस्मानाबाद	269	14874	13009	54217	66187
2	कळंब	106	9156	7867	44157	64599
3	उमरगा	89	20655	15985	65583	71718
4	तुळजापूर	13	21886	19733	67081	73090
5	परंडा	-	7666	6516	42016	51232
6	भूम	27	7158	6714	29671	52062
एकूण जिल्हा		444	81395	69824	302725	378891

तक्ता क्र. 4.1 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1997) च्या पशुगणनेप्रमाणे

जिल्हा :- उस्मानाबाद .

अ. क्र.	तहसील	म्हशी व रेडे						
		तीन वर्षेवरील रेडे					इ वर्षावरील म्हशी	
		केवळ पैदाशी साठी ठेवलेले	पैदाशी साठी व कामासाठी ठेवलेले	केवळ कामा- साठी ठेवलेले	इतर	एकूण रेडे	कुभता	अटलेल्या व न व्याघ- लेल्या
1	2	26	27	28	29	30	31	32
1	उस्मानाबाद	190	93	231	7	521	11057	5603
2	कळंब	42	58	27	0	127	7022	3803
3	उमरगा	119	114	49	2	284	12580	9610
4	तुळजापूर	100	133	306	20	559	15612	9143
5	परंडा	70	75	127	0	272	2874	2472
6	भूम	54	30	41	6	131	3626	2616
एकूण जिल्हा		575	503	781	35	1894	52771	33247

तक्ता क्र. 4 . 1 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

तहसीलवार पशुधन (1997 व्हा पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अ. क्र.	तहसील	म्हशी व रेडे			एकूण गोजातीय	
		३ वर्षावरील म्हशी इतर	एकूण म्हशी	रेडेके ३ वर्षे व त्याखालील		एकूण म्हशी व रेडेके
1	2	33	34	35	36	37
1	उस्मानाबाद	99	16759	10415	27695	93882
2	कळंब	42	18867	7416	18410	83009
3	उमरगा	178	22368	15833	37677	109395
4	तुळजापूर	25	24788	16848	42179	115269
5	परंडा	-	5346	5240	10758	61998
6	धूम	4	6246	4380	10756	62821
एकूण जिल्हा		348	86358	59324	147475	526366

तक्ता क्र. 4.1 पुढे चालू

तबता क्रमांक 4.1 पुढे चाड

तहसीलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा :- उस्मानाबाद .

अ. क्र.	तहसील	मेंढया	बक-या	घाडे व शिंगरे	इतर पशुधन	एकूण पशुधन	एकूण कॉबडया	एकूण कुक्कुट पक्षी
1	2	38	39	40	41	42	43	44
1	उस्मानाबाद	6355	50006	511	11870	163424	64259	64589
2	कळंब	5183	36387	12	8999	133590	41819	41819
3	उमरगा	14746	49784	64	14054	188043	231474	231474
4	तुळजापूर	14806	72853	71	13055	216134	78916	78916
5	परंडा	8815	44924	87	8860	124676	73314	73314
6	धूम	3933	35027	21	5818	107612	68999	68999
एकूण जिल्हा		53918	269781	766	62648	933479	558761	559031

टिप :- 1) आकडे अस्थायी स्वरूपात आहेत. 2) इतर पशुधन यामध्ये कुत्री, सेचरे, माढवे, उंठ, व डूकरे यांचा समावेश आहे. 3) एकूण कॉबडया कॉबडीची पिल्ली व कुक्कुटादी पक्षी यांचा समावेश आहे. आधार:- 1997 पशुगणना (जिल्हा सरसिधकी कार्यालय उस्मानाबाद.

तक्रा क्रमांक : 4.2.

जिल्ह्यातील पशुवैधकीय संस्थांची तालुकावार संख्या : 1998 - 99

जिल्हा : उस्मानाबाद .

अ. क्र.	तहसील	पशुवैधकीय संस्थांचा प्रकार								
		पशुवैध- कीय स- र्व चिकि- त्सालये	पशुवैधकीय दवाखाने	पशुवैध- कीय प्र- धमोप- चार केंद्रे	पशुरोग अन्वेष- ण केंद्रे/प्रयोग शाळा	फिरते पशुरोग नियंत्र- ण पथ- के	फिरते पशुवै- धकीय दवा- खाने	दक्षता पथके		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उस्मानाबाद	1	-	7	10	1	-	-	1	-
2	कळंब	-	-	7	8	-	-	-	-	-
3	उमरगा	-	-	8	11	-	-	-	-	-
4	तुळजापूर	-	-	7	6	-	-	-	-	-
5	परंडा	-	-	5	8	-	-	-	-	-
6	भूम	-	-	6	6	-	-	-	-	-
एकूण जिल्हा		1	-	40	49	1	-	-	1	-

तक्रा क्र. 4.2 पुढे चालू ...

तक्का क्रमांक : 4.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील पशुवैधकीय संस्थांची तालुकावार संख्या : 1997 - 98

जिल्हा : उस्मानाबाद .

अ. क्र.	तहसील	पशुवैधकीय संस्थांचा प्रकार										
		कृत्रिम रेतन प्रशिक्षण केंद्रे	विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्रे	जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्रे	आधार भूत ग्राम केंद्रे	कृत्रिम रेतन केंद्रे	जिल्हा आधार विभागीय परिषदा डील केंद्रे	रेतन केंद्रे	भूत ग्राम केंद्रे	पशुपै-दास केंद्रे	सधन कुक्कुट वि-कास गट	मेष पैदास केंद्रे
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	उस्मानाबाद	-	-	1	-	17	-	-	-	1	-	-
2	कळंब	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-
3	उमरगा	-	-	-	-	19	-	-	-	-	-	-
4	तुळजापूर	-	-	-	1	13	6	-	-	-	(1)	-
5	परंडा	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-
6	भूम	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-
एकूण जिल्हा		-	-	1	1	89	6	-	-	1	(1)	-

टिप = जिल्हा मेष व शेळी पैदास क्षेत्र एकत्रित असल्यामुळे स्तंभ क्र. 21 व 22 ला कंस केला आहे.

आधार = जिल्हा उपसंचालक पशुसंवर्धन उस्मानाबाद .

2) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी जिल्हा परिषद उस्मानाबाद .

तक्ता क्रमांक 4.3

रोगांच्या प्रकारादुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या वर्ष (1998-99)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	संसर्गजन्य व बांडगुळजन्य रोग	लागण	मृत्यू
1	2	3	4
1	<u>एकूण पशुधनाची मृत्यू संख्या</u> <u>गाई, म्हशी व बैल</u> अ) घटसर्प ब) लाळ्या (पायलाग) क) फ-घा ड) फासी इ) सरा फा) देवी ग) इतर <u>एकूण :-</u>	159 54 12 - - - - - 66	135 41 4 - - - - - 45
2.	<u>मेंढ्या व बक-घा</u> अ) फ-घा ब) न्युमोनिया क) लाळ्या (पायलाग) ड) देवी इ) इतर <u>एकूण:-</u>	93 - - - - -	90 - - - - -
3.	<u>काँबड्या</u> अ) राणीसित (मानमोडी) ब) देवी क) बुळकाडी ड) इतर <u>एकूण:-</u>	- - - - -	- - - - -

आधार :- 1) जिल्हा पशुसंवर्धन उप संचालक, उस्मानाबाद .

2) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जि.प. उस्मानाबाद .

तक्ता क्रमांक 4.3 (अ)

विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य वर्ष (1998-99)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खर्चीकरण केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा अंतर्गत जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या		लस टोचलेल्या जनावरांची संख्या
					एकूण वासरे	स्तंभ-6 पैकी संकरित वासरांची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	उस्मानाबाद.	99255	5879	6960	2040	1276	99255
2	कळंब	79929	5880	8078	2377	1890	79929
3	उमरगा	84040	4564	9730	2255	1572	84040
4	तुळजापूर	84427	5322	3723	1189	797	84427
5	परंडा	64004	4670	4423	1641	1307	64004
6	भूम	62121	4267	6415	2132	1719	62121
	जिल्हा एकूण	473776	30582	39329	11634	8561	473776

आधार :- 1) जिल्हा पशुसंवर्धन उप संचालक, उस्मानाबाद.

2) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जि.प. उस्मानाबाद.

तबता क्रमांक 4.4

मास्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशूंची संख्या(1998-99)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसील	पशुवध गृहांची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे (संख्या)						
			गायी व बैल	म्हशी व रेडे	मेंढया	शेळ्या/ बक-घा	डुकरे	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	उस्मानाबाद.	2	2815	2840	3510	8145	0	0	17310
2	कळंब	1	29	0	0	0	0	0	29
3	उमरगा	4	22	3	0	0	0	0	25
4	तुळजापूर	3	396	209	3705	190	0	0	4500
5	परंडा	1	3160	0	32	5000	28	0	8220
6	भूम	1	45	9	0	0	0	0	54
	जिल्हा एकूण	12	6467	3061	7247	13335	28	0	30138

आधार :- 1) जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, उस्मानाबाद.

2) नगरपालिका कळंब, उमरगा, तुळजापूर, परंडा, भूम, नळदुर्ग, सुरुम.

तक्ता क्रमांक 4.5

जिल्ह्यातील वनक्षेत्र वर्ष 1998-99

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(वनक्षेत्र चौ.कि.मी.)

अ.क्र.	विभाग	राक्षीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	ए कू ण
1	2	3	4	5	6
1	महसूल विभाग	0	0	0	0
2	वन विभाग	31	-	30	61
	जिल्हा एकूण	31	-	30	61

आधार :- वनसंरक्षक, औरंगाबाद, वनवृत्त .
उपवन संरक्षक (वन्यजीव) औरंगाबाद.

तथ्या क्रमांक 4.6

जिल्ह्यातील सस्य व गौण वन उत्पादने वर्ष (1998-99)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	वन उत्पादने	संदर्भ वर्षातील एकूण उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्री केलेले उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्रीचे मूल्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून) (रु.हजारांत)
1	2	3	4	5
1	इमारती लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
2	जकारू लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
3	चंदन लाकूड (हजार घमी)	0	0	0
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) बांदू (संख्या)	0	0	0
	ब) गवत इत्यादि (क्विंटल)	60	60	18
	क) विडी पाने (स्टॅ.बॅग)	0	0	0
	ड) डिक (क्विंटल)	0	0	0
5	इतर			
	1. आपटा पाने	0	0	0
	2. मोहाची फुले (क्विं.)	0	0	0
	3. खाणी व खनिजे	0	0	0
	4. हिरडा (क्विंटल)	0	0	0
	5. आंबा	0	0	0
	6. रोशा	0	0	0
	7. लाख (क्विंटल)	0	0	0
	8. इतर	0	0	0
6	एकूण गौण उत्पादने (4+5)			18
	जिल्हा एकूण किंमत (1+2+3+6)	-	-	18

आधार :- 1) उपविभागीय वनअधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 6.7

जिल्ह्यातील भूजल मत्स्यव्यवसाय वर्ष (1998-99)

जिल्हा :- उस्मानाबाद .

अ.क्र.	तहसील	नदीची लांबी (किमी)	मत्स्यव्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळी, सरोवरे व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र) (हेक्टर)	मत्स्यव्यवसायासाठी उपयुक्त एकूण क्षेत्र (हेक्टर)	भूजल मत्स्य उत्पादन (मै.टन)	परक लेव्या भागांचे उत्पादन किंमत (रुपये लाखांत)	मत्स्यव्यवसायातील वापरलेले मत्स्य बीज (लाखांत)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	उस्मानाबाद	147	2596	1756	217	42.43	31.67
2	कळंब	143	1627	863	25	5.03	7.00
3	उमरगा	उ.ना.	2149	1042	145	29.03	19.52
4	तुळजापूर	उ.ना.	2319	1838	156	31.23	12.28
5	परंडा	58	2170	1838	275	55.03	17.33
6	भूम	उ.ना.	1430	1050	47	9.43	6.53
	जिल्हा एकूण	348	11690	8336	845	172.03	83.27

टिप :- 1) 1998 - 99 चा वर्षी तलावात पर्णक्षमते इतके पाणी नअव्यासुळे मत्स्य व्यवसायासाठीील क्षेत्र कमी दर्जाविष्यात आलेले आहे.

2) उ. ना. = उपलब्ध नाही.

आधार :- जिल्हा मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 5.1

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (1998)

जिल्हा :- उत्तमानाज्वाड.

परिमाणु :- रुपये हजारत.

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कार- खान्यातील कामगार			
			नौद- णी झा- लेले	बंद गठ- विणारे चाळ	रपत्रे गठ- विणारे चाळ	ए इ ण	इ र ष	सि या	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	833 शेतीचे पदार्थ तसेच पशुजन्य पदार्थांचा दर्जा ठरविण्याविषयक उत्पादन	833	1	0	0	0	0	0	
2	201 द्रुग्ध पदार्थांचे उत्पादन	201	1	0	1	117	112	5	
3	206 साखर निर्मिती व शुध्दीकरण निर्वा पात्र साखर कारखाने	206	2	0	2	1121	1121	0	
4	211 इतर साध तेलाचे उत्पादन	211	3	2	0	0	0	0	
5	235 मुती कापड तयार करणे/प्रक्रिया करणे.	235	4	0	3	1264	1047	235	
6	270 प्लाचवड व्यतिरिक्त इतर लाकडापासून फळ्या तयार करणे	270	16	6	2	11	11	0	
7	300 नायट्रिक ॲसिड, अमोनिया नायट्रेटचे उत्पादन.	300	1	0	1	83	83	0	
8	301 रासायनिक स्रते व किटक नाशके.	301	1	0	1	75	75	0	
9	303 पेंट्स, वॉर्निशिसंबंधित उत्पादने व कृत्रिम रंग तयार करणे, व शाई तयार करणे.	303	1	0	0	0	0	0	
10	304 औषध आणि औषधी संबंधी उत्पादन.	304	1	0	1	13	13	0	
11	308 रासायनिक अग्नीजन्य उत्पादने	308	4	4	0	0	0	0	
12	309 रासायनिक अग्नीजन्य उत्पादने फिल्म	309	1	0	0	0	0	0	
13	324 सिमेंट, चुना, प्लास्टर उत्पादन	324	1	0	1	22	22	0	
14	329 इतर अधातू सनिजाचे उत्पादन	329	1	0	1	21	21	0	
15	330 प्राथमिक स्वरूपात लोखंड तयार करणे	330	1	0	0	0	0	0	
16	335 ॲल्युमिनियमच्या-वस्तू तयार करणे	335	1	0	0	0	0	0	
17	341 फॅब्रीकेटेड धातूचे उत्पादन.	341	1	0	1	6	6	0	
18	398 जड वाहनाची दुरुस्ती	398	6	0	6	372	381	13	
19	682 किरकोळ पेट्रोल विक्री	682	6	0	0	0	0	0	
एकूण			--	53	12	20	3125	2872	253

तक्ता क्रमांक 5.1 पुढे चालू.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

कारखान्यातील कामगाऱ्यांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (1998)

क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	काम केलेल्या क्रम दिनांची संख्या	प्रपत्र न पाठविणारे चालू कारखाने	स्तंभ 10 मधील कारखान्या- तील कामगार
1	2	3	10	11	12
1	603 शेतीचे पदार्थ तसेच पशुजन्य पदार्थांचा दर्जा ठरविण्याविषयक उत्पादन	603	50	1	50
2	201 दूग्ध पदार्थांचे उत्पादन	201	4225	0	0
3	206 साखर निर्मिती व शुध्दीकरण निर्वा पात्र साखर कारखाने	206	242275	0	0
4	211 इतर झाव तैलाचे उत्पादन	211	0	1	10
5	235 सुती कापड तयार करणे/ प्रक्रिया करणे.	235	420413	1	80
6	270 प्लाष्टबूड व्यतिरिक्त इतर लाकडापासून फळ्या तयार करणे	270	3407	0	27
7	300 नायट्रिक अॅसिड, अमोनिया नायट्रेटचे उत्पादन.	300	30372	0	0
8	301 रासायनिक सत्ते व किटक नाशके.	301	20973	0	0
9	303 पॅन्ट्स, वॉर्निशिसंबंधित उत्पादने व कृत्रिम रंग तयार करणे.	303	0	0	1
10	304 औषध आणि औषधी संबंधी उत्पादन.	304	3771	0	0
11	308 रासायनिक अग्नीजन्य उत्पादने.	308	0	0	0
12	309 रासायनिक उत्पादन/फिल्म	309	0	1	20
13	324 सिमेंट, चुना, प्लास्टर उत्पादन	324	6904	0	0
14	329 इतर अधातू खनिजाचे उत्पादन	329	6468	0	0
15	330 प्राथमिक स्वरूपात लोखंड तयार करणे	330	0	0	1
16	335 अॅल्युमिनिमच्या वस्तू तयार करणे	335	0	0	1
17	341 फॅब्रीकेटेड धातूचे उत्पादन.	341	831	0	0
18	398 जड वाहनाची दुरुस्ती	398	116261	0	0
19	682 किरकोळ पेट्रोल विक्री	682	0	6	48
एकूण		--	893885	21	349

आधार : औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

तक्ता क्रमांक 5.2

याद्व कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1998

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	प्राथम उद्योग समूह व त्यांचे श्रेणींक	10 कामगारांपेक्षा कमी		10 ते 19 कामगार		20 ते 49 कामगार		50 ते 99 कामगार		100 ते 499 कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	03 कृषि, वन, मत्स्य, स्नाय	0	0	0	0	0	0	1	50	0	0
2	20 साधपदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1	50	2	454
3	21 वनस्पती वृष, तेल, उत्पा.	2	9	1	10	0	0	0	0	0	0
4	23 सुती कापडाचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1	0	2	492
5	27 लाकूड व लाकडी वस्तु-पासूनचे उत्पादन	1	38	0	0	0	0	0	0	0	0
6	30 रबर, प्लॅस्टिक, पेट्रोलियम कोळसा पदार्थांचे उत्पा.	0	0	1	13	2	50	2	158	0	0
7	32 अधातू, सनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	2	43	0	0	0	0
8	33 प्राथमिक स्वरूपात लोखंड तयार करणे	0	0	0	0	2	84	0	0	0	0
8	34 धातूंच्या वस्तू व सुटे भागांचे (घंत्र परिवहन सासुग्री वगळून) उत्पा.	1	6	0	0	0	0	0	0	0	0
9	39 जडघंत्र दुरुस्ती	0	0	0	0	3	126	2	126	1	100
10	60 इतर वर्गीकृत नसलेले किरकोळ व्यापार उत्पादन.	6	48	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		17	92	2	23	9	303	6	414	5	1036

तक्ता क्रमांक 5.2 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 5.2 पुढे चालू

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 1998

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग संसूच व संकेतांक	500 ते 999 कामगार		1000 ते 4999 कामगार		5000 व हून अधिक		ए	कू	ण
		अ	ब	अ	ब	अ	ब			
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	
1	03 कृषि, वने, मत्स्य, स्नायु	0	0	0	0	0	0	1	50	
2	20 साधनपदार्थांचे उत्पादन	1	784	0	0	0	0	3	1238	
3	21 वनस्पती तूप, तेल, उत्पा.	0	0	0	0	0	0	1	10	
4	23 सुती कापडाचे उत्पादन	1	792	0	0	0	0	4	1364	
5	27 लाकूड व लाकडी वस्तू-पासूनचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	10	38	
6	30 रबर, प्लॅस्टिक, पेट्रोलियम कोळसा पदार्थांचे उत्पा.	0	0	0	0	0	0	5	221	
7	32 अधातू, खनिज पदार्थांचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	2	43	
8	33 प्राथमिक स्वरूपात लोखंड तयार करणे	0	0	0	0	0	0	2	84	
8	34 धातूच्या वस्तू व सुटे भागाचे (घंत्र परिवहन सासुग्री वगळून) उत्पा.	0	0	0	0	0	0	1	6	
9	39 जडघंत्र दुरुस्ती	0	0	0	0	0	0	6	372	
10	68 इतर वर्गीकृत नसलेले किरकोळ व्यापार उत्पादन.	0	0	0	0	0	0	6	48	
जिल्हा एकूण		2	1576	0	0	0	0	41	3474	

टिप- अ= कारखान्यांची संख्या, ब= कामगारांची संख्या.

आधार : औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.3

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष (1998)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		अनुश्लेषित		60 दिवस व त्यापेक्षा कमी		61 ते 120 दिवस		121 ते 180 दिवस	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	03 कृषी, वने, मत्स्य उत्पादने	0	0	0	0	0	0	0	0
2	20 साध वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	1	769
3	21 वनस्पती तूप, तेल, साध वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
4	23 कापड उत्पादने	0	0	0	0	0	0	0	0
5	27 लाकडी वस्तूंचे फर्निचर	0	0	0	0	0	0	0	0
6	30 रबर, प्लॅस्टिक, पेट्रोलियम, कोळसा इ. उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
7	32 अधातू सनिज पदार्थ	0	0	0	0	0	0	0	0
8	34 धातूजन्य पदार्थ व त्याच्या भागाचे उत्पादन, (घंत्रसामुग्री व दळणवळण सामुग्री वगळून)	0	0	0	0	0	0	1	6
9	39 घंत्रसामुग्रीदुरुस्ती (अवजड)	0	0	0	0	0	0	0	0
10	68 किरकोळ व्यापार	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	0	0	0	0	0	2	790

तक्ता क्रमांक 5.3 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 5.3 पुढे चालू

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण (वर्ष 1998)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतिक	दिवसांची संख्या							
		181 ते 240		241 ते 300		300 हून अधिक		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	23 कृषी, वने, मत्स्य उत्पादने	0	0	0	0	0	0	0	0
2	28 साध वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	2	454	2	454
3	21 वनस्पती तूप, तेल, साध वस्तूंचे उत्पादन	0	0	0	0	0	0	0	0
4	23 कापड उत्पादने	0	0	0	0	3	1284	3	1284
5	27 लाकडी वस्तूंचे फर्निचर	0	0	0	0	2	11	2	11
6	30 रबर, प्लॅस्टिक, पेट्रोलियम, कोळसा इ. उत्पादन	0	0	2	88	1	83	3	171
7	32 अधातू खनिज पदार्थ	0	0	0	0	2	43	2	43
8	34 धातूजन्य पदार्थ व त्याच्या भागाचे उत्पादन, (घंत्रसामुग्री व दळणवळण सामुग्री वगळून)	0	0	0	0	1	6	1	6
9	39 घंत्रसामुग्रीदुरुस्ती (अवजड)	0	0	0	0	6	37	6	37
10	68 किरकोळ व्यापार	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	0	2	88	16	2247	16	2247

आधार:- औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.4

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी वर्ष (1996-97)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

परिमाण :- रुपये हजारात.

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	स्थिर भां- डबल रु.	सेवते भां- डबल रु.	कामगार संख्या	कर्मचारी संख्या	कामगारांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
1	20 व 21 साध पदार्थांचे उत्पादन	229477	93247	1299	1951	43757
2	23 सुती कापडाचे उत्पादन	127334	17717	1307	1418	22116
3	30 रबर प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम कोळसा इ. उत्पादन.	21519	19883	31	53	1887
4	इतर	4722	48791	621	768	24820
जिल्हा एकूण		383851	171639	3258	4190	98988

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	एकूण मिळकत	एकूण उत्पादन	एकूण निवृष्टी	सुल्य वृद्धी
1	2	8	9	10	11
1	20 व 21 साध पदार्थांचे उत्पादन	91193	795428	1029442	211106
2	23 सुती कापडाचे उत्पादन	35131	328763	487267	57907
3	30 रबर प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम, कोळसा इ. उत्पादने.	2604	103988	113991	7964
4	इतर	38857	17383	56677	39819
जिल्हा एकूण		167784	1245482	1687377	315995

टिप :- आकडे हजारात केल्यामुळे जिल्ह्याची एकूण कदाचीत जुळणार नाही.

टिप :- उद्योगनिहाय माहिती मोठ्या कारखान्यांसाठी दिली असून लहान कारखान्यांची (नमुना निवडीवर) माहिती 'इतर' समोर देण्यात आलेली आहे.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी मंत्रालय, मुंबई.

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 1998

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बा.क्र.	वर्ष 1998
1	2	3
1	जाडीर केलेल्या रिक्तस्थाना जागांची संख्या	402
2	सेवायोजन कार्यालयीय उपायोग करणारे मालक	53
3	नवीन नोंदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या	11660
4	वर्ष अखेरीस घटवलेल्या उमेदवारांची एकूण संख्या	61919
5	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	(अ) साजगी क्षेत्र	19
	(ब) सार्वजनिक क्षेत्र	74
	(क) एकूण	93
6	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	(अ) अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती	24
	(ब) इतर	69
	(क) एकूण	93
7	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
	1) व्यवसायिक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	54
	ब) नोकरी दिलेले	22
	2) प्रशासकीय, शास्त्रीय व व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	--
	ब) नोकरी दिलेले	--
	3) लेखनिक व तत्संबंधीचे कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	275
	ब) नोकरी दिलेले	9
	4) विक्री कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	--
	ब) नोकरी दिलेले	--
	5) शेतकरी, मत्स्य व्यवसाय, शिकारी व संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	--
	ब) नोकरी दिलेले	--

तबता क्रमांक 5.5 पुढे चालू

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 1998

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बा ब	वर्ष 1998
1	2	3
7	6) खाण कामगार अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	-- --
	7) वाहतूक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	269 --
	8) क्राफ्टसमन, उत्पादन प्रक्रिया कामगार व इतर अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	132 --
	9) सेवा, खेळ व तत्सम कामगार अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	19 -
	10) इतर कोठेही वर्गीकरण न केलेले कामगार अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	16811 62
	11) ए कू ण अ) नोंदणी केलेले ब) नोकरी दिलेले	11660 93

आधार :- जिल्हा सेवायोजन कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 5.6

व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 1998-99

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बा ब	परिमाण	वर्ष 1997-98
1	2	3	4
1	<p><u>सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र</u></p> <p>(1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या</p> <p>(2) सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा</p> <p>(3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या</p>	संख्या	123
2	<p><u>विश्वविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन</u></p> <p>(1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या</p> <p>(2) सेवायोजन केंद्रामध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा</p> <p>(3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या</p>	संख्या संख्या संख्या	264 13 209

टिप :- 1) विश्वविद्यालयीन सेवायोजन केंद्रातील व्यावसाय मार्गदर्शनाची माहिती संपूर्ण मराठवाडा विभागाची आहे.

आधार :- 1) जिल्हा सेवायोजन कार्यालय, उस्मानाबाद.

2) विधापिठ सेवायोजन व मार्गदर्शन केंद्र, औरंगाबाद.

तक्ता क्रमांक 5.7

जिल्ह्यातील कर्मचाऱ्यांची संख्या (कर्मचारी गणना 1998)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब (वेतनश्रेणीनुसार पदाची श्रेणी)	शासकीय	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
1	2	3	4	5
1.	अ	249	114	8
2.	ब	880	631	13
3.	क	4656	7098	406
4.	ड	2280	1152	504
5.	एकूण वर्ग - अ ते ड	8065	8995	923
6.	* इ (इतर वर्ग)	1285	3228	525
7.	एकूण - अ ते इ	9350	12223	1448

टिप:- 1) सदरील माहितीत रिक्त पदाचा समावेश नाही.

2):* इतर घामध्ये कार्यव्ययी आस्थापनेवरील आकस्मिक खर्चातून रोजगार दिले जाणारे रोजंदारीवरील, अंशकालिक, मानसेवी आणि वरील वर्गात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी यांचा समावेश होतो.

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तबता क्रमांक 5.8

निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च 99 ला संपणा-या वर्षाकरिता)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या अस्थापनांची संख्या	कर्मचारी संख्या			
				शासकीय	निमशासकीय	स्वाजगी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	00	18	1015	--	224	1239
2	स्नायकाम	10	9	91	--	--	110
3	वस्त्र निर्माण	20 व 21	-	-	--	3181	3181
4	बीज निर्मिती, गॅस, पाणी व सांडपाणी सेवा	40 ते 42	2	--	1550	--	1550
5	बांधकाम	50	8	215	487	--	702
6	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60 ते 69	1	--	--	10	10
7	परिवहन, गोदामे आणि दळणवळण	70 ते 75	2	1410	2252	--	3662
8	वित्त पुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	80 ते 83	51	62	618	1355	2035
9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	90 ते 96	186	6592	10732	3099	20423
10	इतर (दुरुस्ती सेवा)	98 ते 99	--	--	--	--	--
	जिल्हा एकूण		277	9385	15639	7869	32893

तक्ता क्रमांक 5.9

विधुतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या

31 मार्च 1999 अखेर

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(लोकसंख्या हजारात)

अ.क्र.	घंत्रणा	वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विधुतीकरण झालेली गावे	
			गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	महाराष्ट्र राज्य विधुत मंडळ	31.3.91	712	8	712	900
		31.3.98	722	8	722	1082
		31.3.99	722	8	722	1082
2	साजगी विधुत कंपन्या	31.3.91	सर्व वर्षांसाठी माहिती निरंक आहे कारण साजगी कंपनीद्वारे विजेचापुरवठा केला जात नाही.			
		31.3.98				
		31.3.99				
	जिल्हा एकूण	31.3.91	712	8	712	900
		31.3.98	722	8	722	1082
		31.3.99	722	8	722	1082

तक्का क्रमांक : 5.9 पुढे चालू ..

विधुतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या

31 मार्च 99 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	घंत्रणा	वर्ष	विधुतीकरण झालेली शहरे		एकूण विधुतीकरण झाले- ली गावे व शहरे संख्या	
			संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	8	9	10	11
1	महाराष्ट्र राज्य विधुत मंडळ	31-03-91	8	130	720	1030
		31-03-98	8	194	730	1276
		31-03-99	8	194	730	1276
2	खाजगी विधुत	31-03-91				
		31-03-98				
		31-03-99				
			सर्व वर्षांसाठी महिती निरंक आहे. कारण खाजगी कंपन्यांद्वारे विजेचा पुरवठा केला जात नाही.			
एकूण जिल्हा		31-03-91	8	130	720	1030
		31-03-98	8	194	730	1276
		31-03-99	8	194	730	1276

टिप :- 1) 31.3.91 साठी 1991 ची जनगणना घेतली आहे.

आधार :- कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विधुत मंडळ उस्मानाबाद.

तक्ती क्रमांक 5.10

विजेची वापर 1998-99 चा वर्षाकरिता

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(इजार किलोवॉट तासामध्ये)

अ.क्र.	निर्मितीचा प्रकार	विजेच्या प्रकाराचा वापर							कनेक्शन्सची संख्या
		घरगुती	व्यापारी कामासाठी लघु-शक्तीसाठी	औधोगिक	सार्वजनिक दिवाबत्ती	कृषि	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	धर्मल	51408 (21.58)	7092 (2.98)	26037 (10.93)	6186 (2.60)	139302 (58.49)	8151 (3.42)	238176 (100.00)	186514
2	हायड्रो	0	0	0	0	0	0	0	0
3	इतर	0	0	0	0	0	0	0	0
	एकूण	51408 (21.58)	7092 (2.98)	26037 (10.93)	6186 (2.60)	139302 (58.49)	8151 (3.42)	238176 (100.00)	186514

टिप :- कंसातील आकडे एकूणशी टक्केवारी दर्शवितात.

आधार :- कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, उस्मानाबाद,
विभाग 1 व 2

तक्ता क्रमांक 5.11

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

1998 च्या आर्थिक गणनेनुसार कृषि व बिगर कृषि उद्योग

अ. बाब क्र.	कृषि उद्योग			बिगर कृषि उद्योग			कृषि व बिगर कृषि उद्योग			
	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. उद्योगांची संख्या										
अ. स्वकारित		3677	121	3798	19121	5642	24763	22798	5763	28561
ब. आस्थापना		319	28	339	5896	2524	7628	5415	2544	7959
एकूण		3996	141	4137	24217	8166	32383	28213	8327	36528
2. मालकी प्रकारा- नुसार एकूण उद्योग (संख्या)										
अ. सहकारी		7	-	7	366	132	498	373	132	525
ब. सार्वजनिक		5	1	6	2366	615	2981	2371	616	2987
क. खाजगी		3984	148	4134	21485	7419	28904	25449	7559	33828
3. मालकीचा विशेष सामा- जिक गट (एकूण संस्थेशी टक्केवारी)										
अ. अनु.जाती		11.86	9.21	10.99	12.43	5.93	18.79	12.24	5.99	18.82
ब. अनु.जमाती		3.22	15.68	3.64	2.32	1.53	2.12	2.45	1.77	2.38

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 5.11 पुढे चालू....

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

1990 च्या अधिक गणनेनुसार कृषि व बिगर कृषि उद्योग

अ. बाब क्र.	कृषि उद्योग		बिगर कृषि उद्योग		कृषि व बिगर कृषि उद्योग		9	10	11	
	ग्रामीण	नागरी एकूण	ग्रामीण	नागरी एकूण	ग्रामीण	नागरी एकूण				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6. सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या										
अ. एकूण कामगार	5408	213	5611	45903	28215	74118	51311	28428	79739	
ब. वेतनावर काम करणारे	454	20	474	19324	18259	37583	19778	18279	38057	
क. वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांशी %	8.39	9.38	8.43	42.09	64.71	50.70	38.54	64.29	47.72	
ड. कामगारांची प्रती आस्थापना सरासरी संख्या	1	2	1	2	3	2	2	3	2	

आधार : अधिक गणना 1990

तथता क्रमांक - 5.12

**प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे
नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना-1992)**

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	कृषि	3996	5408	141	213	4137	5621
2.	सनिज उत्पादन व झाणकाम	113	272	1	1	114	273
3.	वस्त्रनिर्माण	4663	12291	1177	3089	5840	15380
4.	बीज, गॅस आणि पाणी- पुरवठा	39	60	11	89	50	149
5.	बांधकाम	1288	1947	137	275	1425	2222
6.	घाऊक व्यापार	319	437	198	669	517	1106
7.	किरकोळ व्यापार	7229	9135	3107	4835	10336	13970
8.	उपहारगृहे आणि हॉटेल्स	1183	2047	594	1859	1777	3906
9.	वाहतूक	176	428	412	1298	289	1718
10.	साठवणी आणि गोदाम विषयक	38	57	45	92	83	149
11.	दळणवळण	189	368	23	259	212	627
12.	वित्तीय, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	518	1029	287	1144	805	2173
13.	सांस्कृतिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	8462	17832	2473	14618	10935	32443
14.	हतर सेवा (इतरत्र वर्गीकरण न केलेल्या)	0	0	1	2	1	2
15.	सर्व प्रमुख उद्योग गट एकूण	28213	51311	8307	28428	36520	79739

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना 1992)

तक्ता क्र.5.13

महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांची
संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापनेतील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	02,03,05,06.	319	20	339
2	साणकाम व दगडकाम	15	4	0	4
3	वस्तुनिर्माण	20 ते 39	807	341	1148
4	बीज व गॅस पाणी	40,42	31	11	42
5	बांधकाम	50,51	85	23	108
6	घाऊक व्यापार	60 ते 64	59	81	130
7	किरकोळ व्यापार	65 ते 68	628	635	1263
8	निवासगृहे व उपहारगृहे	69	235	267	502
9	वाहतूक	70,72,73	100	21	121
10	साठवणूक व वस्रार	74	34	33	67
11	दळणवळण	75	189	22	211
12	अर्थपुरवठा संस्था, विमा मालमत्ता	80ते85 व 89	155	98	253
13	सांख्यिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	90,92ते97,99	2779	992	3771
14	इतर	100	0	0	0
15	एकूण कृषि व बिगर कृषि	0	5415	2544	7959

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन (आर्थिक गणना 1990)

तबता क्र.5.14

महत्वाच्या उद्योगगटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांवरील
कामगारांची संख्या (अर्थिक गणना-1990)

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापनेतील कामगार		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	02,03,05,06.	779	42	831
2	साणकाम व दगडकाम	15	44	0	44
3	वस्तुनिर्माण	20 ते 39	6430	1693	8123
4	वीज व गॅस पाणी	40,42	43	89	132
5	बांधकाम	50,51	407	127	534
6	घाऊक व्यापार	60 ते 64	125	377	502
7	किरकोळ व्यापार	65 ते 68	1479	1711	3190
8	निवासगृहे व उपहारगृहे	69	776	1215	1991
9	वाहतूक	70,72,73	346	1196	1542
10	साठवणूक व वसत्र	74	53	80	133
11	दळणवळण	75	368	258	626
12	अर्थपुरवठा संस्था, विमा मालमत्ता	80ते85 व 89	632	900	1532
13	सांख्यिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	90,92ते97,99	11201	12523	23724
14	इतर	100	0	0	0
15	एकूण कृषि व बिगर कृषि	0	22683	20211	42894

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन (अर्थिक गणना 1990)

तक्ता क्रमांक - 5.15

बिगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकत्र) (अर्थिक गणना-1998)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5
1.	सहकारी औद्योगिक आस्थापनांची संख्या	366	132	498
2.	विजेवर चालणा-या आस्थापनांची एकूण संस्थेशी टक्केवारी	1.63	4.54	2.40
3.	सहकारी आधुनिक आस्थापनात सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार			
	अ) एकूण कामगार	1471	1191	2662
	ब) प्रति आस्थापना कामगारांची संख्या	4	9	5

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (अर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक - 5.16

उद्योग यदालुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संस्था

(आर्थिक मणना-1990)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ.क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	कृषि	7	7	0	0	7	7
2.	झाणकाम व दगडकाम	0	0	0	0	0	0
3.	वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा	6	479	6	103	12	582
4.	बीजबत्ती गॅस व पाणी	1	1	0	0	1	1
5.	बांधकाम	0	0	0	0	0	0
6.	घाऊक व्यापार	16	33	1	3	17	36
7.	फिरकोड व्यापार	30	49	9	62	39	111
8.	उपहारगृहे व हॉटेल्स	0	0	0	0	0	0
9.	वाहतूक	0	0	1	2	1	2
10.	सातवणूक व वसार	10	11	2	2	12	13
11.	दळणवळण	2	4	1	0	3	12
12.	अर्थ पुरवठा, विमा, मालमत्ता, धंदे	54	229	17	248	71	477
13.	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	247	665	95	763	342	1428
14.	इतर सेवा	0	0	0	0	0	0
15.	प्रमुख - उद्योग गट एकूण	1149	10546	1230	27490	2449	42309
		373	1478	132	1191	505	2669

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक मणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.17 (आ)

वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (अर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	3549	4732	716	953	4265	5685
2.	3	186	558	74	222	260	780
3.	4	85	240	25	100	110	440
4.	5	16	80	14	70	30	150
5.	6 ते 9	19	141	6	41	25	182
6.	10 व अधिक	1	10	1	10	2	20
सर्व आकारमान गट		3956	5861	836	1396	4692	7257

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (अर्थिक गणना-1990)

तहसील क्रमांक - 5.17 (187)

वस्तु निर्माण व नुस्खी सेवा उद्दण्ड गटातील अस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींच्याची आकारमान गटातुसार संख्या (आर्थिक वर्ष 1998)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	सेवकासंचा प्रकाराचा गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		अस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	अस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	अस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	333	614	156	282	689	896
2.	3	75	225	59	177	134	402
3.	4	39	156	40	166	79	316
4.	5	58	258	19	95	69	345
5.	6-9	101	759	33	238	134	980
6.	10-19	179	2438	27	357	206	2727
7.	20-49	22	524	4	113	26	637
8.	50-199	6	631	3	279	9	918
9.	200-399	1	309	0	0	1	310
10.	400 व त्यापेक्षा जास्त	1	559	0	0	1	560
सर्व आकारमान गट		667	6430	341	1693	1108	8123

अध्या - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक वर्ष 1998)

तहता क्रमांक - 5.18 (अ)

घाऊक व किरकोळ व्यापारांमधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम
करणा-घा करणा-घांची आकारमान मतांनुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अ. रोजगाराचा क्र. आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण		
	स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत एकूण उद्योग संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8
1. 1-2	6790	7709	2473	2938	9263	10647	
2. 3	66	198	68	204	134	402	
3. 4	14	56	16	64	30	120	
4. 5	1	5	4	20	5	25	
5. 6-9	0	0	28	190	28	190	
6. 10 व अधिक	0	0	0	0	0	0	
सर्व आकारमान गट	6871	7968	2589	3416	9460	11364	

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.18 [ब]

घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील अस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-घा कर्मचा-घांची अकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	रोजगारांचा अकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		अस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	अस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	अस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	500	936	435	819	935	1755
2.	3	125	375	141	423	266	798
3.	4	22	88	54	216	76	304
4.	5	15	75	26	138	41	285
5.	6-9	11	73	51	342	62	415
6.	10-19	3	34	7	84	10	118
7.	20-49	1	23	2	74	3	97
8.	50-119	0	0	0	0	0	0
9.	200-399	0	0	0	0	0	0
10.	400 आणि त्यापेक्षा जास्त	0	0	0	0	0	0
सर्व अकारमान गट		677	1684	716	2088	1393	3492

अधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1998)

तक्ला क्रमांक - 5.19 [अ]

सांख्यिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा मधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी करणा-या कर्मचाऱ्यांची आकडा व जट्टासभार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	5565	6197	1385	1726	6950	7923
2.	3	85	255	60	180	145	435
3.	4	16	64	18	72	34	136
4.	5	8	40	9	45	17	85
5.	6 ते 9	7	55	8	55	15	110
6.	10 व अधिक	2	20	1	10	3	30

आधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.19 (ब)

सांख्यिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम

करणा-घा कर्मचा-चांची आकारमान गटांनुसार संख्या (आर्थिक गणना-1990)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	संजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापनांची संख्या	करणा-घा व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची संख्या	करणा-घा व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची संख्या	करणा-घा व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	1713	2737	329	549	2042	3286
2.	3	288	864	129	397	417	1251
3.	4	144	576	63	252	269	828
4.	5	79	395	54	270	133	665
5.	6-9	305	2234	112	803	417	3037
6.	10-19	135	2376	142	1976	327	4352
7.	20-49	68	1643	113	3592	173	5233
8.	50-199	5	376	46	3691	51	4067
9.	200-399	0	0	4	1025	4	1025
10.	400 व त्यापेक्षा जास्त	0	0	0	0	0	0

सर्व आकारमान गट 2779 11281 992 12523 3771 23724

अधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (आर्थिक गणना-1990)

तक्ता क्रमांक - 5.20 (अ)

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-घा कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या (अर्थिक गणना-1998)

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	रोजगाराचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-घा व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	22060	26037	5337	6582	27397	32619
2.	3	519	1557	252	756	771	2313
3.	4	150	600	84	336	234	936
4.	5	36	180	41	205	77	385
5.	6 ते 9	29	214	47	318	76	532
6.	10 व अधिक	4	40	2	20	6	60
सर्व आकारमान गट		22798	28628	5763	6217	28561	34845

अधार - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (अर्थिक गणना-1998)

तक्ता क्रमांक - 5.28 [त]

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र उद्योग गटातील अस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कर्मचा-यांची अकारमान गटाद्वारा संख्या (अधिक गणना-1999)

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अ. क्र.	उद्योग गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		अस्थापनांची संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	अस्थापनांची संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	अस्थापनांची संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	1-2	3169	5111	1076	1925	4265	7336
2.	3	743	2229	423	1269	1166	3498
3.	4	306	1224	222	888	528	2112
4.	5	214	1078	132	660	346	1738
5.	6-9	477	3463	265	1869	742	5332
6.	10-19	383	5037	233	3148	616	8195
7.	20-49	89	2332	135	4217	224	6549
8.	50-199	12	1067	51	4102	63	5169
9.	200-399	1	320	6	1621	7	1921
10.	400 आणि त्यापेक्षा जास्त	1	559	1	512	2	1062
सर्व अकारमान गट		5415	22683	2544	20211	7959	42694

सध्या - अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई (अधिक गणना-1999)

तक्रा क्रमांक : 6.1

विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था 31-3-99 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या
1	2	3
1.0	सहकारी पतसंस्था (एकूण)	459
1.1	जिल्हाअध्यवर्ती सहकारी बँका	1
1.2	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	457
1.3	शेतकरी सेवा संस्था	-
1.4	लॅम्पस सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	-
1.5	धान्य बँका	1
1.6	इतर (संस्थेचा प्रकार ध्यावा)	-
2.0	बिगर कृषि पत संस्था (एकूण)	317
2.1	प्राथमिक सहकारी बँका	12
	अ. नागरी बँका	12
	ब. कर्मचारी पत संस्था	-
2.2	इतर बिगर कृषि पत संस्था	305
	अ. कर्मचारी पत संस्था	135
	ब. नागरी पत संस्था आणि इतर (भिशी, थ्रिप्ट आणि पतसंस्था वगैरे)	170
	क. इतर	-
3.0	पणन संस्था (एकूण)	33
3.1	जिल्हा पणन संस्था	1
	अ. सर्वसाधारण उद्देश	1
	ब. विशेष उद्देश	-
3.2	प्राथमिक पणन संस्था	32
	अ. सर्वसामान्य तालुका खरेदी विक्री संघ	6
	ब. विशेष	2
3.3	इतर	24
4.0	उत्पादक संस्था (एकूण) (तपशील 6.13 मध्ये पहावा)-अवलोकनार्थ	1107
5.	सामाजिक सेवा संस्था (तपशील 6.13 मध्ये पहावा)-अवलोकनार्थ	551
	एकूण	2467

अध्यापक : - जिल्हा उपसंचालक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद. (102) (102)

तक्रा क्रमांक 6.2

जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती

(31-03-1998 ला संपणा-या वर्षाकरिता)

जिल्हा:- उस्मानाबाद. (रुपये व सभासद संस्था हजारतः)

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	संस्था	2216
2	एकूण सभासद	475
3	भरणा झालेले भागभांडवल	434284
4	वरील तीन पैकी अ. शासकीय भाग भांडवल	165345
	ब. स्वतःचा निधी	128572
5	ठेवी	1859996
6	खेवते भांडवल	8535314
7	निव्वळ दिलेली कर्जे	6481513
8	झरेदीची किंमत	51385
9	विक्रीची किंमत	41455
10	नाफा मिळालेल्या:- अ. संस्था	796
	ब. रकम	81365
11	तोदयातील:- अ. संस्था	420
	ब. रकम	91715

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्रा क्रमांक : 6.3

जिल्ह्यातील सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.3.99 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	लेखा परीक्षणातुसार वर्गवारी				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखा परीक्षा न झालेल्या	एकूण संस्था
		अ	ब	क	ड			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	उस्मानाबाद	14	43	106	0	11	387	561
2	कळंब	10	32	111	0	7	345	505
3	उमरगा	14	29	89	0	3	253	388
4	तुळजापूर	16	33	98	0	7	165	319
5	परंडा	7	13	100	0	18	170	308
6	भूम	10	25	69	0	10	272	386
जिल्हा एकूण		71	175	573	0	56	1592	2467

टिप : 1) स्तंभ 8 मध्ये लेखा परिक्षेसाठी अपात्र असलेल्या संस्थेचा सुध्दा समावेश आहे.

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्का क्रमांक : 6.4

जिल्हयातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेची कायदे 31.3.99 अन्वये

जिल्हा : उस्मानाबाद.

रुपये हजारत

अ. क्र.	बँकांचा प्रकार	बँक शाखा	सभासद संस्था सभा.	वेगवेगळे सभासद	भाग भांडवल	राज्यीय व इतर विधी	ठेवी	तेजरे
					(रु)	(रु)	(रु)	(रु)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	महाराष्ट्र राज्य सह. बँक, मुंबई.	-	-	-	-	-	-	-
2	जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक, लि.	96	1951	1	189676	125510	1688685	3310804
3	जिल्हा औद्योगिक सह. बँक.	-	-	-	-	-	-	-
4	राज्य भुविकास बँकेची जिल्हा शाखा.	10	42	52714	34546	-	3400	41753

तक्का क्रमांक : 6.4 पुढे सुरु

अ. क्र.	अल्प सुदतीचे कर्जे			मध्यम दीर्घ		घेणे कर्जे			धकलेली कर्जे			
	रोख पत बिले	वटवि-लेली (10 + 11)	एकूण शेतीच्या कामा-साठी	सुदती-ची कर्जे	दीर्घ सुदती-ची कर्जे	अल्प सुद-तीची	मध्यम सुदती-ची	दीर्घ सुद-तीची	अल्प सुदती-ची	मध्यम सुदती-ची	दीर्घ सुद-तीची	
	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	
1	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2533348	166712	2700060	873148	201070	3225	1070822	302596	29751	411357	19058	4151
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	334822	-	-	-	-	-	61560

** स्तंभ क्र. १३ मधील कर्जे स्तंभ क्र. १२ प्रेकी आहेत.

आधार : 1) जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

2) राज्य भुविकास बँकेची जिल्हा शाखा, उस्मानाबाद.

तफा क्रमांक : 6.5

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.99 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद

(रुपये इतक्यात)

अ. क्र.	तहसील	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या			शाख भांडवल रु.	शेकी शासकीय भाग भांडवल रु.	
				एकूण	लहान खातेदार	मोठे खातेदार			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	उस्मानाबाद.	88	47971	47971	23410	20401	4160	40605	377
2	कळंब	81	59448	59448	28938	13566	16944	35870	122
3	उमरगा	96	48660	48660	10972	23792	13896	36015	357
4	तुळजापूर	72	42028	42028	12540	22941	6547	28370	131
5	परंडा	72	35232	35232	11665	17473	6394	14822	324
6	भूम	48	27913	27913	8910	13707	7296	11727	230
जिल्हा एकूण		457	261252	261252	94435	111890	55237	167414	1521

तक्रर क्रमांक : 6.5 पुढे सरु . . .

जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.99 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	राखीव आणि इतर निधी	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्जे	खेळते भांडवल	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ सुदतीची)	कर्जदार क्रम	घेजे कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ सुदतीची)	बाकी असलेले सभासद	रकम रु.
1	2	11	12	13	14	15	16	17	
1	उस्मानाबाद.	1604	377210	461390	21440	292523	22435	354906	
2	कळंब	1238	301172	330108	13973	214631	31226	292303	
3	उमरगा	3412	269536	327145	16919	228833	27947	236193	
4	तुळजापूर	752	184543	206907	6548	158853	21216	177944	
5	परंडा	1165	124769	140408	10901	79226	30650	105606	
6	भूम	321	86647	95249	8305	54524	17617	79637	
जिल्हा एकूण		8492	1343877	1563207	80346	1028590	151091	1254069	

तक्रा क्रमांक : 6.5 पुढे सरु . . .

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.3.99 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घ सुदतीची)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम (रु.)	थकबाकी- दार	रक्कम (रु.)	थकबाकी- दार	रक्कम (रु.)
1	2	18	19	20	21	22	23
1	उस्मानाबाद.	11235	114627	11235	114527	-	-
2	कळंब	15645	35973	6974	22244	8671	13729
3	उमरगा	10948	225054	9576	202849	1372	22205
4	तुळजापूर	4265	98337	3320	88751	945	9586
5	परंडा	9895	105605	6370	74280	3525	31325
6	धूम	9450	31710	7162	24003	2288	7707
जिल्हा एकूण		61438	611306	44637	526654	16801	84552

अधार :- जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तफा कमांक : 6.8

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली पीक कर्जे 31.3.99 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसील	एकूण रकाना 4 ते 13 (रु)	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार	डाळी	इतर	कापू- स	गळी- ताची धान्ये	ऊस	ताग	इतर
			(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)
1	उस्मानाबाद	218764	-	-	16282	19415	17185	-	66150	90403	-	7329
2	कळंब	199491	-	-	1648	9909	-	-	23520	155546	-	8868
3	उमरगा	171553	12009	-	60044	13724	-	-	27448	51466	-	6862
4	तुळजापूर	149893	-	-	7396	4505	8547	-	19813	99536	-	10094
5	परंडा	64682	-	-	10500	11960	768	-	15372	20206	-	5576
6	भूम	43784	-	515	29397	1118	-	-	3315	9447	-	-
जिल्हा एकूण		847867	12009	515	127267	60623	24500	-	155618	426604	-	38731

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तत्ता क्रमांक : 6.11

जिल्ह्यातील बिगर कृषि सहकारी पत संस्थांचे कार्य 31.3.99 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद

(रुपये हजारत)

अ. क्र.	प्रकार	संस्था	सभा- भाग-	राखीव	ठेवी	खेळते	रुजे				
		संस्था	सद. भांड-	व इतर	(रु.)	भांड-	अग्रिम	वसूल	घेणे	धर्ती-	
		संस्था	वल	निधी		वल	(रु.)	झातले	(रु.)	त	
		(रु.)	(रु.)	(रु.)	(रु.)	(रु.)	(रु.)	(रु.)	(रु.)	(रु.)	(रु.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 प्राथमिक सहकारी बँका											
1.	नागरी बँका	12	50581	85816	154444	1748631	2233737	4001129	3717229	1278542	107883
2.	कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 इतर बि-गरकृषि											
1.	नागरी बँका	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	कर्मचारी पतपेढी	135	33144	184531	27492	32427	686229	418038	410526	500918	291371
3.	इतर (नागरी पतपेढी)	170	43131	23729	3272	30800	91651	42291	37654	76157	23530

आधार : - जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तक्का क्रमांक : 6.12

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.99 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हज.तत)

क्र.	तहसील	संस्था संख्या	सभास-दांची संख्या	खेबते भांड-वल (रु.)	खरेदीची किंमत(रु.)			विक्रीची किंमत(रु.)		
					कृषि उत्पादन (रु.)	शेती-च्या जेव्या वस्तू (रु.)	उप-भोगा-च्या वस्तू (रु.)	मालक म्हणून त्या (रु.)	अड-त्या म्हणून (रु.)	एकूण (रु.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उस्मानाबाद	8	2394	14085	1210	2016	1521	3515	1218	47335
2	कळंब	5	1313	4720	30426	869	10284	11265	30426	41691
3	उमरगा	8	1523	1222	-	1167	-	1160	-	1160
4	तुळजापूर	8	1493	14584	-	201	13100	23210	-	23210
5	परंडा	1	239	187	-	-	-	-	-	-
6	भूम	4	538	1955	31278	476	3023	30435	31278	61713
जिल्हा एकूण		34	7500	36753	62922	4729	27920	69585	62922	175109
जिल्हा पातळी-0 वरील संस्था		0	0	0	0	0	0	0	0	0

तक्रा क्रमांक : 6.12 पुढे सुरु . . .

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.99 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपयें हजारात)

अ. क्र.	तहसील	कृषि उत्पादनाची विक्री (अडते व मालक म्हणून)							
		भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्न-धान्ये	कापूस	गळी-ताची धान्ये	डाळी	इतर	एकूण
		(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)	(रु)
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19
1	उस्मानाबाद	0	0	0	0	0	0	0	0
2	कळंब	0	0	0	0	0	0	0	0
3	उमरगा	0	0	0	0	0	0	0	0
4	तुळजापूर	0	0	0	0	0	0	0	0
5	परंडा	0	0	0	0	0	0	0	0
6	भूम	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा पातळी-वरील संस्था		0	0	0	0	0	0	0	0

तक्रा पुढे चालू . . .

तक्रा क्रमांक : 6.12 पुढे सरु . . .

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.99 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये हजारत)

अ. क्र.	तहसील	शेतीला आवश्यक वस्तूंची विक्री (अडते व मालक म्हणून)					उपभोग्य वस्तूंची एकूण विक्री (रु)
		सते (रु)	बिघाणे (रु)	कृषि अवजारे (रु)	इतर (रु)	एकूण (रु)	
1	2	20	21	22	23	24	25
1	उस्मानाबाद	1451	851	0	0	2302	0
2	कळंब	493	284	9	0	786	18493
3	उमरगा	0	0	0	0	0	1179
4	तुळजापूर	233	133	0	0	366	13390
5	परंडा	0	0	0	0	0	0
6	भूम	7384	2571	473	0	10348	8915
जिल्हा एकूण		9431	3839	482	0	13802	33977
जिल्हा पातळी-वरील संस्था		0	0	0	0	0	0

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, उस्मानाबाद.

तारीख क्रमांक : 4/13

जिल्ह्यातील वसाहती आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य 31.3.99 असेर

जिल्हा : उस्मानाबाद

(रुपये हजारत)

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	सभासद-तांची संख्या	भाग भांडवल रुपये	राश्ट्रीय अग्रेसर मिथि रुपये	संयुक्त भांडवल रुपये
1	2	3	4	5	6	7
1	<u>उत्पादक संस्था</u>					
1.1	साखर कारखाने	5	19580	20112	23142	762113
1.2	इतर शेती प्रक्रिया संस्था	3	567	965	61	935
1.3	विणकर संस्था (हातमाग, घंत्रमाग)	4	71	235	59	618
1.4	सूत गिरण्या	5	26144	132847	64492	267174
1.5	औद्योगिक वसाहती/संस्था	1	32	115	0	169
1.6	इतर औद्योगिक संस्था	136	3243	5734	1535	21741
1.7	दुग्ध व्यवसाय संस्था	646	67814	1320	610	8334
1.8	दुग्ध व्यवसाय संघटना	2	750	6891	1522	28121
1.9	मत्स्यव्यवसाय संस्था	52	2312	151	5	280
1.10	शेती संस्था	2	32	132	0	2775
1.11	उपसा जलसिंचन संस्था	37	1410	451	2	4231
1.12	वन कामगार संस्था	0	0	0	0	0
1.13	इतर संस्था (यह्युव संस्था)	45	4710	340	125	540
	एकूण	938	126665	169313	91573	1057931
2	<u>सामाजिक सेवा संस्था</u>					
2.1	ग्राहक भांडारे	35	12935	1247	111	5139
2.2	गृह निर्माण संस्था	275	9667	2595	311	5359
2.3	कामगार कॅम्पाउंडार संस्था	135	8819	865	735	21273
2.4	परिवहन संस्था	3	31	3	0	35
2.5	अ) महिला सहकारी संस्था	2	61	7	0	31
	ब) जिल्हा सहकारी मंडळ	1	503	0	0	0
	क) मजूर संस्था व इतर	34	39147	1545	85	74191
	एकूण	485	71163	6212	1242	53229

आधार : जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक : 6.14

जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्या तपशील.

जिल्हा : उस्मानाबाद.

31.3.99 अखेर

अ.क्र	संस्थांचे प्रकार	बाब	परिमाण	माध्य
1	2	3	4	5
1	साखर कारखाने	अ. गाळलेल्या ऊसाचे वजन	हजार मे.टन	759.38
		ब. गाळलेल्या ऊसाची किंमत	लाख रुपये	6849.33
		क. उत्पादित साखरेचे वजन	हजार मे.टन	81.72
		ड. उत्पादित साखरेची किंमत	लाख रुपये	18714.49
2	प्राथमिक ढिणकर सहकारी संस्था	अ. चालू माग	संख्या	13.88
		ब. सूत खरेदी	लाख रुपये	8.77
		क. उत्पादन	लाख रुपये	1.47
		ड. विक्री	लाख रुपये	1.19
3	सूत गिरण्या	अ. चात्यांची संख्या	संख्या '00'	144.80
		ब. उत्पादित सूत	हजार टन	5.88
4	इतर औद्योगिक संस्था	अ. कच्चा माल खरेदी	लाख रुपये	7.35
		ब. उत्पादन	लाख रुपये	18.31
		क. विक्री	लाख रुपये	9.71
5	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ. दुग्ध खरेदीची किंमत	लाख रुपये	1254.11
		ब. दुग्ध विक्रीची किंमत	लाख रुपये	1297.59
6	दुग्ध व्यवसाय संघटना	अ. खरेदीची किंमत	लाख रुपये	559.78
		ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	581.78

तक्ता क्रमांक 6.14 पुढे चालू

1	2	3	4	5
7	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	141.40 141.40
8	मत्स्य व्यवसाय	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत	लाख रुपये	0.00
9	केंद्रीय संस्था	ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये	0.00
9	कृषि संस्था	अ. कसलेले क्षेत्र ब. उत्पादन	'00' हेक्टर लाख रुपये	0.20 0.77
10	उपसा सिंचन संस्था	भिजलेले क्षेत्र	'00' हेक्टर	1.95
11	वन कामगार संस्था	अ. दिलेली रुपे ब. वन उत्पादन मूल्य	संख्या लाख रुपये	0.00 0.00
12	घाऊक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	-- -- -- --	79.81 82.05
13	प्राथमिक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	-- -- -- --	61.71 70.62
14	कामगार कंत्राटदार संस्था	अ. वर्षात हाती घेतलेली कामे ब. हाती घेतलेल्या कामांची अदा.किं. क. दिलेली मजुरी	संख्या लाख रुपये -- --	1162.00 1034.37 1034.00
15	गृह निर्माण संस्था	बांधलेल्या घरांची/ गाळ्यांची संख्या	संख्या	1365

आधार : जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तक्रा क्रमांक : 6.15

जिल्हयातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31.3.98 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(परिमाण - टनामध्ये , मूल्य - रुपये हजारात)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					गहू परिमाण	मूल्य (रुपये)	ज्वारी(पां.) परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	338	2328	321	1926
2	कळंब	कळंब	-- * --	2	422	3714	497	3634
3	सुरुम	उमरगा	-- * --	2	28	132	27	175
4	उमरगा	उमरगा	-- * --	0	93	285	25	178
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- * --	0	3681	14711	13	99
6	परंडा	परंडा	-- * --	0	1860	4575	1196	8654
7	धूम	धूम	-- * --	0	22	141	138	925
एकूण				6	5628	25886	2217	15383

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : 8.15 पुढे सरु

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					ज्वारी (पि.) परिमाण	मूल्य (रुपये)	हायब्रीड परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	10	11	12	13
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	238	825	1096	3493
2	कळंब	कळंब	-- * --	2	855	2494	3006	9383
3	सुरुम	उमरगा	-- * --	2	1	2	41	124
4	उमरगा	उमरगा	-- * --	0	4	12	48	230
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- * --	0	2	17	21	65
6	परंडा	परंडा	-- * --	0	3	9	5	17
7	भूम	भूम	-- * --	0	2	6	64	176
एकूण				6	1105	3365	4281	13493

तक्ता पुढे चालू ...

तफा क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु

अ. कृषि उत्पन्न	तहसील	बाजार	उपबाजार	व्यापक बाजार	बाजार	बाजार	बाजार	बाजार
क्र. बाजार अभि- तीचे नाव		पेठेचा नाम	र.पेठांची संख्या	लागू परिमाणू	किलो	किलो	किलो	किलो
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	17	49	25	55
2	कळंब	कळंब	-- * --	2	920	3463	91	315
3	सुरुम	उमरगा	-- * --	2	54	202	2	3
4	उमरगा	उमरगा	-- * --	0	177	418	2	7
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- * --	0	2	8	94	366
6	परंडा	परंडा	-- * --	0	154	606	165	598
7	धूम	धूम	-- * --	0	48	158	2	5
एकूण				6	1372	4904	331	1339

तक्ता क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . . .

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संस्था	वार्षिक आवक			
					वार	परिमाण	मूल्य (रुपये)	चणा परिमाण
1	2	3	4	5	18	19	20	21
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	322	4721	129	1497
2	कळंब	कळंब	-- * --	2	712	11252	165	1964
3	सुरुम 4383	उमरगा	-- * --	2	280	4541	309	4383
4	उमरगा	उमरगा	-- * --	0	187	3046	33	407
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- * --	0	83	1462	9	119
6	परंडा	परंडा	-- * --	0	213	2927	31	390
7	भूम	भूम	-- * --	0	72	592	10	116
एकूण				6	1869	28861	677	8871

तक्ता पुढे चालू

तक्का क्रमांक : 6.15

जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती 31.3.98 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(परिमाण - टनामध्ये , मूल्य - रुपये हजारत)

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजारपेठेचा प्रकार	उपबाजारपेठांची संख्या	वार्षिक आवक			
					उडीद परिमाण	मूल्य (रुपये)	मूग परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	22	23	24	25
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	362	8252	30	358
2	कळंब	कळंब	-- * --	2	1032	10707	61	797
3	सुरम	उमरगा	-- * --	2	2741	28426	14	140
4	उमरगा	उमरगा	-- * --	0	798	7964	181	2268
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- * --	0	850	8646	67	772
6	परंडा	परंडा	-- * --	0	7	69	99	1294
7	भूम	भूम	-- * --	0	149	1367	3	37
एकूण				6	5949	65231	455	5666

तक्का पुढे चालू

तक्ता क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . . .

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समितीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजार पेठांची संख्या	वार्षिक आंकडे			
					शुद्ध परिमाण	शेंग मूल्य (रुपये)	परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	26	27	28	29
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	5	48	1616	1776
2	कळंब	कळंब	-- * --	2	327	2703	528	5808
3	सुरुम	उमरगा	-- * --	2	-	-	3	29
4	उमरगा	उमरगा	-- * --	0	5	36	13	143
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- * --	0	-	-	102	1339
6	परंडा	परंडा	-- * --	0	14	130	-	-
7	धूम	धूम	-- * --	0	21	180	17	178
एकूण				6	372	3097	2279	25273

तक्ता पुढे चालू . . .

तक्का क्रमांक : 6.15 पुढे सुरु . . .

अ. क्र.	कृषि उत्पन्न बाजार समि- तीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजा- र पेठांची संख्या	वार्षिक आवक					
					करडी परि माण	जवस परि माण	तीळ परि माण	करडी मूल्य (रुपये)	जवस मूल्य (रुपये)	तीळ मूल्य (रु.)
1	2	3	4	5	30	31	32	33	34	35
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	6	71	5	66	6	96
2	कळंब	कळंब	-- --	2	5	57	16	199	161	2729
3	सुरुम	उमरगा	-- --	2	1	15	-	-	4	54
4	उमरगा	उमरगा	-- --	0	1	11	0	0	21	304
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- --	0	0	0	0	0	0	0
6	परंडा	परंडा	-- --	0	2	17	0	0	0	0
7	भूम	भूम	-- --	0	0	0	0	0	0	0
एकूण				6	15	171	21	265	192	3183

तक्का पुढे चालू

तक्रा क्रमांक : 6.15 सुडे सरु . . .

अ. क्र.	कृषि उत्पान्न बाजार समि- तीचे नाव	तहसील	बाजार पेठेचा प्रकार	उपबाजा- र पेठांची संस्था	वार्षिक आवक			
					सुर्यफूल परिमाण	मूल्य (रुपये)	इतर परिमाण	मूल्य (रुपये)
1	2	3	4	5	36	37	38	39
1	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	प्राथमिक	2	492	4377	487	4683
2	कळंब	कळंब	-- " --	2	1182	15387	1853	19625
3	सरुम	उमरगा	-- " --	2	240	3049	1412	9101
4	उमरगा	उमरगा	-- " --	0	66	749	23	186
5	तुळजापूर	तुळजापूर	-- " --	0	71	886	27	128
6	परंडा	परंडा	-- " --	0	125	1388	586	2584
7	भूम	भूम	-- " --	0	59	816	1437	18372
एकूण				6	2155	26572	5745	54439

आधार : जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तक्रा क्रमांक : 6.16

जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे 31.3.99 अखेर

जिल्हा : उस्मानाबाद.

रु.हजारात

अ.	तहसील	सावकारांची संख्या	व्यापा-धाना दिलेली कर्जे (रु)	व्यापा-धां-व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे (रु)	एकूण (रु)
1	2	3	4	5	6
1	उस्मानाबाद	5	-	-	-
2	कळंब	9	3140	-	3140
3	उमरगा	8	4310	905	5215
4	तुळजापूर	12	-	-	-
5	परंडा	2	-	-	-
6	भूम	1	-	-	-
जिल्हा एकूण		37	7450	905	8355

आधार : जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था , उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक - 7.1

राज्यसर्वांगीय व अर्थसहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैधकीय
मुदिधांची माहिती-1998. यावर्षाकरीता.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसील	रुग्णालये	दवाखाने	प्रसुतीगृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	डॉक्टर	परिचा- रिका
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	उस्मानाबाद	2	4	-	11	55	268
2.	कळंब	1	2	-	7	15	185
3.	उमरगा	2	3	-	9	27	131
4.	तुळजापूर	1	2	1	8	25	109
5.	परंडा	1	1	-	5	13	83
6.	धुम	1	2	-	5	15	67
जिल्हा एकूण		8	14	1	45	150	763

तक्ता क्रमांक 7.1 पुढे सुरु ..

अ.क्र.	तालुका	साटांची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण (००)			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण(००)		
		एकूण स्त्रियां-साठी	मुलां-साठी		पुरुष	स्त्रिया	सुले	पुरुष	स्त्रिया	सुले
1		9	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	उस्मानाबाद	411	216	41	227	98	55	2267	598	241
2.	कढंब	78	52	24	11	25	3	131	146	28
3.	उमरगा	128	74	39	7	23	4	164	349	44
4.	तुळजापूर	118	88	28	8	15	2	17	93	127
5.	परंडा	68	35	28	7	11	3	99	126	84
6.	धुम	74	38	18	12	22	4	278	389	83
एकूण जिल्हा क्षेत्रीज		869	495	162	272	194	71	2968	1612	687

टीप:- 1) परिचारीका या प्रकारामध्ये पी, एच, एन, एन, एम, एल, एच, व्ही व ए, एम, एम, यांचा समावेश आहे संख्या 1997 ची आहे.

आधार :- 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, उस्मानाबाद.

2) जिल्हा असोस्य अधिकारी, जि.प. उस्मानाबाद.

3) वैधकीय अधीक्षक, ग्रामीण रुग्णलये उमरगा, धुम, तुळजापूर, परंडा, कढंब, व वाशी.

4) जिल्हा क्षयरोग अधिकारी, उस्मानाबाद.

5) अधिष्ठाता शासकीय आयुर्वेदिक रुग्णलय, उस्मानाबाद.

6) सुस्थाधिकारी नगरपरिषद, तुळजापूर.

(127)

तहसील क्रमांक - 7.2

नोंदणी केलेल्या जन्म-मृत्यूंची संख्या-1998

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	एकूण ग्रामीण नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बाल मृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. उ*बाद.	एकूण		3262	2796	6058	892	673	1565	32	18	50
	ग्रामीण		1433	1286	2719	555	429	984	21	15	36
	नागरी		1829	1510	3339	337	244	581	11	3	14
2. कळंब	एकूण		1285	1084	2289	489	377	866	7	12	19
	ग्रामीण		915	777	1692	433	359	792	7	12	19
	नागरी		290	227	517	56	18	74	-	-	-
3. उमरगा	एकूण		2915	2371	5286	923	669	1592	17	15	32
	ग्रामीण		1864	1534	3418	729	575	1304	16	15	31
	नागरी		1031	837	1868	194	94	288	1	-	1
4. तुळजापूर	एकूण		2377	1643	3725	664	495	1159	15	9	24
	ग्रामीण		1312	1040	2352	532	444	976	13	9	22
	नागरी		765	603	1373	132	51	183	2	-	2
5. परंडा	एकूण		958	744	1702	482	317	719	7	4	11
	ग्रामीण		719	542	1261	354	292	646	7	4	11
	नागरी		239	202	441	48	25	73	-	-	-
6. धूम	एकूण		1033	810	1843	351	275	626	6	10	16
	ग्रामीण		811	651	1462	282	239	521	6	10	16
	नागरी		222	159	381	69	36	105	-	-	-
जिल्हा बेरीज	एकूण		11450	9373	20823	3721	2806	6527	84	68	152
	ग्रामीण		7074	5830	12904	2885	2339	5223	70	65	135
	नागरी		4376	3543	7919	836	468	1304	14	3	17

आधार - आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तरता क्रमांक - 7.3

विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या-1998

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	मृत्यूचे कारण	मृत्यूंची संख्या
1	2	3
1.	हिवताप	8
2.	घटकी	8
3.	देवी	8
4.	क्षय	62
5.	न्युमोनिया	14
6.	अमांज, अतिसार, गैस्ट्रो	4
7.	हृदय विकार	135
8.	विषमज्वर	2
9.	कर्करोग	129
10.	श्वसन क्रियेसंबंधी	168
11.	<u>अपघात</u>	
	अ) आत्महत्या	88
	ब) रहदारी वाहतूक	14
	क) इतर अपघात	376
12.	इतर कारणे	5544
13.	एकूण मृत्यू	6527

आधार- आरोग्य सेवा संचालनालय, महासष्ट्र राज्य, पुणे.

तबता क्रमांक - 7.4

मातामाल संशोधन कार्यक्रम अंतर्गत लस टोचणी सन 1998-99 या वर्षा करिता

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील बा- ब) लस ति.डो.	त्रिगुणी पोलिओ	बीसीजी गोवर	द्विगुणी (डीटी)	विष- मज्वर १० वर्षे	ध.लस १६ वर्षे	मरोदर स्त्रिया	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	उ.बाद	ग्रामीण	6230	6230	6399	6530	6229	-	6502	7134	6475								
		नागरी	2256	2256	2227	2480	2344	-	2352	999	2156								
		एकूण	8486	8486	8626	9010	8573	-	8854	8133	8631								
2.	कळंब	ग्रामीण	4926	4945	4966	4849	5085	-	5090	5040	5186								
		नागरी	526	528	526	522	548	-	543	550	544								
		एकूण	5454	5473	5492	5371	5633	-	5633	5590	5730								
3.	उमरगा	ग्रामीण	7540	7540	7464	6939	6791	-	7172	6732	7750								
		नागरी	1050	1050	992	1077	754	-	825	794	887								
		एकूण	8590	8590	8456	8016	7545	-	7997	7526	8637								
4.	तुळजापूर	ग्रामीण	5217	5217	5010	4910	5411	-	5960	4123	5704								
		नागरी	705	705	698	698	942	-	676	691	868								
		एकूण	5922	5922	5708	5608	6353	-	6636	4814	6572								
5.	परंडा	ग्रामीण	3274	3245	3430	2762	1808	-	3012	3125	2808								
		नागरी	616	616	617	591	554	-	544	517	631								
		एकूण	3890	3861	4047	3353	2362	-	3556	3642	3439								
6.	भूम	ग्रामीण	2895	2895	2636	2637	2994	-	2609	2485	2738								
		नागरी	446	446	446	443	432	-	453	334	429								
		एकूण	3341	3341	3082	3080	3426	-	3062	2819	3167								
जिल्हा	ग्रामीण	30082	30072	29905	28627	28318	-	30345	28639	30661									
एकूण	नागरी	5601	5601	5506	5811	5574	-	5393	3885	5515									
	एकूण	35683	35673	35411	34438	33892	-	35738	32524	36176									

अधार:- 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प.
आरोग्य अधिकारी, महानगरपालिका.

तपता क्रमांक - 7.5

जिल्ह्यातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या-1998-99

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	ग्रामीण नागरी एकूण	31-3-98 सोजी असलेल्या केंद्रांची संख्या	निर्वाजीकरण केलेल्यांची संख्या			I.U.C.D. संख्या	जोडण्यांची संख्या
				पुरुष नसबंदी	स्त्रियांची नसबंदी	एकूण नसबंदी		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. उबाद	ग्रामीण		10	5	1677	1682	1357	38375
	नागरी		1	2	611	613	326	15404
	एकूण		11	7	2288	2295	1683	53779
2. कळंब	ग्रामीण		6	2	1342	1344	1101	32075
	नागरी		1	0	119	119	79	4073
	एकूण		7	2	1461	1463	1180	36148
3. उमरगा	ग्रामीण		7	0	1605	1605	1367	41853
	नागरी		2	0	692	692	186	7338
	एकूण		9	0	2297	2297	1553	49183
4. तुळजापूर	ग्रामीण		6	0	1294	1294	1077	31839
	नागरी		2	0	299	299	268	7183
	एकूण		8	0	1593	1593	1345	39022
5. परंडा	ग्रामीण		4	0	963	963	779	22869
	नागरी		1	0	83	83	111	2674
	एकूण		5	0	1046	1046	890	22543
6. भूम	ग्रामीण		4	0	877	877	597	19023
	नागरी		1	0	181	181	99	3197
	एकूण		5	0	978	978	696	22220
एकूण जिल्हा	ग्रामीण		57	7	7758	7765	6278	186004
	नागरी		8	2	1905	1907	1069	39861
बेरीज	एकूण		65	9	9663	9672	7347	225965

आधार :- जिल्हा सत्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय, जिल्हा अरोग्य अधिकारी,
जि.प.उस्मानाबाद.

तका क्रमांक : 8 .1

1991 च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तालुका	साक्षरांची संख्या (हजारात)								
		ग्रामीण			नागरी			एकूण		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उस्मानाबाद	66 (68.71)	34 (37.90)	100 (53.80)	26 (85.67)	17 (67.89)	43 (77.89)	92 (72.77)	51 (44.42)	143 (59.20)
2	कडंब	56 (71.86)	30 (40.67)	86 (56.26)	7 (86.69)	5 (60.95)	12 (74.46)	63 (72.58)	35 (42.56)	98 (50.83)
3	उमरगा	68 (66.00)	34 (35.41)	102 (51.10)	14 (77.59)	8 (48.88)	21 (63.83)	81 (67.68)	42 (37.32)	123 (51.53)
4	तुळजापूर	46 (60.12)	22 (31.27)	68 (46.18)	12 (81.56)	8 (55.96)	20 (69.34)	58 (63.72)	30 (35.33)	88 (50.83)
5	परंडा	31 (59.51)	15 (30.56)	46 (45.44)	5 (76.49)	3 (48.15)	7 (62.94)	36 (61.27)	18 (32.33)	53 (47.22)
6	भूम	30 (66.55)	16 (37.33)	46 (52.44)	5 (83.89)	3 (56.46)	8 (70.42)	36 (68.53)	19 (39.57)	55 (54.57)
एकूण जिल्हा		296 (65.78)	152 (35.80)	446 (51.23)	69 (82.49)	43 (58.27)	112 (71.06)	135 (68.39)	214 (39.16)	560 (54.27)

टिप : 1) आकडे पूर्णांकात केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत. 2) कंसातील आकडे साक्षरतेची टक्केवारी दर्शवितात. 3) साक्षरांची टक्केवारी काढतांना एकूण लोकसंख्येमधून 6 ते 7 वयोगटातील लोकसंख्या वगळून साक्षरांची टक्केवारी काढलेली आहे.

आधार: 1991 जनगणना प्रकाशन.

तत्का क्रमांक : 8.2

शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 1997 - 98

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(30/9/97 रोजीची)

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक संख्या				विद्यार्थी संख्या (विद्यार्थीनी)	प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या
			एकूण	स्काना 4 पेकी शिक्षिका	प्रशिक्षित	स्काना 6 पेकी शिक्षिका		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	पूर्व प्राथमिक शाळा	1411	1410	1225	1410	1225	116389 (56485)	83
2	<u>प्राथमिक शाळा :-</u>							
	अ) एक शिक्षकी शाळा	0	0	0	0	0	0	0
	ब) कनिष्ठ प्राथ. शाळा	468	1809	440	789	416	66006 (32197)	37
	क) उच्च प्राथमिक शाळा	556	3997	765	3802	733	158152 (74793)	38
	ड) एकूण (अ+ब+क)	1024	5806	1205	5511	1149	218158 (124990)	38
3	माध्यमिक शाळा	245	2448	281	2385	268	71694 (31039)	29
4	उच्च माध्यमिक शाळा	41	1185	150	1174	150	38997 (14984)	33
5	सामान्य शिक्षणाची महा-विद्यालये (कला, शास्त्र, वाणिज्य)	27	562	40	562	40	17558 (4432)	31
जिल्हा एकूण		2748	11411	2901	11042	2832	462796 (213930)	

आधार : शिक्षण संचालनालय , महाराष्ट्र राज्य , पुणे.

तका क्रमांक : 8.3

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 1998-99

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(30/9/98 रोजीची)

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील		विद्यार्थ्यांची संख्या			
		पूर्वप्राथमिक	प्राथमिक	माध्यमिक (उच्च माध्यमिकसह)			
		एकूण	सुली	एकूण	सुली	एकूण	सुली
1	2	3	4	5	6	7	8
1	पूर्व प्राथमिक	116389	56485	-	-	-	-
2	इयत्ता 1 ते 4	0	0	171724	83725	-	-
3	इयत्ता 5 ते 7	0	0	46434	23265	42963	18833
4	इयत्ता 8 ते 10	0	0	0	0	58399	23634
5	इयत्ता 11 व 12	0	0	0	0	9329	3556
6	उच्च माध्यमिक नंतर	0	0	0	0	11106	2597
जिल्हा एकूण		116389	56485	218158	106990	110691	46823

पुढे सुरु...

तका क्रमांक : 8.3 पुढे सुरु...

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील		विद्यार्थ्यांची संख्या	
		सा. शिक्षणाची महाविद्यालये	एकूण	एकूण	एकूण
		एकूण	सुली	(3+5+7+9)	(4+6+8+10)
1	2	9	10	11	12
1	पूर्व प्राथमिक	0	0	116389	56485
2	इयत्ता 1 ते 4	0	0	171724	83725
3	इयत्ता 5 ते 7	0	0	58399	23634
4	इयत्ता 8 ते 10	0	0	58399	23634
5	इयत्ता 11 व 12	9329	1835	15716	5132
6	उच्च माध्यमिक नंतर	111006	2597	11106	2597
जिल्हा एकूण		17558	4432	462796	213930

क्रमांक : ६३३

महाराष्ट्र शासनाचे माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि

मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी १९९७ - ९८

जिल्हा : उस्मानाबाद

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	मागासवर्गीय विद्यार्थी संख्या							
		अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतर		एकूण	
		एकूण	हल्ली	एकूण	सुली	एकूण	सुली	एकूण	सुली
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
१	पूर्व प्राथमिक	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
२	इयत्ता १ ते ४	३५३३३	१७०४१	२१९०२	१६५२५	२६६०९	१०४९३	७८९४४	३८१०९
३	इयत्ता ५ ते ७	१८६४२	८६३६	१३३५२	४३१६	१०६९०	५११९	३८६८४	१८०७१
४	इयत्ता ८ ते १०	११४८९	४१७२	५२४१	१९३६	६६७६	२८१९	२३४०६	८९५७
५	इयत्ता ११ व १२	२९६९	८८८	१४३७	३९८	१४३४	५४५	५८३९	१७५१
६	उच्च माध्य. नंतर	२१२८	३९६	१०९५	१५३	६८५	१७९	३९८८	७२८
	एकूण	७०५६०	३१०५३	३९८२७	१७३७८	४१२९४	१९१८५	१५०८८१	६७६१७

टीप = उ. ना. = उपलब्ध नाही.

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक : 8.4

इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 1997-98

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(30/9/98)

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या	विधा				संख्या			
			अनु. जाती	अनु. जमाती	इ.मा.व.	एकूण मा.व.	एकूण सुली	एकूण सुली	एकूण सुली	एकूण सुली
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये *	7	153	18	66	2	92	20	311	40
2	विधी महा-विद्यालये	1	49	4	20	2	14	1	83	7
3	वैधकीय महाविद्यालये	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	अधुर्वे. महाविद्यालये	1	21	8	18	5	19	9	55	22
5	आभि. महाविद्यालये **	2	उ. ना.							
6	इतर	उ. ना.								
	अ. तंत्रनिकेतन	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ब. आय.टी.आय. **	10	उ. ना.							
	क. डी.एड.	8	126	50	131	57	102	44	359	151
	ड. जी.सी.डी.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	इ.अपेक्ष निर्माण पदविका	0	0	0	0	0	0	0	0	0

तक्ता पुढे चालू

तका क्रमांक : 8.4 पुढे सरु...

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	विद्यार्थ्यांची संख्या				एकूण	
		बिहार मागास		एकूण विद्यार्थी		शिक्षक	
		एकूण	सुली	एकूण	सुली	एकूण	शिक्षिका
1	2	12	13	14	15	16	17
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये *	385	39	496	79	44	6
2	विधी महाविद्यालये	178	32	261	39	15	1
3	वैधकीय महाविद्यालये	0	—	—	—	—	—
4	आधुनिक महाविद्यालये	62	17	191	39	25	2
5	अभियांत्रिकी महाविद्यालये **	उ.ना.					
6	इतर : अ. तंत्रनिकेतन	0	0	0	0	0	0
	ब. अय. टी. अय. **	उ.ना.					
	क. डी. एड.	346	167	705	315	59	5
	ड. जी. सी. डी.	0	0	0	0	0	0
	इ. औषध निर्माण पदविका	0	0	0	0	0	0

टीप :- 1) * यात बी. एड. आणि बी. पी. एड. महाविद्यालयांचा समावेश आहे.

2) ** संदर्भ वर्षाची माहिती उपलब्ध नाही.

आधार : 1) उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे,

2) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई.

तक्रा क्रमांक : 8.5

आर्थिक दृष्ट्या मरगासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणा-या शैक्षणिक सवलती 1998-99.

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(30/9/98 रोजीचे)

अ. क्र.	माध्य-मिक	कनिष्ठ-महावि-धालये	उच्च शिक्षण	अभिधा-त्रिकी महावि-धालये	वैधकीय महावि-धालये	इतर महावि-धालये	इतर महावि-धालये	एकूण संस्था	प्रत्यक्ष खर्च (रुपये हजारात)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	0	7670	9896	0	357	336	1560	20819	3873

आधार : शिक्षण संचालनालय , महाराष्ट्र राज्य , पुणे.

तक्ता क्रमांक : 8.6

प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 1998-99

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	घंजणा	घोजनेतर				घोज्यांतरी			
		आवर्ती	बांधकाम	बांध-काम	एकूण	आवर्ती	बांधकाम	बांध-काम	एकूण
		अनुदाना-व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च				अनुदाना-व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	जिल्हा परिषद	389231	--	--	389231	7948	466	4608	13022
2	नगरपरिषद	8000	--	--	8000	256	--	--	256
3	कटक मंडळ	0	0	0	0	0	0	0	0
4	महानगरपालिका								
5	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त इतर खर्च 0		0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण		397231	--	--	397231	8204	466	4608	13278

तक्ता पुढे चालू

तफा क्रमांक : ४ . ६ पुढे सुरु

अ. क्र.	घं अ णा	एरूण खर्च			
		अनावती	बांधकाम अनुदानाव्यतिरिक्त अनावती खर्च	बांधकाम	एरूण
1	2	11	12	13	14
1	जिल्हापरिषद	397179	466	4608	402253
2	नगरपरिषद	8256	—	—	8256
3	कटक मंडळ	0	0	0	0
4	महानगरपालिका	0	0	0	0
5	बांधकाम अनुदानाव्यतिरिक्त इतर खर्च	0	0	0	0
जिल्हा एरूण		405435	466	4608	410509

आधार : 1) शिक्षण संचालनालय महाराष्ट्र राज्य पुणे.
2) शिक्षण उपसंचालक औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद.

- तक्रा क्रमांक : ८.७

जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा (आठवी ते बारावी)

जिल्हा : उस्मानाबाद.

1998 - 99

अ.क्र.	बा	ब	प रि मा ण	माहिती वर्ष 1998-99
1	2		3	4
1	शाळांची संख्या		संख्या	23
2	पटावरील विद्यार्थी संख्या	अ. सुले	संख्या	2552
		ब. सुली	संख्या	439
	एकूण (अ + ब)		संख्या	2998
	एकूण खर्च		रुपये हजारत	13365

टीप :- शाळांची संख्या घामध्ये अधिक 2 स्तरांवरील व्यावसाय शिक्षण अभ्यासक्रम (द्विलक्षी) अधिक 2 स्तरावरील केंद्रशासन पुस्तकृत व्यावसाय शिक्षण अभ्यासक्रम आणि तंत्र माध्यमिक (शासकीय, शासन सहाय्यित व खाजगी) शाळांचा तसेच अनुदानित कनिष्ठ महाविद्यालयाचा समावेश आहे.

आधार : जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, उस्मानाबाद.

हस्ता क्रमांक : 8.6

जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम 1998 - 99

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ.क्र. तहसील प्रौढ शिक्षण केंद्रांची संख्या पटावरील उमेदवारांची संख्या
(साक्षरता अभियान प्रबलीकरण)

1	2	3	4
1	उस्मानाबाद	265	15046
2	कळंब	225	14899
3	उमरगा	277	14539
4	तुळजापूर	321	16639
5	परंडा	190	10741
6	धुम	145	6769
जिल्हा एकूण		1423	80627

टीप :- 1) सदरील माहिती साक्षरता अभियान प्रबलीकरण घा कार्यक्रमान्तर्गत सुरु केलेल्या केंद्रांची संख्या आहे.

आधार : जिल्हा प्रौढ शिक्षणाधिकारी, उस्मानाबाद.

तत्का क्रमांक : 8.9

शिक्षकांकृतिता प्रशिक्षण संस्था 1998-99 (30-9 - 1998 रोजी)

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	बा	ब	परिमाण	माहिती
1	2	3	4	
1	<u>शिक्षकांकृतिता प्रशिक्षण संस्था संख्या</u>			
	अ. पदवीस्तर	संख्या		7
	ब. पदवीपूर्व स्तर	-- : --		8
	क. शाळास्तर	-- : --		0
2	<u>पटावरील संख्या</u>			
	अ. पदवीस्तर	-- : --		696
	ब. पदवीपूर्व स्तर	-- : --		705
	क. शाळास्तर	-- : --		0
3	<u>एकूण खर्च (रुपये)</u>			
	अ. पदवीस्तर	रुपये		उ. ना.
	ब. पदवीपूर्व स्तर	-- : --		उ. ना.
	क. शाळास्तर	-- : --		उ. ना.

टिप : उ. ना. = उपलब्ध नाही.

आधार : 1) शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

त.इ.ता क्रमांक-१.१(ब)

रेल्वे स्थानकांची तहसिलवार यादी । ३१.३.१९९१ या दिवशीची ।

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसिल	रेल्वे स्थानकांचे नाव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वे क्षेत्र
1	2	3	4	5
1	उस्मानाबाद	पळसप	नॅरोगेज	दक्षिण मध्य रेल्वे
2	उस्मानाबाद	तेर	नॅरोगेज	दक्षिण मध्ये रेल्वे
3	उस्मानाबाद	ढोकी	नॅरोगेज	दक्षिण मध्ये रेल्वे
4	उस्मानाबाद	कळंबरोड	नॅरोगेज	दक्षिण मध्ये रेल्वे
5	उस्मानाबाद	घेडशी	नॅरोगेज	दक्षिण मध्ये रेल्वे
6	उस्मानाबाद	रामलिंग	नॅरोगेज	दक्षिण मध्ये रेल्वे

आधार : भारतीय रेल्वे वेळापत्रक.

तक्ता क्रमांक १.२

प्रकार व पृष्ठभाग धातुसार स्त्याची लांबी ३१ मार्च, १९९९ अखेर

जिल्हा - उस्मानाबाद.

लांबी कि.मी. मध्ये

अ. क्र.	बाद	स्त्याचा प्रकार							एकूण स्त्यांची लांबी
		राष्ट्रीय महा-मार्ग	प्रमुख राज्य महा-मार्ग	राज्य महा-मार्ग	प्रमुख जिल्हा स्ते	इतर जिल्हा स्ते	खेड्या-तील स्ते	इतर घोजने-तर	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	<u>सिमेंट काँक्रीट</u>								
	अ) सा.बां.वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	-
	क) न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	१२	१२
२	<u>डांबरी</u>								
	अ) सा.बां.वि.	२१६	२९	८३६	५८३	-	-	-	१६६४
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	३२५	३४९	३१५	-	९८९
	क) न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	१२५	१२५
३	<u>खडीचे</u>								
	अ) सा.बां.वि.	-	-	८	११५	-	-	-	१२३
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	२४०	५१०	६३०	-	१५८०
	क) न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	८५	८५

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक १.२ पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	हजर माल वापरून केलेले								
	अ) सा.बां.वि.	11	-	2	36	-	-	-	7
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	54	104	504	-	662
	का) न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	28.5	28.5
5	इतर								
	अ) सा.बां.वि.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	-
	का) न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	12.5	12.5
	एकूण लांबी								
	अ) सा.बां.वि.	227	29	846	734	-	-	-	1836
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	619	963	1649	-	3221
	का) न.पा./म.न.पा.	-	-	-	-	-	-	263	263
	जिल्हा एकूण	227	29	846	1353	963	1649	263	5329

टीप :- धामध्ये फरशी केलेले स्ते समाविठ केलेले आहेत.

आधार :- 1) जिल्हातील सर्व नगरपालिका.

2) अधीक्षक अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग उस्मानाबाद.

3) कार्यकारी अभियंता (बांधकाम) जिल्हा परिषद , उस्मानाबाद.

तबता क्रमांक 9.3
वापर साव असलेली मोटर वाहनांची संख्या
(31 मार्च 1999 वर्षाअखेर)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ.क्र.	वाहन	संख्या
1	2	3
1.	मोटर सायकली, स्कुटर्स/मोपेड इत्यादी	12082
2.	मोटारी/जीप्स/स्टेशन वॅग्स	2597
3.	टॅक्सी कॅबज	84
4.	स्वयंचालित रिक्शा अ) खाजगी ब) सार्वजनिक (टॅक्सी)	27 948
5.	<u>स्टेट कॅरेजेस</u>	
	1) डिझेलवर चालणा-या	307
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	0
	3) डिझेलवर चालणा-या कॉन्ट्रॅक्ट कॅरेजेस	19
6.	<u>मालमोटारी-खाजगी वाहने</u>	
	1) डिझेलवर चालणा-या	78
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	0
	<u>मालमोटारी-सार्वजनिक वाहने</u>	
	1) डिझेलवर चालणा-या	2061
	2) पेट्रोलवर चालणा-या	0
7.	रुग्णवाहिका	9
8.	शाळेच्या बसेस	4
9.	खाजगी सेवा देणारी वाहने (अनुधान)	4
10.	जोड वाहने	2067
11.	ट्रॅक्टर्स	2435
12.	इतर	4
	जिल्हा एकूण	22726

आधार -; प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, औरंगाबाद.

तक्ता क्रमांक 9.4

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासीवाहतूक आकडेवारी (1998-99 वर्षाकरिता)
जिल्हा - उस्मानाबाद

अ.क्र.	बाब	उपक्रमाचे नांव
		महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, उस्मानाबाद विभाग, उस्मानाबाद
1	2	3
1	वर्षाअखेरीस मार्गांची संख्या	466
2	मार्गांची एकूण लांबी (कि.मी.)	39487
3	मार्गांची सरासरी लांबी (कि.मी.)	84.83
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	375
5	स्त्यावर धावणा-या बसगाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	353
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी (लाखात)	1.51
7	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न (रुपये लाखात)	4669.36
8	दर प्रवाशांमागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न पैशामध्ये	844.77

आधार - विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ
विभाग, उस्मानाबाद.

टिप - चौकशी केली असता 31.3.99 नंतर आठ मार्गांवरील गाड्या बंद केल्याने मार्गांची संख्या व लांबी किं.मी. कमी आली आहे.

तक्ता क्रमांक 9.5

महत्वाच्या स्थावरील वाहतूक गणना डिसेंबर 1998 या वर्षाकरीता
(वाहतूक गणना डिसेंबर 1998)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

पृष्ठ भागाचा प्रकार	स्त्या- ची रुंदी	जलदगती वाहने					मंदगती वाहने				एर दिवशी सरासरी वाहन भार
		कार, जीप्स इया	बस- गा- डया	माल- मोटा- र, ट्रक	मोटर साय- कल/ स्कुटर	एकूण उते 6	जनाव- साय- न ओड- ली जा- णारी	साय- कल वाह- ने	इतर वाह- ने	एकूण 8 ते 10	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

महामार्गाचे नाव - सोलापूर - औरंगाबाद - धुळे - बडोदा स्ता सुस्थ राज्य महामार्ग क्र. 1

राष्ट्रीय महामार्ग (वाहतूक गणना डिसेंबर 1998)

1) 393 / 0 लांबी कि.मी.जवळपासचे शहर/खेडे तुळजापूर	डांबरी	5.50	1128	567	1741	541	3997	301	509	0	810	10089
2) 138 / 200 लांबी कि. मी.मध्ये जवळचे शहर / खेडे पारगाव	डांबरी	5.50	436	105	954	154	1649	35	43	0	78	12289

महामार्गाचे नाव - स्नागिरी - सोलापूर - नागपूर स्तासुस्थ राज्य मार्ग क्र. 3.

1) 416 / 400 लांबी कि. मी. जवळपासचे शहर / खेडे तुळजापूर	डांबरी	5.50	1148	203	1732	905	3988	325	912	0	1237	10462
---	--------	------	------	-----	------	-----	------	-----	-----	---	------	-------

महामार्गाचे नाव - पाटस - पुसद - राशिन - करमाळा - बार्शी - उस्मानाबाद - बोरफळ - स्ता राज्य महामार्ग क्र. 67

1) 109 / 400 लांबी कि.मी. जवळपासचे शहर / खेडे परंडा	डांबरी	5.50	980	94	693	739	2526	610	786	0	1398	10045
---	--------	------	-----	----	-----	-----	------	-----	-----	---	------	-------

महामार्गाचे नांव - म्हसवड-माळसिरस-टेंभुर्णी-लातूर स्ता राज्य महामार्ग क्र. 77

1) 245/200 लांबी किं.मी. जवळपासचे शहर/खेडे घेंडशी	डांबरी	7.00	1011	452	1205	607	3275	117	751	14	882	18484
2) 264/400 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/खेडे ढोकी	डांबरी	7.00	1250	655	1621	794	4320	238	873	22	1133	26230

महामार्गाचे नांव- अहमदनगर-जामखेड-धुम-पाडी स्ता राज्य महामार्ग क्र. 142

1) 99/ 00 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/खेडे अंतरवली	डांबरी	3.70	1138	184	1119	839	3280	928	525	0	1453	14500
--	--------	------	------	-----	------	-----	------	-----	-----	---	------	-------

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 9.5 पुढे चाहू

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
महामार्गाचे नांव- माढा-वैराग-उस्मानाबाद स्ता राज्य महामार्ग क्र.158													
1) 62 / 628 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे उस्मानाबाद(वैराग नाका)													
डांबरी	3.78	554	43	721	698	1926	297	1544	-	1241		7972	
महामार्गाचे नांव- बाशि-तुळजापूर-जळदुर्ग स्ता राज्य महामार्ग क्र.153													
1) 8/288 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे तुळजापूर													
डांबरी	5.58	911	254	1128	821	3128	343	952	-	1295		13896	
महामार्गाचे नांव- तुळजापूर-ईटकळ-अकलकोट-सोलापूर-मंगापूर-स्ता राज्य महामार्ग क्र.154													
1) 8/8 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे मंगरुळ													
डांबरी	5.58	332	41	632	342	1347	154	424	134	712		6692	
महामार्गाचे नांव- महार टाकळी-पाटोदा-भूम-वारदवाडी स्ता राज्य महामार्ग क्र.155													
1) 4/488 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे पाटोदा													
डांबरी	3.78	479	289	725	393	1796	322	348	-	678		9455	
महामार्गाचे नांव- माजलगाव-केज-कळंब-कुसळंब-स्ता राज्य महामार्ग क्र. 158													
1) 72 / 588 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे कळंब													
डांबरी	5.58	1563	374	1247	1489	4673	47	1358	48	1437		17528	
महामार्गाचे नांव- कळंब-ढोकी-तुळजापूर स्ता राज्य महामार्ग क्र. 159													
1) 8/8 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे कळंब													
डांबरी	5.58	3445	741	171	4151	8788	71	6874	-	6945		11281	
महामार्गाचे नांव- कळंब ढोकी लातूर स्ता महामार्ग क्र.160													
2) 43 / 88 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे शिराढोण													
डांबरी	3.78	725	49	721	675	2178	628	292	129	1841		8352	
महामार्गाचे नांव- सांगोला- पंढरपूर-कुईवाडी-परंडा-पाथुड-स्ता राज्य महामार्ग क्र. 141													
1) 121/8 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे परंडा(कुईवाडी नाका)													
डांबरी	3.78	472	39	567	327	1485	326	983	-	1389		7861	
महामार्गाचे नांव- मोमीनाबाद-सुरुड-उजनी-लोहारा-जळकोट-लातूर-अकलकोट-स्ता राज्य महामार्ग क्र. 162													
1) 18/288 लांबी कि.मी. मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे जागजी													
डांबरी	3.78	383	58	335	248	1816	318	282	294	886		4862	

तक्ता पुढे चाहू

तन्ता क्रमांक 9.5 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2) 10/200	लांबी कि.मी.	मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे लोहारा									
डांबरी	3.70	812	80	1161	922	2722	207	1330	-	1537	14365
महामार्गाचे नांव- लोहारा-माकणी-कासारसिरसी-तांबाळा ते जिह्वा हद्द स्ता स्ता राज्य महामार्ग क्र. 163											
1) 15/600	लांबी कि.मी.	मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे नारंगवाडी									
डांबरी	3.70	1135	52	1377	1053	3557	693	652	669	2014	19435
महामार्गाचे नांव- औसा-लामजाना-उमरगा-आळंद-स्ता राज्य महामार्ग क्र. 164											
1) 47/200	लांबी कि.मी.	मध्ये जवळपासचे शहर/सेडे उमरगा									
डांबरी	7.00	700	929	829	602	3617	19	141	-	160	11819

आधार : अधीक्षक अभियंता सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक-9.6

पोस्ट, तारखरे व दुरध्वनी सेवा व दुरदर्शन संघांची अकडेवारी वर्ष 1999-99 अर्हेत ।

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ.क्र.	विवरण	संख्या
1	2	3
1	पोस्टांची संख्या	287
2	तारखरांची संख्या	2
3	पत्र पेट्यांची संख्या	826
4	पोस्टमनांची संघ संख्या	
	अ) नियमित आस्थापने वरिल	30
	ब) नियमित आस्थापने व्यतिरिक्त	251
5	दुरध्वनी संख्या	13985
6	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	281
7	शासनाने वाटप केलेल्या दुरदर्शन संघांची संख्या	189

टिप:-1. अ.क्र. 7 मध्ये नगरपालिकांचा समावेश आहे. 2. दुरध्वनी संख्या घामध्ये विस्तारिल व पि.सी.ओ. घांचा समावेश आहे.

आधार :- 1) अधीक्षक, डाकघर, उस्मानाबाद.

2) सहायक उपविभागीय कार्यालय, ग्रामीण ध्वनिक्षेपण कार्यालय, लादूर.

3) सब डिव्हिजनल ऑफिसर, टेलिकॉम, उस्मानाबाद.

4) सब डिव्हिजनल इंजिनियर, फोन्स, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक-10.1

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

वर्ष 1998-99 करिता

जिल्हा : उस्मानाबाद

(रुपये हजारात)

अ.क्र.	बाब	ग्रामपंचायत	जिल्हा परिषद	नगरपरिषद
1	2	3	4	5
	<u>संख्या</u>	616	1	8
अ)	<u>प्राप्ती</u>			
	1) सुरुवातीची शिल्लक	11593	44176	15713
	2) अनुदाने व कर्जांनी	8927	950290	65004
	3) चालू वर्षातील उत्पन्न	26261	888411	105398
	<u>एकूण प्राप्ती</u>	<u>47081</u>	<u>1882867</u>	<u>186115</u>
ब)	<u>खर्च</u>			
	1) चालू वर्षातील खर्च	31565	1873189	148555
	2) अखेरची शिल्लक	15516	9678	37560
	<u>एकूण खर्च</u>	<u>47081</u>	<u>1882867</u>	<u>186115</u>

अधार:- मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद उस्मानाबाद.

- कार्यरत असलेल्या ग्रामपंचायतीचा वार्षिक प्रशासन अहवाल 1998-99
- जिल्हातील सर्व नगर पालिका.

तक्ता क्रमांक- 18.2

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च [1998-99] या वर्षाकरीता]

जिल्हा - उस्मानाबाद.

[रुपये-हजारात]

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्राम-पंचायतींची संख्या	उत्पन्न			अंशदान
			सुरुवातीची शिल्लक	सहाय्यक शासकीय	अनुदाने इतर	
1	2	3	4	5	6	7
1.	उस्मानाबाद	118	1750	0	0	2487
2.	कळंब	115	754	413	0	322
3.	उमरगा	120	2066	2587	0	1042
4.	तुळजापूर	107	1186	119	0	361
5.	परंडा	91	5918	1020	0	912
6.	भूम	73	319	4688	0	641
जिल्हा बेरीज		616	11993	8827	0	5685

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक-10.2 पुढे चालू

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्राम-पंचायतीची संस्था	देणगी	उत्पन्न				
				कर	शुल्क	इतर	एकूण 5 ते 11	एकूण 4+12
1.	2.	3.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
1.	उस्मानाबाद	110	0	1257	2356	-	6820	7770
2.	कळंब	115	0	1471	2140	246	4592	5346
3.	उमरगा	120	0	1241	2711	46	7627	9693
4.	तुळजापूर	107	0	945	2100	80	3605	4791
5.	परंडा	91	0	1049	2499	37	5517	11435
6.	भूम	73	0	60	1941	397	7727	8046
जिल्हा बेरीज		616	0	6023	13747	806	35068	47081

तक्ता पुढे चालू

तकता क्रमांक- 10.2 पुढे सुरु.....

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 1998-99 यावर्षाकरिता

जिल्हा : उस्मानाबाद.

तर्चे

अ. क्र.	पंचायत समिती	आरो-म्य सेवा	सार्वजनिक बांध-काम	सामाजिक, नैतिक वृद्धी	प्रशासन	समाजकल्याण	प्रशुधनाचे संवर्धन	जमीन महसूल व देस-भाल	इतर	स्तंभ 14 ते 21 बेरीज	अक्षर-ची शिल्लक (रकाना 13-22)	एकूण 22+23
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	उस्मानाबाद	1703	941	0	1046	14	27	1010	0	5160	2610	7770
2	कळंब	3265	11819	0	947	107	162	464	7	6771	-1425	5346
3	उमरगा	4577	824	0	1129	253	255	612	217	7867	1826	9693
4	तुळजापूर	1576	450	0	1277	0	0	640	6	3949	842	4791
5	परंडा	953	1153	0	473	172	18	465	276	3510	7925	11435
6	भूम	3229	770	0	233	73	5	374	43	4727	3319	8046
जिल्हा एकूण		15303	5957	0	5105	619	467	3565	549	31565	15516	47081

आधार : उपसुध्द कार्यकारी अधिकारी, ग्रामपंचायत, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक-10.3

जिल्हा परिषदेचे वाढवार उत्पन्न व खर्च (1998-99 या वर्षाकरिता)

जिल्हा - उस्मानाबाद

(रुपये - हजारात)

अ.क्र.	लेखाशीर्ष	प्रत्यक्ष 1997-98	सुधारित 1998-99	अंदाज 1999-2000
1	2	3	4	5
एक जमा				
1) स्वनिर्मित उत्पन्न				
	अ) स्थानिक उपकर सुद्धांक सुलकासह	3341	4918	2600
	ब) शिक्षण	76	-	-
	क) कृषि	112	-	-
	ड) इमारत व दळणवळण	(-) 482	1350	1900
	इ) इतर	4273	16920	13153
	एकूण (1)	7320	23188	17453
2) शासकीय अनुदाने				
	अ) सहेतुक अनुदान	601182	579628	705106
	ब) आस्थापना अनुदान	130934	183153	143304
	क) योजनांतर्गत योजनेसाठी अनुदान	253226	178499	172056
	ड) इतर	16440	9000	-
	एकूण (2)	1001782	950280	1020466
3) कर्जे				
	अ) कर्जे व अग्रिम	(-) 36177	27204	501
	ब) ठेवी व अग्रिम	55676	44950	36450
	क) वित्त प्रेषण	704889	830000	750000
	ड) इतर	0	0	0
	एकूण (3)	724388	902154	786951
4) आरंभीची शिल्लक				
	एकूण (1 ते 4)	1760446	1882867	1834749

तक्ता क्रमांक 10.3 (पुढे चालू)

अ.क्र.	लेखाशीर्ष	प्रत्यक्ष 1997-98	सुधारित 1998-99	अंदाज 1999-2000
1	2	3	4	5
दोन खर्च				
	आ सामान्य प्रशासन	54964	53222	60297
	बा शिक्षण	469093	470031	497051
	का वैधकीय	40179	76172	86195
	डा पशुसंवर्धन	13123	13502	17500
	इा इमारती व दळणवळण	86629	75402	101196
	फा समाज कल्याण	110908	14227	14974
	गा सिंचन	53797	82082	68240
	हा कृषि	29744	39966	33542
	ना इतर	97047	145401	64799
एकूण (अ ते न)		955474	971035	943794
कर्ज				
	आ कर्ज व अग्रीम	570	77204	501
	बा ठेवी व अग्रीम	55437	44950	36450
	का वित्त प्रेषण	704889	780000	750000
	इा इतर	0	0	0
एकूण (अ ते ड)		760896	902154	786951
अक्षरची शिल्लक		44176	9678	4004
एकूण (खर्च + अक्षरची शिल्लक)		1760446	1882867	1734749

आधार :- मुख्य लेखा तथा वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 10.4

महानगरपालिका, कटक मंडळे च नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च

11958-59 वर्षाकडिता

जिल्हा - उस्मानाबाद

[रुपये-हजारात]

अ. महानगरपालिका-		उत्पन्न								
क्र.	लिका/कटक- मंडळे/नगर- पालिका	सुरुवा- तीची शिल्लक	अनुदाने, वर्गणी शास- कीय	इतर जकात	घर व जमीन घावरी- ल कर	इतर एकूण	घर व जमीन घावरी- ल कर	इतर एकूण	नगरपालिका- लिकेच्या मालमते- पासून मिळाले- ला एकूण महसूल	इतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उबाद	9830	19012	0	20199	10282	2920	61243	5978	7974
2	कळंब	2292	5770	0	4406	332	0	12890	508	12822
3	सुरुम	706	5594	0	1134	218	26	7678	18	648
4	उमरगा	30	7633	0	6636	183	184	14666	16	1376
5	तुळजापूर	688	11094	0	9660	2626	2490	26478	711	3621
6	नळदुर्ग	1975	5187	0	3260	320	74	10816	69	501
7	परंडा	866	4841	0	1727	153	45	7622	270	901
8	भूम	206	5873	0	1711	748	590	9128	29	76
एकूण जिल्हा		15713	65004	0	48733	14662	6329	150531	7599	27983

तक्ता पुढे चालू ...

तक्ता क्रमांक 18.4 पुढे चारू

महानगरपालिका कटक मंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च

(1998-99 वर्षाकरिता)

जिल्हा - उस्मानाबाद

(रुपये-हजारात)

अ. क्र.	महानगरपालिका/कटक मंडळे/नगरपालिका	एकूण उत्पन्न	ज्ञान-न्य प्र-शासन	कर व-सुली-या खर्च	सार्वज-निक सुरक्षा	सार्वज-निक आर-म्य व सोपी	सार्वज-निक बांध-काम	शिक्षण	इतर	एकूण	अर्थ-ची शिल्ल-क
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	उबाद	75195	1499	2468	2215	16448	16751	18149	14481	63923	11272
2	कळंब	26220	1272	1949	649	3667	4392	1774	7638	21341	4879
3	सुरुम	8344	488	79	159	1219	1928	8	1582	5267	3657
4	उमरगा	16858	745	1365	686	4864	1823	685	759	18267	5791
5	तुळजापूर	30315	1183	2829	1508	8242	3881	2650	6288	26493	4322
6	नळदुर्ग	11439	669	914	283	2219	2771	8	1199	7977	352
7	परंडा	8811	567	821	58	1989	588	73	1834	5842	919
8	धूम	9233	1125	1128	397	2416	1988	286	173	7425	1818
एकूण जिल्हा		186115	7468	11539	5787	48284	33946	15817	33714	148555	3750

आधार : उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सर्व नगरपालिका

तबता क्रमांक -11.1

दिविध विकास शिर्षाञ्जालील झालेला योजनांतर्गत खर्च 1998-99

जिल्हा : उस्मानाबाद.

(रुपये लाखात)

अ.क्र. विवास शिर्ष व उपशिर्ष जिल्हा पातळीवरील योजनांवरील खर्च

जिल्हा वार्षिक योजना (बिगर स्टेट अनु एकूण
आदिवासी, व आदिवासी क्षेत्रा पूल शेष
बाहेरील व घटक योजना मिळून.)

1	2	3	4	5	6
(एक)	कृषि संलग्न सेवा				
1	धिक संवर्धन	32.43	0	0	32.43
2	फलोत्पादन	15.54	0	0	15.54
3	मृद व जल संधारण	16.89	0	0	16.89
4	पशुसंवर्धन	20.98	0	0	20.98
5	दुग्ध व्यवसाय विकास	-	0	0	-
6	मत्स्य व्यवसाय	85.78	0	0	85.78
7	वने	81.64	0	0	81.64
8	पणन कोठारे व वसारी	-	0	0	-
9	सहकार	35.16	0	0	35.16
	एकूण एक	128.42	0	0	128.42
(दोन)	ग्रामीण विकास				
1	एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	116.76	0	0	116.76
2	आवर्षण प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	-	0	0	-
3	जवाहर रोजगार योजना	185.49	0	0	185.49
4	रोजगार हमी योजना	266.80	0	1465.49	1730.29
5	जमीन सुधारणा	0.25	0	0	0.25
6	सामुहिक विकास	177.91	0	0	177.91
7	ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	0.83			0.83
	एकूण दोन	667.24	0	1465.49	2130.73

तबता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 11 - पुढे चालू ...

1	2	3	4	5	6
(तीन) पाटबंधारे व पुर नियंत्रण					
1	समु पाटबंधारे.	142.74	0	0	142.74
2	जलप्रदाय क्षेत्र विकास कामकाज	60.83	0	0	60.83
3	अध्याकट विकास	82.73	0	0	82.73
4	पुर नियंत्रण कामे.	80.00	0	0	80.00
एकूण तीन		145.47	0	752.89	897.56
(चार) विधुत विकास					
(पाच) उद्योग व स्नायकाम		95.65	0	0	95.65
1	मोठे व मध्यम उद्योग	80.00	0	0	80.00
2	ग्रामीण व लघु उद्योग	43.72	0	0	43.72
एकूण पाच		139.37	0	0	139.37
(सहा) वाहतूक व दळणवळण					
1	मोठी व लहान बंदरे	80.00	0	0	80.00
2	अंतर्देशिय जल वाहतूक	80.00	0	0	80.00
3	रस्ते विकास.	55.54	0	1457.67	1513.21
एकूण सहा		55.54	0	1457.67	1513.21
(सात) सामान्य अर्थिक सेवा.					
1	पर्यटन	80.00	0	0	80.00
2	स्थानिक विकास कार्यक्रम	168.92	0	0	168.92
एकूण सात		168.92	0	0	168.92

तक्ता पुढे चालू .

तकता क्रमांक 11.1 पुढे चालू ...

1	2	3	4	5	6
(आठ)	सामाजिक आणि सामुहिक सेवा				
1	सामान्य शिक्षण	467.21	0	0	467.21
2	क्रिडा व पुस्तक कल्याण	11.74	0	0	11.74
3	कला व संस्कृती	1.00	0	0	1.00
4	तांत्रिक शिक्षण	2.95	0	51.87	54.82
5	वैधकिय शिक्षण व औषधी द्रव्य	0	0	0	0
6	आरोग्य सेवा	101.22	0	96.72	197.94
7	ग्रामीण पाणि पुरवठा व स्वच्छता	294.96	0	149.22	444.16
8	गृहनिर्माण	0.50	0	0	0.50
9	नगरविकास	137.57	0	0	137.57
10	माहिती व प्रसिध्दी	00.00	0	0	00.00
11	मागासवर्गीयांचे कल्याण	15.62	0	0	15.62
12	कामगार व कामगार कल्याण	37.00	0	28.23	65.23
13	समाज कल्याण	3.71	0	0	3.71
14	पोषण	0.00	0	0	0.00
	एकूण आठ	1013.48	0	326.04	1341.50
	एकूण एक ते आठ	2318.44	0	4001.29	6320.71

आधार: जिल्हा नियोजन अधिकारी, उस्मानाबाद.

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ.क्र.	विकास शीर्ष/ उपशीर्ष	बाब	परिमाण	भौतिक साध्दे		
				बिगर आदिवासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6	7
<u>एक वर्षी व संलग्न सेवा</u>						
1)	तासका बिज ग्रुपन क्षेत्र विकास	तुषार व ठिबक संस्था		-	-	-
2)	मागासवर्गीय आणि नवबौध्दांना दारिद्र्य रेषेवर आणणे.	लाभार्थी संस्था		-	-	400
3)	कडधान्ये उत्पादन कार्यक्रम.	प्रात्यक्षिके		356	-	-
4)	तेलबिघा उत्पादन कार्यक्रम	क्विंटल		681	-	-
5)	तेलबिघा विकास कार्यक्रम.	क्विंटल		-	-	-
6)	तुषार ठिबक सिंचन	संच		-	-	-
7)	एकात्मिक तृणधान्य विकास कार्यक्रम	प्रात्यक्षिके		38	-	-
<u>दोन फलोत्पादन</u>						
1)	बागायती रोप मळ्याचे बळकटीकरण योजना	ला.संस्था		-	-	-
1)	अल्प व सिमांतिक शेतक-यांना फलोत्पादन विकासासाठी भांडवली अनुदान			-	-	-
अ)	कर्जासी निगडीत अनुदान	लाभार्थी संस्था		-	-	-
<u>मृदसंधारण</u>						
1)	एकात्मिक पाणलोट क्षेत्र विकास कार्यक्रम मृदसंधारण करिता फलोधान	बंधारे संस्था		2	-	-
<u>पाच पशुसंवर्धन</u>						
1)	पशुवैद्यकीय दवाखाना व प्रथमोचार केंद्र बांधणे					
अ)	बांधकाम	संस्था		1	-	-
2)	पशु प्रथमोपचार केंद्राची स्थापना करणे	संस्था		7	-	-
3)	पशु प्रथमोपचार केंद्रे/आधारभूत ग्राम केंद्रे/कृत्रिम रेतन उपकेंद्राचा दर्जा वाढविणे.	संस्था		5	-	-

तक्ता पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7
1) तोंडाचे व पायाचे रोगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी अर्थ सहाय्य	लस मात्रा संख्या			5460	-	7500
5) प्रसिध्दी व सामुहिक प्रचार	शिबिरे संख्या			14	-	-
6) प्रकक्षित कुक्कुट विकास गटा जवळील निवासी व बिगर इमारतीचे बांधकाम	इमारत संख्या			-	-	-
7) तलंगाचे गट वाटप	गट संख्या			-	-	212
सहा दुग्ध व्यवसाय विकास						
1) शासकीय दुग्ध योजना	घंत्र संख्या			-	-	-
2) निविष्टा कार्यक्रम आदिवासी/अनुजाती, जमाती तसेच दुर्बल घटकातील कुटुंबांना प्रशिक्षण	संख्या			-	-	100
3) सुंबईच्या तबेल्यातील 1 वर्ष वयाच्या उच्च पैदास क्षमतेच्या पारड्याचा पूरवठा	संख्या			-	-	50
सात मत्स्य व्यवसाय						
1) मत्स्य बीज उत्पादन क्षेत्राची स्थापना	संख्या			74.26	-	-
अ) मत्स्य बीज	(लावात)					
2) अवरुध्द प्राण्यातील मत्स्य संवर्धन						
अ) संचयन	संख्या			71.86	-	470
ब) मत्स्योत्पादन	मेट्रिक			750	-	-
3) मत्स्य व्यवसायोपयोगी आवश्यक सामुग्रीच्या खरेदीसाठी सहाय्य						
अ) नायलॉन सूत	किलो			91.3	-	120
4) मत्स्य व्यवसाय विकास संस्था स्थापना व मत्स्य संवर्धन विकास घंत्रणा	संख्या			38	-	-

तक्ता क्रमांक 11.1 पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 11 : 2 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7
आठ वने						
निकृष्ट वनाचे पुर्नवनिकरण	हेक्टर (लाखात)			10	-	-
नअ. सहकार						
1) लहान शेतक-यांना व्याजाकरिता						
अर्थसहाय्य	सभासद संख्या			45	-	50
2) प्राथमिक सहकारी ग्राहक भांडारांना						
अनुदान	लाभार्थी संख्या			1	-	-
3) ग्रामीण भागात ग्राहगोपयोगी वस्तूंचे वितरण	सभासद संख्या			8	-	-
4) उत्पादन प्रोत्साहन योजना	सभासद संख्या			19429	-	1661
5) मागासवर्गीय व नवबौध्द घांना व्याजाकरिता अर्थ सहाय्य	सभासद संख्या			-	-	-
6) प्राथमिक मध्यवर्ती सहकारी ग्राहक भांडाराचे भाग विकत घेण्यासाठी मागासवर्गीय व नवबौध्दांना 7 वर्षे सुदतीचे बिन व्याजी कर्जे	सभासद संख्या			-	-	-
7) अनुसूचित जाती/नवबौध्द घांना गरजा पुरविण्यासाठी कर्जे	सभासद संख्या			-	-	-
8) हरिजन वस्तीमध्ये प्राथमिक मध्यवर्ती ग्राहक भांडारांच्या शाखा उघडण्यासाठी व्यवस्थापकिय अनुदान	संस्था संख्या			-	-	-
दहा ग्रामीण विकासाकरिता विशेष कार्यक्रम						
1) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	लाभार्थी संख्या			2084	47	848
अ) अवर्षणप्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	गट संख्या			-	-	-
ब) जवाहर रोजगार योजना	लाभार्थी संख्या			-	-	-
2) जवाहर रोजगार योजना						
अ) अनुष्य दिन	लाखात			10.58	10.58	10.98
4) रोजगार हमी योजना						
अ) अनुष्य दिन	लाखात			5.34	-	-
5) जमीन सुधारणा						
अ) अतिरिक्त जमीन दिलेल्या अभिहस्तांकितांना अर्थसहाय्य	लाभार्थी			15	-	-
दहा सामुहिक विकास						
अ) महिला व बाल कल्याण समिती	लाभार्थी			-	-	-
ब) ग्रामीण सफाई कार्यक्रम	शौचालय संख्या			-	-	297
क) दहन व दफन भुमीसाठी	गावे संख्या			1	-	-

तक्ता क्रमांक 11.1 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7
<u>अकरा पाटबंधारे व पुरनिघंत्रण</u>						
<u>1) लघुपाटबंधारे</u>						
अ) लघुपाटबंधारे (स्थानिक क्षेत्र)		सिंचन क्षमता हेक्टर	-	-	-	-
ब) अघशस्वी विहिरींना अनुदान		विहिरी संख्या	-	-	-	-
4) कोल्हापूर पध्दतीचे बंधारे (स्थानिक क्षेत्र)		सिंचन क्षमता हेक्टर	-	-	-	-
5) लघु पाटबंधारे (राज्यक्षेत्र)		को.प. बंधारे संख्या	-	-	-	-
6) अपाकट विकास		हेक्टर	-	-	-	-
<u>बारा विधुत विकास</u>						
अ) सामान्य विकास		पंप संख्या	52	-	-	-
ब) पध्दती सुधारणा		दोन कनेक्शन संख्या	21	-	-	-
क) हरिजन/आदिवासी वस्त्यांचे विधुतीकरण		मोफत घरगुती कनेक्शन संख्या	-	-	-	24
ड) ग्रामीण विधुतीकरण		लाभार्थी संख्या	-	31	-	-
<u>तेरा ग्रामीण लघु उद्योग</u>						
1) रेझिम उद्योग		लाभार्थी संख्या	-	-	-	-
2) सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी बीज भांडवल अर्थसहाय्य		लाभार्थी संख्या	153	-	-	15
3) जिल्हा उद्योग केंद्र आस्थापना योजना		कर्मचारी संख्या	-	-	-	-
4) औद्योगिक सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य भागभांडवल		संस्था संख्या	-	-	-	-
5) जिल्हा उद्योग केंद्र छोट्या उद्योगधारकांकरिता कर्ज योजना		लाभार्थी संख्या	15	-	-	5
6) उद्योजकता प्रशिक्षण कार्यक्रम		प्रशिक्षणार्थी संख्या	150	-	-	83
7) गट पातळीवरील ग्रामीण कारागिरांच्या बहुउधेशिय सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य (बलुतेदार) सहकारी विभाग		संस्था संख्या	1	-	-	-
<u>चौदा वाहतुक व दळणवळण</u>						
1) जिल्हा स्ते (किमान गरजा कार्यक्रम सोडून)		पुल संख्या	3	-	-	-
अ) मोरीकाम		संख्या	34	-	-	-
2) किमान गरजा कार्यक्रमाखाली जिल्हा स्ते		पुल संख्या	-	-	-	-
अ) मो-या		संख्या	121	-	-	-
3) हरिजन वस्त्यांना जोडणारे जोडस्ते (वि.घ. योजना)						
अ) पुल		संख्या	-	-	-	-
<u>पंधरा सामाजिक व सामुहिक सेवा</u>						
<u>1) सामान्य शिक्षण</u>						
1) प्राथमिक शाळेत बालवाइया		संख्या	8	-	-	-

तक्ता क्रमांक 11 . 2 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7
2) प्राथमिक शाळेत पुस्तक पेदद्या सुरु करणे						
अ) विद्यार्थी		संख्या	4928	600	9588	
3) आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या भागा- मधील प्राथमिक शाळेतील अनु- जाती/जमातीच्या विद्यार्थ्यांना विशेष सवलती						
अ) विद्यार्थी		संख्या	-	-	-	
4) प्राथमिक शाळेतील पुस्तक पेदद्या उघडणे						
अ) विद्यार्थी		संख्या	12000	-	900	
5) प्राथमिक शाळांच्या इमारतीच्या बांधकामासाठी जिल्हा ग्रामीण विकास प्राधिकरणांना अनुदान						
अ) खोली		संख्या	147	-	-	
6) खाजगी प्राथमिक शाळांना अनुदान						
अ) शाळा		संख्या	20	-	-	
7) दुर्बल घटकातील मुलींना शाळेत नियमित घेण्यासाठी उपस्थिती भत्ता						
अ) विद्यार्थीनी		संख्या	3636	-	-	
8) प्राथमिक शिक्षणाच्या स्वाभाविक विस्तारामुळे शिक्षकां- च्या नियुक्ती करीता नगरपरिषदांना अनुदान						
अ) शिक्षक		संख्या	9	-	-	
9) प्राथमिक शिक्षणाच्या स्वाभाविक विस्तारामुळे शिक्षकां- च्या नियुक्ती करीता जिल्हा परिषदांना अनुदान						
अ) शिक्षक		संख्या	19	-	-	
10) मुलींची घटसंख्या वाढविण्यासाठी प्रा. शिक्षकांना उत्तेजनार्थ पारितोषिके						
		शिक्षक संख्या	8	-	-	
11) शाळा समुहाचा विस्तार करणे						
		शाळा संख्या	-	-	-	
12) अशासकीय नवीन प्रा.शाळा उघडणे विना अनुदानित मा.शाळा अनुदान तत्वावर आणणे.						
		शिक्षक संख्या	38	-	-	
13) अशासकीय नवीन मा.शाळांच्या विकास व विस्तार जादा तुकड्या उघडणे.						
		तुकड्या संख्या	42	-	-	
14) पूर्वीच्या शासकीय मा.शाळेच्या इमारती बांधण्यासाठी जिल्हा परिषदांना अनुदान						
		इमारत संख्या	4	-	-	
15) उच्चस्तर मा.शिक्षण(क.) महाविद्यालय अतिरिक्त वर्ग						
		संख्या	8	-	-	
16) आर्थिक दृष्ट्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलती.						
		विद्यार्थी संख्या	-	-	-	

1	2	3	4	5	6	7
17)	बारावी पर्यंतच्या सुलीना मोफत शिक्षण विद्यार्थिनी संख्या			3684	-	-
18)	प्रा. शाळा इमारतीच्या बांधकामासाठी जिल्हा					
19)	विना अनुदानित शैक्षणिक संस्थेत शिकणाऱ्या आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक सवलतीविद्यार्थी संख्या -				-	-
20)	सामाजिक सुरक्षा कवच.		डी.पी.ई.पी.संख्या	1	-	-
	सौळा	क्रिडा व युवक कल्याण				
1)	गाव तेथे मैदान व व्यायामशाळा	संस्था संख्या		10	-	-
2)	जिल्हा क्रिडा प्रशिक्षण कार्यक्रम व प्रशिक्षण केंद्राची स्थापना	केंद्र संख्या		1	-	-
3)	क्रिडांगणांचा विकास	संस्था संख्या		10	-	-
4)	व्यायामशाळा विकास	व्यायाम शा.संख्या		12	-	-
5)	सामाजिक सेवा शिबिरे भरविणे	शिबिरे संख्या		23	-	-
6)	ग्रामिण/नागरी भागातील स्वयंसेवी युवक मंडळांना आर्थिक सहाय्य	युवक संस्था संख्या		25	-	-
	सतरा	कला व संस्कृती				
1)	सार्वजनिक ग्रंथालयांना सहाय्यक देणे -ग्रंथालय संख्या			20	-	-
	अठरा	तांत्रिक शिक्षण				
1)+2	स्तरांवरील व्यवसाय शिक्षण व राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणांतर्गत किमान कौशल्यावर आधारित कार्यक्रम					
अ)	संस्था	संख्या		-	-	-
	एकोणिस	आरोग्य सेवा				
1)	रुग्णालये व दवाखाने घातील सुविधातील वाढ(शिक्षणसतर) व जिल्हा रुग्णालयात गुप्त रोग चिकित्सा केंद्रे स्थापन करणे.	संख्या		-	-	-
2)	राष्ट्रीय हिवताप निर्मूलन रक्तगट नमुने संख्या			286424	-	-
3)	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे/उपकेंद्रे/ग्रामिण रुग्णालये बांधणे अनुशेष/शव-विच्छेदन केंद्रे	संख्या		1	-	-
4)	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या		41	-	-
5)	प्रा. आरोग्य उपकेंद्राच्या औषध अनुदानात वाढ					
अ)	प्राथमिक आरोग्य केंद्र	संख्या		204	-	-
6)	प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या औषध अनुदानात वाढ					
अ)	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या		-	-	-

तक्ता क्रमांक 11.2 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7
7) प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या आरोग्य केंद्राच्या वाहनाची बदली	वाहने संख्या	-	-	-	-	-
8) सामाजिक कल्याणालयास अतिरिक्त विद्यार्थ्यांसाठी पाणीपुरवठा व स्वच्छता						
अ) नवने पाणी पुरवठा (साधे उपाय) जि.प.					1	15
मा.पो.पु. जननिःसारण मंडळ	पा.पु.योजना संख्या	4	-	-	-	3
2) श्री.एस.डी.ए. चा नलीका खणण्याचा कार्यक्रम						
अ) विहीर विहीरी	संख्या	26	-	-	-	-
3) विहीरी बांधणे (साधे उपाय)	संख्या	-	-	-	-	-
एकविस गृहनिर्माण						
1) शेड्यातील गावठाण्यांचा विस्तार व घरे बांधण्यासाठी गावाची तरतूद						
अ) गावे	संख्या	2	-	-	-	-
बाविस नगर विकास नगर परिषदांना अर्थ सहाय्य	संख्या	3	-	-	-	-
तेवीस मागासवर्गीयांचे कल्याण						
1) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे						
अ) विद्यार्थी	संख्या	133	9	2500		
2) विसुक्त व भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिष्यवृत्ती						
अ) विद्यार्थी	संख्या	500	-	-	-	-
3) सुला-सुलीसाठी शासकीय वसतीगृहे उघडणे						
अ) वसतीगृहे	संख्या	2	-	-	-	-
4) व्यावसायिक शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या वसतीगृहातील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता						
अ) विद्यार्थी	संख्या	16	2	20		
5) मागासवर्गीयांच्या सरकारी गृहनिर्माण मंडळाला वित्तीय सहाय्य						
अ) संस्था	संख्या	10	-	8		
6) हरिजन वस्त्यांची सुधारणा						
अ) वस्त्या	संख्या	-	-	36		
7) आंतरजातीय विवाहास प्रोत्साहन						
अ) जोडपे	संख्या	-	-	6		
अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	संख्या	-	-	-		

तक्ता क्रमांक 11.1 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7
8) गलिच्छवस्ती व्यवसायांत असलेल्या सुलांना शालांत पूर्व परिक्षेसाठी शिष्यवृत्ती						
अ) विद्यार्थी		संख्या		-	-	177
9) मागासवर्गीयांना मंगलौरी कौले, जी.अथ.श्रीट.स.बदलप्यगसाठी, व्यक्तीगत आर्थिक सहाय्य देणे						
अ) लाभार्थी		संख्या		18	16	256
10) विसुरत जाती व भटक्या जमातीसाठी (स्वेच्छा) संस्थांकडून चालविल्या जाणा-या			आश्रमशाळा संख्या	-	-	-
11) इयत्ता 5 वी, 7 वी इयत्तेत शिकणा-या मागासवर्गीय सुलांना सुलांना शिष्यवृत्ती देणे			विद्यार्थी संख्या	-	-	8253
12) अनु.जाती, अनु.जमातीतील वैधकीय व व अभियांत्रिकी विद्यार्थ्यांकरिता प्रस्तक पेढ्या.			पेढ्या संख्या	-	-	35
13) अनु.जमाती करिता विधुत पंपसंच बसविणे			पंप संख्या	-	16	-
चौविस <u>समाजकल्याण:</u>						
1) स्त्रियांसाठी पुस्कृत योजना आणि निराश्रीत स्त्रियांसाठी विविध व्यवसायातील व्यावसायिक प्रशिक्षण						
अ) लाभार्थी		संख्या		146	-	25
2) 7वी व 8वी पर्यंतच्या शारिरीकदुष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना राज्य शिष्यवृत्त्या						
अ) लाभार्थी		संख्या		-	-	50
4) अपंगांना लघु उद्योग सुरु करण्यासाठी अर्थसहाय्य						
अ) लाभार्थी		संख्या		24	-	-
5) स्वयंरोजगार योजनेखाली व्यक्तीगत अनुदान						
अ) लाभार्थी		संख्या		65	-	40
6) अपंगासाठी मार्गदर्शन व सल्ला केंद्राची स्थापना करणे						
अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्र		संख्या		-	-	-

तक्ता क्रमांक 11 . 2 पुढे चालू

1	2	3	4	5	6	7
पंचविस	कामगार व कामगार कल्याण					
1)	चालू औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थामधील					
	उपकरणांची तृटी भरून काढणे	संस्था संख्या	3	-	-	
2)	औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था मध्ये पुस्तक					
	पेढ्या उघडणे	संस्था संख्या	6	-	-	
3)	संजय गांधी स्वावलंबन योजना	संस्था संख्या	122	-	-	239
4)	सेवायोजन कार्यालयात फिरत्या नोंदणी					
	पधकाची निर्मिती करणे	संस्था संख्या	-	-	-	
5)	चालू आध्यागिक प्रशिक्षण संस्थामध्ये	तुकड्या संख्या	3	-	-	
	जादा जागा सुरु करणे					

अध्यक्ष :- जिल्हा नियोजन अधिकारी उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.3

रोजगार हमी योजना (1998-99 वर्षाकरिता)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ. क्र.	बाब	जिल्हा -					
		कामाचा प्रकार					
		सिंचन काम (रस्ते)	सार्वजनिक काम	कृषि	वनीकरण	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	नियोजित कामाची संख्या	102	228	412	40	23	805
2.	मंजूर केलेल्या कामाची संख्या	32	153	218	27	12	442
3.	सुरु केलेल्या कामाची संख्या	17	138	197	21	7	380
4.	पूर्ण केलेल्या कामाची संख्या	6	52	153	3	3	217
5.	मध्येच बंद केलेल्या कामाची संख्या	8	25	67	3	2	105
6.	कामासाठी केलेली तरतूद	-	-	-	-	-	-
7.	कामावर झालेला एकूण खर्च (रु. लाखात)	295.69	348.62	525.60	53.19	0.44	1223.54
8.	रोजगार निर्मिती (मनुष्य दिवस लाखात)	5.91	6.97	10.50	1.08	-	24.46

आधार:- उपजिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, रोजगार हमी योजना, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.4

रोजगार हमी योजनेसाठी घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च

1998-99 चा वर्षाकरिता

जिल्हा - उस्मानाबाद.

क्र.सं.	महिना	खर्च (रुपये - लाखात)		मनुष्य दिवस (लाखात)	रोजगार हमी योजनेसाठी ल कामाची संख्या
		प्रत्यक्ष	तंचित		
1	2	3	4	5	6
1.	एप्रिल 1998	-	-	-	1111
2.	मे 1998	260.55	260.55	5.21	1276
3.	जून 1998	289.45	500.00	5.78	1215
4.	जुलै 1998	102.25	652.25	2.09	1278
5.	ऑगस्ट 1998	103.75	756.00	2.07	1187
6.	सप्टेंबर 1998	106.00	862.00	2.12	1131
7.	ऑक्टोबर 1998	18.35	880.35	0.36	1122
8.	नोव्हेंबर 1998	25.20	905.55	0.50	1121
9.	डिसेंबर 1998	34.45	940.00	0.68	1133
10.	जानेवारी 1999	87.15	1027.15	1.74	1109
11.	फेब्रुवारी 1999	93.60	1020.75	1.87	1088
12.	मार्च 1999	102.25	1223.00	2.04	
1072					
एकूण		1223.00	-	24.46	-

आधार:- उपजिल्हाधिकारी, रोजगार हमी योजना. जिल्हाधिकारी कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.5

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना: 1998-99 वर्षाकरीता

जिल्हा - उस्मानाबाद.

क्र.	अ. बाबी	तहसील						
		उ.बाद.	कळंब	उमरगा	तुळजापूर	परंडा	भूम	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	वस्तीच्या एकूण गावांची संख्या 91 च्या जनगणनेनुसार	126	117	133	125	116	97	716
2	गावांतील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	31	13	62	50	22	12	190
3	<u>बारा महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या</u>							
	अ 1 गावांची संख्या	52	91	97	75	101	92	508
	ब 1 त्याखालील वाड्या वस्त्यांची संख्या	23	13	62	46	7	8	159
4	<u>पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना</u>							
	अ 1 टँकरने पुरवठा होणा-या							
	1. गावांची संख्या	34	28	0	50	0	1	113
	2. गावातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	4	0	0	1	0	1	6
	3. टँकरची संख्या	45	33	0	54	0	1	133
	ब 1 बैलगाडीने पुरवठा होणा-या							
	1. गावांची संख्या	0	0	0	0	0	0	0
	2. त्यातील वाड्या वस्त्यांची संख्या 0	0	0	0	3	0	0	3
	3. बैलगाडीची संख्या	0	0	0	3	0	0	3
	क 1 इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या							
	1. गावांची संख्या	30	0	36	0	15	4	85
	2. गावातील वाड्या वस्त्यांची संख्या	4	0	0	0	15	3	22
	3. साधने (विंध्यन विहिरी अधिगृहित करुण)	54	0	64	68	1	0	187

आधार : उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सर्व गटविकास अधिकारी.

तक्ता क्र.11.6

संकरित व अधिक उत्पादन देणा-घा पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र							
जिल्हा -उस्मानाबाद.		[1998-99 वर्षाकरीता]		[क्षेत्र हेक्टरमध्ये]			
अ. क्र.	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारित पिके	
1	2	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
1	उस्मानाबाद	-	-	1. ज्वारी	32000	1. भात	1000
		-	-	2. बाजरी	400	2. मका	250
		-	-	3. मका	900	3. ज्वारी(र)	3300
		-	-	4. --		4. गहू	940
2	कळंब	-	-	1. ज्वारी	19900	1. भात	1050
		-	-	2. बाजरी	2300	2. मका	50
		-	-	3. मका	1800	3. ज्वारी(र)	11200
		-	-	4. --		4. गहू	9400
3	उमरगा	-	-	1. ज्वारी	23050	1. भात	3100
		-	-	2. बाजरी	3000	2. मका	200
		-	-	3. मका	1000	3. ज्वारी(र)	18540
		-	-	4. --		4. गहू	8550
4	तुळजापूर	-	-	1. ज्वारी	8100	1. भात	4300
		-	-	2. बाजरी	1450	2. मका	200
		-	-	3. मका	1500	3. ज्वारी(र)	18960
		-	-	4. --		4. गहू	6650
5	परंडा	-	-	1. ज्वारी	6500	1. भात	350
		-	-	2. बाजरी	3100	2. मका	120
		-	-	3. मका	350	3. ज्वारी(र)	62500
		-	-	4. --		4. गहू	3500
6	भूम	-	-	1. ज्वारी	5200	1. भात	90
		-	-	2. बाजरी	2900	2. मका	40
		-	-	3. मका	400	3. ज्वारी(र)	1020
		-	-	4. --		4. गहू	1825
जिल्हा एकूण		-	-	1. ज्वारी	92750	1. भात	9890
		-	-	2. बाजरी	13150	2. मका	840
		-	-	3. मका	5950	3. ज्वारी(र)	115520
		-	-	4. --		4. गहू	30865

टिप: संकरित पिकामध्ये अधिक उत्पन्न देणा-घा पिकांचा समावेश आहे. संकरित व अधिक उत्पन्न देणा-घा पिकांचे पृथक्करण देता येत नाही.

आधार : कृषि विकास अधिकारी जिल्हा परिषद उस्मानाबाद.

तहता क्रमांक 11.7

जिल्ह्यांतील रासायनिक खतांचे वाटप (वर्ष 1998-99 या वर्षाकरीता)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ.क्र.	तहसील	रासायनिक खतांचे वाटप (मेटनात)			शेरा
		निषंत्रित संस्थाकडून	खाजगी संस्थाकडून	एकूण	
1	2	3	4	5	6
1	उस्मानाबाद	3095	6115	9210	
2	कळंब	3292	6320	9612	
3	उमरगा	3411	6442	9853	
4	तुळजापूर	2482	4591	7073	
5	परंडा	1653	2295	3948	
6	भूम	2543	4842	7385	
एकूण जिल्हा		16476	30605	47081	

आधार : कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.

तक्रा क्रमांक : 11.8

जिल्ह्यातील साखर कारखाने : 1998-99

जिल्हा : उस्मानाबाद.

ज. क्र.	तहसील	साखर कारखान्याचे नाव	सहकारी/ खाजगी	मळीत क्षमता मे.टन	प्रत्यक्ष मांडव मे.टन	साखरेचे उत्पादन मे.टन
1	2	3	4	5	6	7
1	उस्मानाबाद	तेरणा शेतकरी सहकारी साखर कारखाना लि.ढोकी तेरणानगर	सहकारी	3500	573301	65611
2.	कळंब					
3.	उमरगा					
4.	तुळजापूर	श्री.तुळजाभवानी शेतकरी सहकारी साखर कारखाना लि. नळदुर्ग.	सहकारी	1250	202048	22128
5.	परंडा					
6.	धूम					
जिल्हा एकूण				4750	775349	87739

- अधार : -1 कार्यकारी संचालक , तेरणा शेतकरी सहकारी साखर कारखाना लि. ढोकी. ता. उस्मानाबाद.
2 कार्यकारी संचालक, श्री. तुळजाभवानी शेतकरी सहकारी साखर कारखाना लि. नळदुर्ग. ता. तुळजापूर.

तबता क्र.11.9
दुग्ध संस्थांची संख्या (वर्ष 1998-99)

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसिल	दुग्ध सहकारी संस्थांची संख्या	एकूण सभासदांची संख्या	गोळा केलेले दुग्ध एकूण दूध प्रतिदिन (१००० लिटर)	शीत गृहांची संख्या सरासरी (१००० लिटर)	शीत गृहांची क्षमता (१००० लिटर)
---------	-------	-------------------------------	-----------------------	---	---------------------------------------	--------------------------------

1 2 3 4 5 6 7 8

अ दुग्ध संघ

1 उस्मानाबाद

जिल्हा दुग्ध

उत्पादक

संघ,

तहसिल

1 उस्मानाबाद	126	7686	4073.5	11.16	1	10
2 कळंब	236	14396	7109.3	19.47	1	30
3 उमरगा	98	5978	1642.5	4.50	1	04
4 तुळजापूर	75	4575	1670.4	4.57	0	0
5 परंडा	210	11773	4578.2	12.57	1	20
6 तालुका दुग्ध उत्पादक संघ, भूम तहसिल भूम	211	12871	10110.5	27.66	1	30
3 शासकीय दुग्ध घोजना	0	0	0	0	1	50

जिल्हा एकूण 956 57279 29164.4 79.93 6 144

टिप: सन 31.3.98 वर 270 संस्थेची नोंदणी रद्द व 150 संस्था अवसायनांत घेतल्यामुळे सभासद संख्या कमी आली आहे.

(180)

आधार : जिल्हा दुग्धशाळा विकास अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.10

अवर्षण प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता [वर्ष -1998-99]

जिल्हा - उस्मानाबाद.

जिल्ह्यांतील या कार्यक्रमांतर्गत	1.1 केंद्रीय पुस्तकृत] 3	
निवडलेल्या तालुक्यांची संख्या	2.1 राज्य पुस्तकृत		2
	3.1 एकूण		5

अ. विकास	उपलब्ध	झालेला	खर्चाची	<u>भौतिक साध्याचा तपशील</u>					
क्र. शीर्ष	असलेली	खर्च	टक्केवारी	बाब	परिमाण	लक्ष	साध्य	साध्यांची	
	आर्थिक	रु.लाखात						टक्केवारी	
	तरतूद								
	रुपये								
	लाखात								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. एकात्मिक	242.13	241.98	99.94	लाभार्थी	संख्या	2500	2979	119	
ग्रामिण									
विकास									
कार्यक्रम									
2. द्रायसेम	18.38	19.07	104	प्रशिक्षणार्थी	संख्या	450	455	101	
3. जवाहर									
रोजगार									
घोजना	387.88	427.38	110	मनुष्या दिवस	लाखात	11.32	10.58	93	
4. इंदिरा									
आवास									
घोजना	458.68	421.98	92	घरकुल	संख्या	1301	1233	95	
5. दशलक्ष									
विहीर	66.27	64.19	96.86	विहीर	संख्या	830	286	34	
6. आशवासिन									
रोजगार									
घोजना	148.87	148.23	99.57	--	--	--	--	--	
7. अ.प्र.क्षे.का.	22.50	--	--						
8. ड.वा.का.	15.38	14.50	95	गटांची	संख्या	56	58	103	

साधार = जिल्हा ग्रामिण विकास घोजना उस्मानाबाद. 181

तक्ता क्रमांक 11.12

वीस कलमी कार्यक्रम । 1998-99 वर्षाकरिता।

जिल्हा - उस्मानाबाद.

कलम	बाब	परिमाण	उदिष्ट	साध्य
1	2	3	4	5
1.	अ) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	लाभधारकांची संख्या	2500	2979
	ब) जवाहर रोजगार योजना	लास मनुष्य दिवस	11.32	10.58
	क) लघु उद्योग स्थापन करणे	उद्योग संख्या	--	--
2(7)	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी	खेडी संख्या	--	--
3(8)	मुलांची रोग प्रतिकार शक्ती वाढविणे	संख्या	--	--
4(9)	अ) आदर्श कुटुंबांना दोन मुले हे परिमाण	संख्या	--	--
	ब) समतुल्य शस्त्रक्रिया	संख्या	--	--
5(11)	अ) अनुसूचित जातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य	लाभार्थी संख्या	--	--
	ब) अनुसूचित जमातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य	लाभार्थी संख्या	--	--
6(14)	सर्व सामान्यांसाठी गृहनिर्माण			
	क) इंदिरा आवास योजना	लाभार्थी संख्या	1301	1233
8(16)	वनीकरणांसाठी नवीन धोरण			
	अ) झाडे लावणे	संख्या लाखात	--	--
	ब) लागवडी खालील क्षेत्र	हेक्टर	--	--
9(19)	ब) पंप संचाचे विद्युतीकरण	पंप संख्या	--	--
	क) सुधारित चुली	चुली संख्या	--	--
	ड) बायोगॅस संच बसविणे	संयंत्र संख्या	--	--

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक-11.13

विशेष मदक योजना [1998-99 वर्षाकरिता]

जिल्हा - उस्मानाबाद.

अ. क्र.	सुखा विकास शिर्ष	उपसज्ज झालेली अधिक तरतूद [रुपये लाखात]	झालेला खर्च [रुपये लाखात]	खर्चाची टक्केवारी
1	2	3	4	5
1.	कृषि व संलग्न सेवा	119.95	119.95	100
2.	ग्रामीण विकास	147.38	147.38	100
3.	पाटबंधारे व पुरनियंत्रण	--	--	--
4.	विद्युत विकास	15.00	15.17	101
5.	उद्योग व खाणकाम	7.95	4.26	54
6.	वाहतूक व दळणवळण	70.00	70.00	100
7.	सामाजिक व सांस्कृतिक सेवा	586.06	416.53	71
8.	आमदारांच्या सर्वसाधारण कार्यक्रमा	34.62	34.62	100
जिल्हा एकूण		980.96	807.91	82

आधार :- जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.14 अ

जिल्हाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष - 1998-99

जिल्हा - उस्मानाबाद.

[रुपये - हजारत]

अ. क्र.	लोकसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला तरतूद	मंजूर कामांची संख्या	मंजूर कामांची संख्या	संदर्भ वर्षा-एरूण	मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ पत्रांत आलेला एरूण खर्च
1	2	3	4	5	6	7	8

तहसिल							
1	2	3	4	5	6	7	8
1	उस्मानाबाद	5343	0	27	27	5343	1172
2	बाशी(उस्मानाबाद मधील 8 गावे)	-	-	-	-	-	-
3	तुळजापूर	4520	0	13	13	4520	378
4	उमरगा खा. लातूर	4520	0	2	2	1000	150
5	निलंगा(उमरगा) मधील 16 गावे)	-	-	-	-	-	-
6	कळंब	2629	0	13	13	2629	1334
7	भूम	1716	0	7	7	1716	671
8	परंडा	1992	0	9	9	1992	-
एरूण		20700	0	71	71	17200	3705

आधार : जिल्हा नियोजन व विकास परिषद, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.14 (ब)

जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष :- 1998-99

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(रुपये - हजारात)

अ. क्र.	विधानसभा मतदार संघाचे नांव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामाची संख्या	संदर्भ जुनी (अपूर्ण कामे)	संदर्भ एरूण तिल नविन कामे	मंजूर-कामाची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एरूण खर्च
1	2	3	4	5	6	7	8
1	उस्मानाबाद	6502	32	47	79	6564	1517
2	बाशी (उस्माना-बाद मधील 8 गावे)	729	2	2	4	438	320
3	तुळजापूर	6500	32	30	62	7199	3546
4	उमरगा	6620	22	32	54	6509	3321
5	निलंगा (उमरगा मधील 16 गावे)	1976	2	-	2	-	345
6	कळंब	6500	25	31	56	4704	3349
7	भूम-परंडा	6500	27	22	49	4301	2240
एरूण		35327	142	164	306	29715	14638

आधार :- जिल्हा नियोजन समिती, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 11.14 (क)

जिल्हाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष 1998 - 99

जिल्हा: उस्मानाबाद

(रुपये हजारात)

अ.क्र.	विधान परिषद सदस्याचे नाव	मतदार संघाचा मंजूर तरतूद	मंजूर कामाची संख्या			मंजूर कामाची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला खर्च
			जुनी संदर्भ वर्षातील नविन कामे	एकूण			
1	2	3	4	5	6	7	8
1	नरेंद्र बोरगावकर	2940	17	21	38	3857	300
2	पी. जी. दस्तूरकर	652	-	8	8	650	140
3	शालिग्राम बसेया (राज्यपाल नियुक्त)	1017	6	5	11	748	156
4	सुब्रस शेंख	-	6	-	6	-	-
5	निशिगंधा मोगल	-	-	1	1	250	166
9	जयसिंग गायकवाड	-	9	-	9	-	1490
एकूण		4609	38	35	73	5505	2252

तक्ता क्रमांक 11.14 (ड)

जिल्हाचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष 1998 - 99

जिल्हा: उस्मानाबाद

(रुपये हजारात)

अ.क्र.	राज्य सभा सदस्याचे नाव	मतदार संघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामाची संख्या			मंजूर कामाची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला खर्च
			जुनी संदर्भ वर्षातील नविन कामे	एकूण			
1	2	3	4	5	6	7	8
निरंक							

आधार : जिल्हा नियोजन समिती, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 12.1

जिल्ह्यातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती

एप्रिल-1998 ते मार्च-1999.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

प्रती क्विंटल मूल्य रुपघाता

अ. क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1.	गहू	बन्सी	750	740	760	750	790	750
2.	गहू	शरबती	-	-	-	-	-	-
3.	ज्वारी	पांढरी	750	918	787	784	991	790
4.	ज्वारी	पिवळी	260	253	272	337	313	275
5.	ज्वारी	हासबीड	365	310	360	428	407	412
6.	बाजरी		409	367	355	359	377	366
7.	मका		374	412	390	420	430	385
8.	त्तर		1521	1525	1558	1896	1710	1731
9.	चणा		1253	1054	1063	1235	1092	1109
10.	उडीद		978	1029	1067	1033	1060	1004
11.	मूग		1502	1467	1333	1259	1325	1275
12.	गूळ		821	780	794	899	864	680
13.	शेंगा		1473	1350	1267	1224	1370	1975
14.	करडई		1055	1022	1286	1783	950	1900
15.	जवस		1443	1430	1517	1625	1615	1626
16.	तीळ		1670	2128	2013	1921	2250	1880

.....सुद्धे चालू

तक्ता क्र. 12.1 पुढे चालू
जिल्ह्यातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी धारुक किंमती

एप्रिल-1998 ते मार्च-1999.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

[प्रती क्विंटल मूल्य रुपयात]

अ. क्र.	शेती मालाचे वर्णन	शेती मालाचा प्रकार	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	10	11	12	13	14	15	16	17

1.	गहू	बन्सी	775	1000	900	895	1170	651	828	652
2.	गहू	शरबती	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	ज्वारी	पांढरी	990	1115	1203	1163	1048	950	957	617
4.	ज्वारी	पिवळी	326	383	368	388	383	396	329	304
5.	ज्वारी	हायबीड	218	355	328	312	410	393	358	288
6.	बाजरी		351	370	375	395	422	425	381	337
7.	मका		366	402	387	460	465	518	417	419
8.	तर		2323	1415	1903	1002	1642	1560	1648	1221
9.	चणा		1000	1000	1850	1250	1100	1150	1180	1192
10.	उडीद		1397	1391	1365	1135	953	972	1116	1100
11.	मूग		1494	1427	1430	1480	1549	1493	1419	1128
12.	गूळ		1151	800	750	682	665	685	797	1069
13.	शेंगा		1429	1232	1242	1224	1261	1238	1357	1175
14.	करडई		1513	1550	1400	1365	1350	1187	1363	958
15.	जवस		1600	1287	1662	1700	1675	1550	1561	1195
16.	तीळ		2003	2068	2320	2033	2066	2800	2096	1595

आधार :- उस्मानाबाद जिल्ह्यातील सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समित्या.

तबता क्र. 12.2

विहारातील शुभालयाच्या ठिकाणच्या महत्वाच्या वस्तूच्या मासिक

मासिकी विक्रीचा किंमत. किंमत १०.०० रु.त

सं.:- 1993

जिल्हा:-

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जान.	फेब्रु.	मार्च	एप्रिल	मे	जून
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

धान्ये:-

1.	तांदुळ उत्तम	किलो	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00
2.	तांदुळ मध्यम	--	11.00	11.00	11.00	12.00	12.00	12.00	12.00
3.	तांदुळ हलका	--	10.00	10.00	10.00	12.00	11.00	10.00	10.00
4.	गहू तांबडा	--	9.40	10.00	10.12	10.20	9.40	9.50	9.50
5.	गहू क.सोना	--	7.40	8.50	8.00	7.20	8.40	9.00	9.00
6.	ज्वारी पांढरी	--	8.15	8.25	9.00	9.00	9.40	9.50	9.50
7.	ज्वारी संकरित	--	3.65	3.50	3.50	4.00	4.00	4.00	4.00
8.	बाजरी मध्यम	--	5.10	5.25	6.12	6.50	5.20	5.00	5.00

डाळी :-

9.	दरडा. मध्यम	किलो	25.00	26.00	25.00	25.00	30.00	30.00	30.00
10.	चना डा.	--	24.00	24.00	24.50	21.40	16.00	16.00	16.00
11.	सुग डा.	--	24.00	24.50	26.00	27.00	24.00	24.00	24.00
12.	उडीद डा.	--	22.40	22.25	24.25	25.00	22.00	22.00	22.00
13.	मसूर डा.	--	24.00	23.50	22.25	22.00	24.00	24.00	24.00

साखर व गूळ :-

14.	साखर सु.बा.	किलो	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	10.00	10.00
15.	साखर स्वधाद	--	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05
16.	गूळ म./पि.	--	15.40	14.25	12.12	9.00	12.00	12.00	12.00

.....पुढे चाख

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील सुध्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक

सरासरी किरकोळ किंमती. (किंमत '०.००' रु.ता)

वर्ष:- 11998

जिल्हा:- इस्लामाबाद.

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै	ऑगस्ट	सप्टें.	ऑक्टो.	नोव्हें.	डिसे.	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

धान्य:-

1.	तांदूळ उत्तम	किलो	18.00	16.00	15.00	16.00	20.00	20.00	17.75	16.88
2.	तांदूळ मध्यम	--	12.00	12.50	12.50	14.00	14.00	14.00	12.33	11.88
3.	तांदूळ हलका	--	10.00	11.00	11.00	13.00	13.00	13.00	11.16	9.48
4.	गहू तांबडा	--	9.50	9.50	9.00	9.00	9.00	12.00	9.75	7.58
5.	गहू क.सांना	--	9.00	8.50	8.00	8.00	8.50	9.00	8.30	8.52
6.	ज्वारी पांढरी	--	9.50	9.50	9.00	9.00	13.00	14.00	9.77	7.06
7.	ज्वारी संकरीत	--	4.00	5.00	5.00	5.00	5.50	5.00	4.34	3.98
8.	बाजरी मध्यम	--	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	6.00	5.34	4.83

डाळी :-

9.	तूर डा. मध्यम	किलो	30.00	32.00	32.00	34.00	34.00	38.00	30.13	23.00
10.	चना डा.	--	16.00	16.00	16.00	18.40	20.00	20.00	19.36	18.13
11.	सुग डा.	--	24.00	27.00	25.00	25.00	25.00	26.00	25.12	24.08
12.	उडीद डा.	--	22.00	20.00	19.00	19.00	19.00	25.00	21.82	23.63
13.	मसूर डा.	--	24.00	24.00	24.00	24.80	28.00	28.00	24.38	24.00

साखर व गूळ :-

14.	साखर सु.बा.	किलो	15.00	16.00	16.00	14.40	14.00	14.00	14.53	14.05
15.	साखर स्वधादू	--	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05	9.05
16.	गूळ म./पि.	--	12.00	13.00	14.00	13.00	13.00	13.00	12.73	12.50

.....पुढे चालू

तक्ता-क्र. 12.2 पुढे चालू ..

जिल्ह्यातील सुव्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. (किंमत "0.00" रु:त)

वर्ष:- 1998

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	वस्तूचे नाव	वस्तूची प्रत/जात	परिमाण	जाने.	फेब्रु.	मार्च	एप्रिल	मे	जून
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

तेल:-

17.	गोडतेल	भर्डूमग	किलो	40.00	41.25	42.50	45.00	45.00	45.00
18.	पा.तेल	स्व.धा.	--	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00	32.00
19.	वन.तूप	डालडा	--	40.00	40.00	40.00	42.00	40.00	40.00

दुध व दूग्धजन्य पदार्थ:-

20.	सुटे दुध	म्हशीचे	लिटर	9.00	9.50	10.00	10.00	10.00	10.00
21.	सुट्ट तूप	--	किलो	160.00	160.00	167.50	170.00	170.00	170.00

मांस व मासे:-

22.	मांस (बोकडाचे)		किलो	82.00	83.00	90.00	90.00	90.00	90.00
23.	ताजे मासे	स्था.म.	--	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00
24.	अंडी(कॉंबडीची)	डझन		21.00	19.50	17.25	15.00	16.00	16.00

मसाल्याचे पदार्थ:-

25.	शेंगदाणे	मध्यम	किलो	24.00	24.00	24.25	25.00	25.00	25.00
26.	खोबरे	सु.वाटी	--	56.00	53.00	50.00	50.00	60.00	60.00
27.	मिरची	सु.संके.	--	40.00	43.75	50.00	65.00	45.00	45.00

फळे व भाजीपाला:-

28.	केळी म.	जळगाव	डझन	7.00	7.50	8.75	10.00	10.00	10.00
29.	कांदे	मध्यम	किलो	14.40	12.50	11.50	11.00	11.00	11.00
30.	बटाटे	मध्यम	--	10.40	8.00	6.00	8.00	8.00	8.00

पेये:-

31.	चहा	CACपत्ती	किलो	102.00	100.00	90.00	90.00	90.00	90.00
32.	कॉफी	पावडर	100 g	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.

.....पुढे चालू

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती. (किंमत '०.००' रु.त)

वर्ष:- 1997.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै	ऑगस्ट	सप्टें	ऑक्टो.	नोव्हें.	डिसे	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

तेल:-

17.	गोडेतेल	भर्डूमग	किलो	45.00	51.00	60.00	60.00	60.00	60.00	49.56	38.92
18.	पा.तेल	स्व.धा.	-	32.00	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	32.00	32.00
19.	वन.तूप	डालडा	-	40.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	44.33	39.83

दुध व दुरधजन्य पदार्थ:-

20.	मुटे दुध	म्हशीचे	लिटर	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	9.87	9.67
21.	मुद्द तूप	-	किलो	170.00	170.00	170.00	170.00	170.00	170.00	168.12	157.50

मांस व मासे:-

22.	मांस	बोकडाचे	किलो	90.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	84.58	80.00
23.	ताजे मासे	स्था.म.	-	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	34.50
24.	अंडी	काँवडीची	डझन	16.00	18.00	18.00	18.00	18.00	18.00	17.56	18.00

मसाल्याचे पदार्थ:-

25.	शेंगदाणे	मध्यम	किलो	25.00	28.00	35.00	35.00	34.00	34.00	28.18	25.42
26.	सोबरे	सु.वाटी	-	60.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	53.25	56.00
27.	मिरची	सु.संके	-	45.00	60.00	60.00	55.00	60.00	60.00	52.40	37.75

फळे व भाजीपाला:-

28.	केळी म.	जळगाव	डझन	9.50	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.56	7.38
29.	कांदे	मध्यम	किलो	11.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	11.03	5.54
30.	बटाटे	मध्यम	-	8.00	11.00	12.00	12.00	12.00	12.00	9.62	6.33

पेपे:-

31.	चहा	टापल्ली	किलो	90.00	110.00	110.00	110.00	110.00	110.00	100.16	82.00
32.	काँफी	पावडर	100 g	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	12.50

.....पुढे चालू

तक्ता क्र. 12.2 पुढे चालू ..

जिल्ह्यातील सुव्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक
भरासरी किंमती किंमती. (किंमत '०.००' रु.त)

वर्ष:- 1998

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	पारि-माण	जाने.	फेब्रु.	मार्च	एप्रिल	मे	जून
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

जळण व दिवाबत्ती:-

33. राँकेल	-	लिटर	3.10	3.10	3.10	3.10	3.10	3.10	3.10
34. लाडूड	जळाऊ	40की.	45.00	45.50	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00
35. काँडसा	लाकडी	-	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00

कपडे:-

36. साडी	4.5 मी.	1 नग	175.00	175.00	175.00	175.00	175.00	175.00	175.00
37. शर्टींग	टेरीकाँ.	मिटर	95.00	95.00	95.00	95.00	95.00	95.00	95.00
38. केटींग	सुती	मिटर	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00

भांडी:-

39. पातेले	स्टील	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00
40. पातेले	पितळ	-	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00

वापरातील संकीर्ण वस्तू:-

41. हमाम	साबण	1नग	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00	9.00
42. धुण्याचा	साबण	1 नग	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
43. टुथपेस्ट	कोलगेट	100 ग्रॅम	19.00	19.75	19.75	19.75	19.75	19.75	19.75
44. केशतेल	टाटा हे.अँ.	100 ग्रॅम	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
45. सुपारी	मध्यम	किलो	125.00	125.00	125.00	125.00	125.00	125.00	125.00
46. विडी	-	25नग	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
47. सिगार	ब्रिस्टाल	10नग	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00

.....पुढे चालू

तक्ता क्र. 12.2 मुळे चालू

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक सरासरी किंमती किंमती. (किंमत '0.00' रु. ता)

वर्ष:- 1998

जिल्हा:- उस्मानाबाद:

अ. क्र.	वस्तुचे नाव	वस्तुची प्रत/जात	परिमाण	जुलै	ऑगस्ट	सप्टें.	ऑक्टो.	नोव्हें.	डिसे.	वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
1	2	3	4	11	12	13	14	15	16	17	18

जळन व दिवाबत्ती:-

33. रॉकेल	---	लिटर	3.10	3.40	3.40	3.40	3.40	3.40	3.40	3.22	3.12
34. लाकूड	जळारु	40की.	40.00	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00	45.00	42.96	40.00
35. कोळसा	लाकडी	---	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	240.00	220.00

कपडे:-

36. साडी	4.5 मी.	1 नग	175.00	175.00	175.00	175.00	175.00	175.00	175.00	175.00	175.00
37. शर्टिंग	टेरीकॉ.	मिटर	95.00	65.00	65.00	65.00	65.00	65.00	65.00	82.50	40.00
38. केटींग	सुति	मिटर	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00	150.00

भांडी:-

39. पातेले	स्टील	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00
40. पातेले	पितळ	---	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00	160.00

वापरातील संकीर्ण वस्तू:-

41. हम्माम	साबण	1 नग	9.00	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.21	7.92
42. धुण्याचा	501 साबण	1 नग	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	12.00
43. टुथपेस्ट	कोलगेट	100 ग्रॅम	19.50	20.40	20.40	20.40	20.40	20.40	20.40	20.01	19.16
44. केशतेल	टाटा हे.ऑ.	100 ग्रॅम	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
45. सुपारी	मध्यम	किलो	125.00	125.00	125.00	125.00	125.00	125.00	125.00	125.00	140.00
46. विडी	सुनसी	25नग	2.50	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	2.70	2.75
47. सिगार	ब्रिस्टाल	10नग	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	6.00	10.00

आधार:- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 12.3

कामगारांचे आहक किंमतीचे निर्देशांक सन 1998-99.

[पायाभूत वर्ष :-1982 = 1000]

केंद्र:- सोलापूर

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

	महिना	वर्ष	अन्न गट	पान, सुपारी तंबाखू इ.	इंधन व दिवाबत्ती	घर भाडे	कापड, बिछाने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	एप्रिल	1998	400	566	336	384	310	408	393
2.	मे	1998	423	566	336	384	310	407	407
3.	जून	1998	449	566	336	384	310	421	424
4.	जुलै	1998	478	573	336	508	305	422	450
5.	ऑगस्ट	1998	475	573	338	508	295	423	448
6.	सप्टेंबर	1998	481	563	337	508	315	428	453
7.	ऑक्टोबर	1998	487	564	338	508	319	444	460
8.	नोव्हेंबर	1998	501	564	347	508	319	444	469
9.	डिसेंबर	1998	508	564	372	508	319	478	479
10.	जानेवारी	1999	492	560	361	528	321	491	472
11.	फेब्रुवारी	1999	457	585	325	528	321	491	449
12.	मार्च	1999	442	585	325	528	321	491	440
वार्षिक सरासरी			466.08	569.08	340.58	462.00	313.75	445.67	445.33

आधार :- कामगार अधुक्त घांचे कार्यालय, सुंबर्डे.

तक्ता क्र. 13.1

जिल्ह्यातील पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची एकूण संख्या,

सन 1998-99.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3

1. पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची संख्या:-	0
क) पोलीस उप महानिरीक्षक.(वर्ग-11	0
ख) पोलीस आयुक्त.	0
ग) अप्पर पोलीस आयुक्त.	0
घ) पोलीस उप आयुक्त.	0
च) पोलीस अधिक्षक.	1
छ) पोलीस उप अधिक्षक.	4
ज) पोलीस निरीक्षक.	8
झ) पोलीस उप निरीक्षक.	44
ट) पोलीस जमादार.	52
ठ) पोलीस हवालदार.	231
ड) पोलीस शिपाई.	863
ढ) इतर.	119

एकूण पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांची संख्या 1322

2. पोलीस ठाणे.	16
3. अऊट पोस्ट.	15
4. सब पोस्ट.	0
5. लॉकअप्स.	15
6. पोलीस ठाणे, अऊट पोस्ट व सब पोस्ट आदिची सोय असलेली गावे व शहरे.	31

7. पोलीस दलांचा एकूण खर्च रु.लासात। 815.25

आधार :- जिल्हा पोलीस अधिक्षक, उस्मानाबाद.

जिल्ह्यातील गुन्हा संबंधीची आकडेवारी, सन 1998-99.

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	गुन्हांचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौक-ती चालू असलेली प्रकरणे	जामील व र्भाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशीसाठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयात काढलेली, शिक्षा दिलेली, जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	दर्याचे शेवटी न्यायालयातील प्रलंबीत प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1.	दखलपात्र गुन्हात मदत करणे.	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	दखलपात्र गुन्हाबाबत कट करणे.	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	सार्वजनिक शांतता, सुरक्षितता व न्यायाबाबतचे गुन्हे.	87	13	487	87	11	60	15	488
4.	व्यक्तीविषयक गंभीर गुन्हे.	1330	99	3933	1286	364	620	75	4150
5.	व्यक्ती व मालमत्ता विषयक किंवा फक्त मालमत्तेविषयक गंभीर गुन्हे.	201	20	539	111	11	68	15	556
6.	व्यक्तीविषयक किरकोळ गुन्हे.	243	12	877	242	38	127	23	931
7.	मालमत्ताविषयक किरकोळ गुन्हे.	409	45	865	180	22	96	17	910
8.	वर न नोंदलेले इंडीयन पिनलकोड सलिल इतर गुन्हे.	76	8	224	69	4	15	21	253

एकूण (1 ते 8) 2346 197 6925 1975 450 986 166 7288

तबला क्र. 13.2 पुढे चालू.

जिल्ह्यातील गुन्ह्या संबंधीची आकडेवारी, सन 1998-99.

जिल्हा : उस्मानाबाद.

अ. क्र.	गुन्ह्यांचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशीसाठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली, शिक्षा दिलेली, जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाचे शेवटी न्यायालयातील प्रलंबित प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

9. वर नमूद न केलेले

इतर गुन्हे.

काविशेष किंवा

2051

520

5577

1921

158

1128

98

6114

स्थानिक कायधा-

खालील दखलपत्र

ठरलेले गुन्हे.

स. बी. एच. ओ. आर. 1947

0

0

0

0

0

0

0

0

या कायधाखालील

गुन्हे.

एकूण [9 (क+ख)]

2051

520

5577

1921

158

1128

98

6114

एकूण 1 ते 8 व 9 [क+ख]:-

4397

717

12502

3896

608

2114

264

13412

आधार:- जिल्हा पोलीस अधीक्षक, उस्मानाबाद.

तमजा क्र. 13.3

तरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार, सन 1998-99.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5

1. रेल्वे अधिनियम.	-	-	-	
2. सुंबई पोलिस अधिनियम.	7	-	7	
3. सुंबई दारुबंदी अधिनियम.	15	2	17	
4. क्रिमीनल प्रोसीजर कोड अधिनियम.	4	-	4	
5. घरफोडी आणि चोरी.	25	3	28	
6. छोटे दस्तऐवज व फसवणूक.	2	-	2	
7. खून.	51	5	56	
8. डाके आणि दरोडे.	15	-	15	
9. हल्ला व दुखापत करणे.	2	-	2	
10. फुस लावून पळविणे व बलात्कार.	9	-	9	
11. लष्करी गुन्हे.	-	-	-	
12. इतर.	240	67	307	
एकूण:-		370	77	447

आधार :- जिल्हा पोलीस अधिक्षक, उस्मानाबाद.

(199)

तक्ता क्र.13.4

तुरुंगात दाखल केलेल्या सन्हेगारांचे वयोगटातुसार व शैक्षणिक

पात्रतेतुसार वर्गीकरण, सन 1998-99.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5

1.	18 वर्षांखालील.			
1.11	अशिक्षित.	6	2	8
1.21	अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	15	4	19
1.31	वाचता व लिहिता घेणारे.	31	8	39
2.	18 ते 21 वर्ष.			
2.11	अशिक्षित.	04	1	5
2.21	अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	12	2	14
2.31	वाचता व लिहिता घेणारे.	22	9	31
3.	22 ते 30 वर्ष.			
3.11	अशिक्षित.	8	1	9
3.21	अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	9	2	11
3.31	वाचता व लिहिता घेणारे.	21	6	27
4.	31 ते 40 वर्ष.			
4.11	अशिक्षित.	7	2	9
4.21	अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	15	1	16
4.31	वाचता व लिहिता घेणारे.	20	5	25
5.	41 ते 60 वर्ष.			
5.11	अशिक्षित.	5	1	6
5.21	अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	17	2	19
5.31	वाचता व लिहिता घेणारे.	21	4	25
6.	61 वर्षांवरील.			
6.11	अशिक्षित.	8	-	8
6.21	अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	26	4	30
6.31	वाचता व लिहिता घेणारे.	41	5	46
7.	एकूण.			
7.11	अशिक्षित.	38	7	45
7.21	अशिक्षित फक्त वाचता घेणारे.	94	15	109
7.31	वाचता व लिहिता घेणारे.	156	37	193

आधार:- अधीक्षक, जिल्हा कारागृह, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 13.5

दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे/प्रकरणे,

सन 1998

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

दिवाणी				फौजदारी			
सुळ		अपील		सुळ		अपील	
निघमित	संकीर्ण	निघमित	संकीर्ण	निघमित	संकीर्ण	निघमित	संकीर्ण
1	2	3	4	5	6	7	8
1751	1517	384	129	15233	-	88	219

टिप : सुळ फौजदारी निघमित 15233 प्रकरणापैकी 5668 प्रकरणे जिल्हा दंडाधिकारी व कार्यकारी दंडाधिकारी यांनी निकाली काढली आहेत.

आधार : जिल्हा व सत्र न्यायाधिश , उस्मानाबाद.

तक्ता क्र. 14.1

जिल्ह्यातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संस्था, ठेवी व कर्जे.

सन 31 - 3 - 1999.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	बँकांची कार्यालये असलेली गांवे व शहरे	बँकेतील कर्मचा-यांची संस्था	वर्गीकृत बँका	वर्गीकृत बँकांची शाखा, कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी (रु. लाखात)	वर्गीकृत बँकांच्या आगाऊ रकमा (रु. लाखात)	सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	उस्मानाबाद	9	1866	7	16	-	-	4/25
2.	कळंब	10	287	4	11	-	-	4/17
3.	उमरगा	15	243	5	20	-	-	4/26
4.	तुळजापूर	10	218	4	12	-	-	4/23
5.	परंडा	6	119	3	8	-	-	3/16
6.	भूम	6	124	3	6	-	-	3/10
जिल्हा बेरीज:-		56	1977	7	73	21282	11367	4/117

- टीप :- 1) बँकेच्या ठेवी व आगाऊ रकमा, तहसीलवार उपलब्ध नसल्यामुळे एकूण जिल्हाची आकडेवारी दिलेली आहे.
 2) वर्गीकृत बँका यामध्ये राष्ट्रीयकृत बँकाचाही समावेश आहे.
 3) स्तंभ क्रमांक 5 पुढील जिल्हा बेरीज म्हणजे तहसील मधील बँकांच्या संस्थेची बेरीज नसून जिल्ह्यातील एकूण बँकांची संस्था आहे.
 आधार :- जिल्हा अग्रणी बँक, उस्मानाबाद.

तरता क्र. 14.2
जिल्ह्यातील 31 मार्च 1999 रोजी घालू असलेल्या
संयुक्त भांडवली संस्था.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

मर्यादित भागभांडवल असलेल्या संस्था		इमीद्वारे मर्यादित असलेल्या आणि नफ्यासाठी काम न करणा-या संस्था		एकूण
सार्वजनिक	सजाजगी	सार्वजनिक	सजाजगी	
1	2	3	4	5

7 12 - - 19

अधार:- कंपनी व्यवहार खाते, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार,
नवी दिल्ली.

तरता क्र. 14.3
उत्तरविलेच्या विमापत्रांची संख्या व
विम्याची रक्कम, सन 1998-99.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	तपशिल 1998-99
1	2	3	4

1.	ज्ञाप्ता.	संख्या	2
2.	उत्तरविलेची विमापत्रे.	संख्या	14235
3.	व्यपगत विमापत्रे.	संख्या	559
4.	विम्याची रक्कम.	रु.हजारात	638628
5.	व्यपगत विमा रक्कम	रु.हजारात	5372

अधार:- भारतीय जीवन बिमा निगम, उस्मानाबाद व कळंब

तक्र. क्र. 15.1

जिल्ह्यातील चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी, सन 1998-99.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	कायमस्वरुपाची चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपट गृहे		व्हिडीओ केंद्रे		वृद्धल केलेला करम-णूक कर [रु. '000']
		संख्या	प्रत्येक सेव्हासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक सेव्हासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक सेव्हासाठी असलेली आसनक्षमता	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

1. उस्मानाबाद	2	1162	1	480	10	560	1014
2. कळंब	1	415	-	-	6	288	206
3. उमरगा	5	2415	1	315	9	415	1057
4. तुळजापूर	2	780	1	200	8	440	500
5. परंडा	-	-	-	-	5	360	55
6. भूम	1	450	-	-	5	410	172

जिल्हा बेरीज :- 11 5222 3 995 43 2465 3006

टिप :- कायम स्वरुपाच्या चित्रपट गृहांमध्ये निम कायम (अस्थाई) चित्रपट गृहे आहेत.

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, उस्मानाबाद.

तक्ता क्र.15.2

गांवा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या,

सन 1998-99 व 1999-2000.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(रु.लाखात)

अ. क्र.	योजनेचे नाव	सन 1998-99 अखेर खाते- दारांची संख्या	सन 1997-98		सन 1998-99	
			मधील गुंतवणूक ढोबळ	नक्द	मधील गुंतवणूक ढोबळ	नक्द
1	2	3	4	5	6	7

1.	टपाल बचत खाते.	2342	1043.22	(+)123.75	517.19	(-) 343.46
2.	संचित सुदत ठेव.	-	-	-	-	-
3.	पुनरावर्ती ठेव.	40607	1055.90	(+)266.14	1250.06	(+) 425.67
4.	समयबद्ध ठेव.	247	45.43	(+) 15.97	29.78	(-) 6.95
5.	सार्वजनिक भ.नि.निधि स्टेट बँक.	137	70.07	(+) 41.35	119.77	(+) 100.39
6.	सार्वजनिक भ.नि.निधि टपाल खाते.	-	4.48	(+) 4.30	6.94	(+) 6.07
7.	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे.	खातेदार				
8.	8 वी मालिका.(2 ते 4)	नसतात	338.88	(+)291.64	186.85	(+) 122.38
8.	इंदिरा विकास पत्रे.	-- " --	213.11	(+)151.30	251.00	(+) 208.37
9.	किसान विकास पत्रे.	-- " --	802.01	(+)185.38	622.93	(+) 100.96
10.	मासिक प्राप्त्य योजना.	268	104.83	(+) 72.81	133.37	(+) 90.88
11.	रा.ब.घो. -87.	-	-	(-) 15.54	-	(-) 4.97
12.	सामाजिक सुरक्षापत्रे.	-	-	-	-	-
13.	इतर सर्व योजना.	-	-	(-) 3.62	-	(-) 2.34
14.	राष्ट्रीय बचत योजना-1992.	09	0.95	(-) 5.83	0.47	(-) 3.15

एकूण :- 3678.88 (+)1127.65 3118.36 (+) 693.85

जिल्ह्यातील अल्पबचतीचे लक्ष रुपये 950.00 लाख.

आधार :- सहायक संचालक, अल्पबचत, जिल्हाधिकारी कार्यालय उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक (15.3)

तहसीलनिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल, सन 1998-99.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(रु. हजारता)

अ. क्र.	तहसील	चालू वर्षाची जमीन महसूलाची एकत्रित मागणी (पूर्वीची जमा खकम सोडून)	एकत्रित जमीन महसूलाची थकबाकी (अधिकृत व अनाधिकृत)	एकत्रित जमीन महसूलाची एकूण मागणी	घट	निलंबित वसुली	वसुली पात्र	प्रत्यक्ष वसुली	जमीन महसूल देणा-या सातेदा-रांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1.	उस्मानाबाद.	346	234	580	100	0	480	153	45000
2.	कळंब	214	337	551	130	0	421	192	49542
3.	उमरगा	260	274	534	59	0	475	195	50939
4.	तुळजापूर	224	154	378	0	0	378	119	27020
5.	परंडा	150	144	294	60	0	234	174	27322
6.	भूम	153	263	416	60	0	356	166	30015
जिल्हा एकूण :-		1347	1406	2753	409	0	2344	999	229838

आधार:- जिल्हाधिकारी कार्यालय, उस्मानाबाद.

(204)

तहता क्र: 15.4

सुदणालये आणे त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे

आणि नियतकालिके, 31.3.1999 या दिवशी.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	सुदणालयांची संस्था	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके									
			दैनिक					साप्ताहिक				
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

1. उस्मानाबाद.	42	13	0	0	0	13	17	0	0	0	17
2. कळंब	10	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1
3. उमरगा	8	1	0	0	0	1	3	0	0	0	3
4. तुळजापूर	11	1	0	0	0	1	3	0	0	0	3
5. परंडा	5	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
6. भूम	6	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
जिल्हा एकूण:-	82	16	0	0	0	16	26	0	0	0	26

.....मुळे चालू

तक्ता क्र. 15.4 पुढे चालू...

सुद्धणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे

आणि नियतकालिके, 31.3.1999 या दिवशी.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	तहसील	सुद्ध-पाल-यांची संस्था	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके									
			पाक्षिक					मासिक				
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण
1	2	3	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

1. उस्मानाबाद.	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. कळंब	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. उमरगा	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. तुळजापूर	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. परंडा	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. भूम	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
जिल्हा एकूण:-	82	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

आधार:- 1. जिल्हा माहिती अधिकारी, उस्मानाबाद.

(209)

तक्ता क्र. 15.6

जिल्ह्यातील मागणी व वसुली केलेले धान्य.

सन 1998 - 99 .

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

(आकडे '00' में.टनामध्ये)

मागणी	लेव्ही						मागणीशी वसुलीची टक्केवारी
	तांदूळ	गहू	ज्वारी	बाजरी	इतर	एकूण	
सर्व एकूण धान्याची मागणी							
1	2	3	4	5	6	7	8

0 0 0 0 0 0 0 0

टिप: 1. शासनाने 1975-76 पासून लेव्ही वसुली बंद केली असल्यामुळे वसुलीचा प्रश्न उद्भवत नाही.

आधार :- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, उस्मानाबाद.

(289)

तल्लतल रू. 15.7

जलरुहलतलल 1998 ढधलल लुकसढल व 1995 ढधलल वलधलनसढल

नलवडणुक संवधी अकडेवलरी.

जलरुहलतल- उस्ढलनलढलद.

(अकडे हजलरलत)

अ. क्र.	ढतदलर संधलडे नलव	एकुण ढतदलरलंघी संधुतल	ढतदलन केलेरुतल ढतदलरलंघी संधुतल			ढतदलनलंघी टके वलरी	डकुषनलहलड ढते ढलडललेरुतलंघी संधुतल				
			डुरुष	सुतुरलतल	एकुण		कॉंग्रेस अड	ढल. हं. कॉंग्रेस (तल वलरी	शलव सेनल	जन तल डलरुती	ढलर तलड जन तल डलरुती
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

लुकसढल नलवडणुक- 1998

1. उस्ढलनलढलद. 929 303 245 548 58.91 281 - 284 - -

लुकसढल एकुण :- 929 303 245 548 58.91 281 - 284 - -

वलधलनसढल नलवडणुक :- 1995

1. उस्ढलनलढलद. 179 70 64 134 75.15 63 - 17 - -

2. कलंडढ 180 61 58 116 72.54 32 - 58 - -

3. उढरगल 173 70 66 136 78.53 56 - 68 - -

4. तुळजलडूर 148 58 54 111 75.34 36 - 8 - -

5. डरंडल - ढुढ 178 66 62 128 71.86 34 - 39 - -

वलधलनसढल एकुण 838 324 301 625 74.68 221 - 191 - -

डुडे वललू.....

तबता क्र. 15.7 पुढे चालू ..

जिल्ह्यातील 1998 मधील लोकसभा व 1995 मधील विधानसभा

निवडणूक संबंधी अकडेवारी.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

(अकडे हजारात)

अ. क्र.	मतदार संघाचे नाव	पक्ष निहाय मते जिंकलेल्यांची संख्या										
		दूरदर्शी	शेतकरी काम-गार पक्ष	भा. रि. पा	समाजवादी जनता दल	जनता दल	बहुजन समाज पार्टी	स. जनता पा.	भारतीय माधवा-रीटीज सु. महा-	भारी प बहू जन महा संघ	हिंदू महा सभा	अपक्ष
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

लोकसभा निवडणूक :- 1998

1. उस्मानाबाद. - - - - 7 - - - - 25

लोकसभा एकूण :-

- - - - 7 - - - - 25

विधानसभा निवडणूक :- 1995

1. उस्मानाबाद. - - 1 - 22 - - - - 29

2. कळंब - 14 - - - - - * 1 - 8

3. उमरगा - - - - 1 - - * 5 - 2

4. तुळजापूर - 62 - - - - * 1 - 1

5. परंडा - भूम 1 3 - - - * - - 46

विधानसभा एकूण:- 1

79 1 - 23 * * 2 5 - 86

टीप = 1) * अकडे दिलेल्या परिमाणाच्या आध्यापिका कमी आहेत .

2) अकडे हजारात केल्यामुळे बेरजा कदाचित जुळणार नाहीत.

आधार : जिल्हा निर्वाचन अधिकारी, उस्मानाबाद.

तक्ता क्रमांक 15.6

जिल्हातील 31.3.99 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या

विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी.

जिल्हा :- उस्मानाबाद.

अ.क्र	तहसील	विश्रामगृहाचे नांव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4

1 उस्माना
बाद.

1 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह
पोलिस अधिक्षक यांच्या कार्यालयामध्ये,
उस्मानाबाद.

22

2 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह,
ढोकी, तालुका उस्मानाबाद. ढोकी बसस्टॅंड
जवळ.

4

3 पाटबंधारे विभाग, विश्रामगृह, उस्मानाबाद.
सिंचन भवन जवळ, उस्मानाबाद.

8

4 वन विश्रामगृह, घेडशी, ता. उस्मानाबाद.

2

5 जिल्हा परिषद, विश्रामगृह डॉ. आंबेडकर यांच्या
पुतळ्याजवळ, उस्मानाबाद. (बंद आहे)

4

6 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, अति
महत्वाच्या व्यक्तीसाठी विश्रामधाम, सिंगोली
गावाजवळ, उस्मानाबाद.

6

7 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह,
घेडशी, ता. उस्मानाबाद.

2

8 महाराष्ट्र राज्य विधुत मंडळाचे विश्रामगृह,
शेकापूर रोड, उस्मानाबाद.

5

2 कळंब

1 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह,
दिवानी गॅटिजवळ, कळंब.

2

2 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह,
घेडशी, बस स्टॅंडच्या समोर, ता. कळंब.

2

वन विश्रामगृह, वडगाव जहागिर, ता. कळंब

1

पुढे चालू ...

तक्ता क्र. 15-B मुळे चालू

अ. क्र.	तहसील	विश्रामगृहाचे नाव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4

3 उमरगा	1 पाटबंधारे विभाग, विश्रामगृह सिंचन वसाहत उमरगा	2
	2 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, पंचायत समिती समोर, उमरगा	8
	3 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, दाळीबि, ता. उमरगा	2
4 तुळजापूर	1 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, एस.टी.स्टँड जवळ, तुळजापूर	8
	2 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, नळदुर्ग.	4
	3 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, पापनाश्रीनी मंदिराजवळ, तुळजापूर	6
	4 महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, प्रवासी बंगला, तुळजापूर.	8
5 परंडा	1 सार्वजनिक बांधकाम विभाग विश्रामगृह, परंडा.	4
6 भूम	1 जिल्हा परिषद, विश्रामगृह, भूम.	2
	2 सार्वजनिक बांधकाम विभाग, विश्रामगृह, कॉलेजसमोर, भूम.	2
	3 पाटबंधारे विभाग, विश्रामगृह, सिंचन वसाहत, भूम.	2

आधार : कार्यकारी अभियंता, बांधकाम, जिल्हा परिषद, उस्मानाबाद.

2) कार्यकारी अभियंता, पाटबंधारे विभाग, उस्मानाबाद.

3) उपविभागीय वनाधिकारी, उस्मानाबाद.

4) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, उस्मानाबाद.

5) महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, तुळजापूर.

6) कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विधुत महामंडळ, उस्मानाबाद.

जिल्हा:- उस्मानाबाद.

अ. क्र.	वाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960	1970	1980	1990	1996	1997	1998
			-61	-71	-81	-91	-97	-98	-99
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

(1) क्षेत्रफळ व लोकसंख्या:- (1961,1971,1981 व 1991)

1. क्षेत्रफळ.	चौकिमी	7369.5	7369.5	7512.4	7512.4	0	0	0
2. एकूण लोकसंख्या.	संख्या'000'	711	910	1030	1276	0	0	0
3. लोकसंख्येची घनता.		97	124	137	170	0	0	0
(दर चौ. कि.मी.क्षेत्रातील लोकसंख्या)								
4. शेतकरी व एकूण शेतमजूर	टक्केवारी	87.10	86.12	83.82	81.60	0	0	0
रांची एकूण काम करणा-								
-धांशी टक्केवारी								
							अस्था	स्थायी

(2) कृषी व सिंचन:-

						3	94-95	95-96	95-96
1. जंगलाखालील क्षेत्र.	हेक्टर'00'	12	12	10	41	41	24	40	
2. लागवडीलायक क्षेत्र.	-'	7160	7100	6950	6740	7193	7151	7231	
3. प्रत्येक कृषी काम करणा-या	हेक्टर	4.55	2.62	4.28	1.56	1.67	1.66	1.66	
मागो(शेतमजूर व शेतकरी)									
लागवडी घास्य क्षेत्र.						3	94-95	95-96	95-96
4. एकूण पिकाखालील क्षेत्र.	हेक्टर'00'	554	582	639	7521	6567	6625	7378	
का) अन्नधान्याखालील क्षेत्र.	-'	4160	4300	5160	4630	3980	3459	5117	
ख) उसाखालील क्षेत्र.	-'	40	50	100	15	143	199	170	
ग) भुईमूगाखालील क्षेत्र.	-'	630	670	150	25	137	167	195	
घ) कापसाखालील क्षेत्र.	-'	50	270	31	31	-	-	1	
5. निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र.	-'	5340	5480	5580	5985	5923	5970	5924	
6. प्रत्येक कृषी काम करणा-या	हेक्टर	1.70	2.03	1.66	1.35	1.36	1.38	1.37	
मागो(शेतकरी व शेतमजूर)									
पेरलेले निव्वळ क्षेत्र.									
7. एकापेक्षा अधिकवेळा	टक्केवारी	3.70	6.14	14.65	25.65	11.04	10.96	24.54	
पेरलेल्या क्षेत्राची निव्वळ									
पेरलेल्या क्षेत्राशी टक्केवारी.									

तक्ता क्र. 15.9 पुढे चालू ...

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960	1970	1980	1990	1996	1997	1998
			-61	-71	-81	-91	-97	-98	-99
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

8. सिंचनाखालील एकूण क्षेत्र: हेक्टर'००'	420	640	730	1470	2747	3071	1187
9. एकूण सिंचनाखालील क्षेत्राची टक्केवारी					94-95	95-96	95-96
एकूण पिकाखालील क्षेत्राशी टक्केवारी:	7.65	11.61	11.40	19.50	42.83	46.36	16.09
10. निव्वळ सिंचन क्षेत्र: हेक्टर'००'	360	600	670	1110	591	615	990
11. कालव्याद्वारे सिंचित क्षेत्र: --	30	60	210	230	189	197	261
12. विहिरीद्वारे सिंचित क्षेत्र: --	340	530	460	880	402	418	729
13. इतर साधनाने सिंचित क्षेत्र: --	10	उ.ना.	0	0	0	0	0
14. सिंचनाखालील क्षेत्र:							
का अन्नधान्ये: हेक्टर'००'	330	490	530	800	2202	2529	702
ख) उस: --	40	50	100	150	118	137	170
ग) भुईमूग: --	0.019	0.398	30	80	41	20	28
घ) कापूस: --	0.22	0.031	0.007	0	0	0	0
च) फळे व भाजीपाला: --	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	61	58	52	45
(3) मूदसंधारणाची कामे:-							
का) बांधबंधिस्त केलेली जमीन हेक्टर'००'	अ	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
ख) मजगतीखालील क्षेत्र: --	0	0	0	0	0	0	0
ग) पुनःप्राप्त केलेले क्षेत्र: --	0	0	0	0	0	0	0
(4) कृषि अवजारे:-							
		सुना उस्मानाबाद जिल्हा-नविन उस्मानाबाद जिल्हा					
		1961	1966	1972	1992	1992 *	* 1997
1. का लाकडी नांगर संख्या ०००	31	2	4	6	9	0	6
ख) लोखंडी नांगर --	21	12	15	19	23	0	27
2. सिंचनाकरीता तैलावर चालणारे पंप: संख्या	2730	4871	8699	4858	3008	0	4
3. सिंचनाकरीता विद्युत पंप: --	57	943	5435	12049	26466	0	35
4. उसाचे चरक: --							
का) शक्तीवर चालणारे: --	782	480	367	596	471	0	1
ख) बैलाच्या मदतीने चालणारे: --	918	722	119	110	78	0	0

तक्ता क्र. 15.9 पुढे चालू ..

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1969	1970	1980	1990	1996	1997	1998
			-61	-71	-81	-91	-97	-98	-99
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

(5) पशुधन:-

1. एकूण पशुधन.	संख्या*१०००	1286	563	588	662	852	0	933
							94-95	95-96 1997
2. प्रत्येक बैलजोडीमागे लाग- वड केलेले निव्वळ क्षेत्र.	हेक्टर	6.46	7.24	7.56	8.12	7.53	7.64	7.73
3. दुभत्या गायी	संख्या*१००० उ.ना.	86	102	93	48	48	24	
4. दुभत्या म्हशी	-- उ.ना.	46	79	58	45	45	53	
5. शेळ्या/मेंढया	-- उ.ना.	249	240	298	281	281	343	
		1961	1966	1972	1982	1992		
6. कॉबड्या व तत्सम पक्षी.	संख्या १०००	2775	181	143	177	308	0	559

(6) मत्स्य व्यवसाय:-

1. समुद्रातील मत्स्य उत्पादन.	मे.ट.*१०००	0	0	0	0	0	0	0
2. गोड्या पाण्यातील मत्स्य ऊ. मे.टन		0	0	0	1	2	7	865
3. मत्स्य व्यवसायाच्या सहकारी संस्था		0	5	17	40	62	52	60
		सुना उ	बाद जि.-	उ	बाद जि.			

(7) नोंदणीकृत कारखाने व कर्मचारी:-

1. चालू कारखाने.	संख्या	20	21	20	28	45	51	41
2. कामगारांची दै.स.उपस्थिती.	--	1055	824	1765	2258	3524	3350	3474
3. दर लाख लोकसंख्येमागे नों. केलेल्या कामगारांची संख्या.	--	71	56	93	219	276	262	239

(8) विधुत:-

1. विधुत निर्माती (दशलक्ष कि. वॅ./तासा)		0	0	0	0	0	0	0
2. वापरलेली वीज.	--	0.4	2.8	13.4	369.1	246.8	267.5	238.1
3. विधुतीकरण झालेली शहरे.	संख्या	4	13	13	8	8	8	8
4. विधुतीकरण झालेली गावे.	--	-	428	1242	712	722	722	722

(9) सहकार:-

1. संस्था.								
क) शेती पतसंस्था.	संख्या	1222	976	965	456	459	459	459
ख) बिगर शेती पतसंस्था.	--	51	194	676	587	281	308	317

तक्ता क्र. 15.9 पुढे चालू

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960	1970	1980	1990	1996	1997	1998
			-61	-71	-81	-91	-97	-98	-99
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

गा बिगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था. -- 176 297 896 752 1740 1449 1691

2. सभासद.

का शेती पतसंस्था. संख्या हजारात 124 196 उ.ना. 253 242 258 261

झा बिगर शेती पतसंस्था. -- 9 45 उ.ना. 34 114 118 127

गा बिगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था. -- 12 28 उ.ना. 76 224 99 99

3. खेळते भांडवल.

का शेती पतसंस्था. रु.लाखात 31 3343 उ.ना. 31729 36951 48732

झा बिगर शेती पतसंस्था. -- 30 744 उ.ना. 18173 20969 30116

गा बिगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था. -- 15 285 उ.ना. 27430 27433 27433

4. दिलेली कर्जे.

का शेती पतसंस्था. रु.लाखात 251 556 उ.ना. 39992 28504 48509

झा बिगर शेती पतसंस्था. -- 0.37 12 उ.ना. 10095 36009 44615

गा बिगर शेती पतसंस्था व इतर संस्था. -- 0.86 20 उ.ना. 15806 17032 17032

110) शिक्षण:-

सुना उस्मानाबाद जिल्हा - नविन उस्मानाबाद जिल्हा

1. प्राथमिक.

95-96 96-97 97-98

का संस्था. संख्या. 1224 1640 1739 862 972 1008 1024

झा विधार्थी. संख्या*000 103 195 291 163 207 214 218

गा शिक्षक. संख्या*000 3 7 8 4 5 5 6

घा प्रति शिक्षक विधार्थी. संख्या 34 28 36 41 41 40 37.09

2. माध्यमिक व उच्च माध्यमिक.

का संस्था. संख्या. 64 228 274 195 272 285 286

झा विधार्थी. संख्या*000 20 80 114 92 105 109 111

गा शिक्षक. संख्या*000 1 3 4 3 4 4 4

घा प्रति शिक्षक विधार्थी. संख्या 20 27 29 31 29 30 31

3. महाविद्यालयीन.

का संस्था. संख्या. 4 12 18 13 15 26 34

तहता क्र. 15.9 पुढे चाळ

अ. क्र.	बाब	प्रिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1968	1970	1980	1990	1996	1997	1998
			-61	-71	-81	-91	-97	-98	-99
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

सा विधार्थी.	संख्या'०००'	अ	7	13	12	16	17	16
गा शिक्षक.	संख्या'०००'	अ	अ	13	अ	उ.ना	1	1
घा प्रति शिक्षक विधार्थी.	संख्या	उ.ना.उ.ना.	13	उ.ना	27	30	20	
4. साक्षरतेची टक्केवारी.	जुना उ'बाद जिल्हा-नविन उ'बाद जिल्हा							
का पुरुष.	टक्केवारी		27.52	39.44	49.18	68.39	0	0
सा स्त्रिया.	--		6.83	14.83	22.32	39.16	0	0
गा एकूण.	--		17.65	27.47	36.83	54.27	0	0

(11) वैधकिय व आरोग्य सेवा:- जुना उ'बाद जिल्हा- नविन उस्मानाबाद जिल्हा

		1991	1971	1981	1990	1996	1997	1998
1. दवाखाने.	संख्या	14	32	33	11	14	14	14
2. रुग्णालये.	--	2	3	3	8	8	8	8
3. प्रा.अ.केंद्र.	--	उ.ना.	15	35	41	45	45	45
4. खाटा.	--	250	354	610	722	869	869	869
5. दर लाख लोकसंख्येमागे खाटा	--	21	18	32	70	68	68	68
6. उपचार केलेले रुग्ण.								
का बाह्य रुग्ण.	संख्या'०००'	70	76	125	849	484	526	517
सा अंतर रुग्ण.	--	4	7	6	122	57	62	54
7. जन्माचा दर.	दर हजार	20.51	27.50	12.22	16.97	15.10	16.09	16.32
8. मृत्यु दर.	--	8.75	9.30	3.69	4.14	20.18	21.47	5.11

(12) वाहतूक व दळणवळण:-

1. स्ते लांबी (न.पा.वगळून)	कि.मी.	471	1723	5347	4143	4519	4555	4784
2. दर 100 चौ.कि.मी.क्षेत्रामागे स्तेचायी लांबी (न.पा.स्ते वगळून)	--	3.30	12.08	37.88	54.73	60.16	60.63	63.68
3. स्तेचायी लांबी, दर लाख लोकसंख्येमागे.	--	31.87	90.87	281.87	402.23	354.15	356.97	374.85
4. एकूण रेल्वेमार्गाची लांबी.	कि.मी.	118	118	118	30	30	30	30
5. डाक कार्यालये.	संख्या	365	416	499	276	272	272	287
6. तार कार्यालये.	संख्या	6	27	97	100	2	2	2

तक्ता क्र. 15.9 पुढे चाहू ..

अ. क्र.	वाड	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1968	1978	1988	1998	1996	1997	1998
			-61	-71	-81	-91	-97	-98	-99
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

(13) स्थानिक स्वराज्य संस्था:-

1. पंचायत समिती.	संख्या	11	11	11	6	6	6	6
2. ग्रामपंचायत.	-	978	1048	1048	541	613	613	616
3. नगरपालिका.	-	13	13	13	8	8	8	8
4. कटक मंडळे.	-	8	8	8	8	8	8	8
5. महानगरपालिका.	-	8	8	8	8	8	8	8

जुना उबाद जिल्हा-नविन उस्मानाबाद जिल्हा

(14) संकिर्ण:बँक शाखा(सर्व बँका) संख्या	17	74	176	691	161	198	198
---	----	----	-----	-----	-----	-----	-----

टिप : 1) अ= अकडे दिलेल्या परिमाणाच्या निम्त्यापेक्षा कमी आहेत. 2) लोकसंख्येची निगडीत असलेल्या निर्देशांकासाठी 1991 ची लोकसंख्या विचारात घेतलेली आहे.

3) उ.ना. = उपलब्ध नाही.

अधार :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, उस्मानाबाद.